መበል 27 ዓመት ቁ.131 ረቡዕ 31 ጥሪ 2018 ገጻት 12 ዋጋ 2.00 ናቕፋ

ገጽ 5
መንገዲ ዓወት
ገጽ 4
ገብረመስቀል፡
ካብ ህጻንነት
ክሳብ ናጽነት

ገጽ 7
ህይወታውያን እንታይ
ክገብሩ ይኽእሉ?

ገጽ 8
‘ፔንዱለማዊ’ ምስግጋር
ሳንቸዝን ሚኪተርያንን

ገጽ 3
ብከላ ጠንቂ ጥዕናውን
ከባብያውን ጕድኣት

ስ/ ሮቤል መረስዕ

ኣብ ምምዕባል ዓቕሚ ሰብ ዝግበር
ወፍሪ፡ መሰረት ዕብየትን ውሑስ መጻእን
ስለዝኾነ ብዕቱብ ይስራሓሉ ከምዘሎ፡ ዲን
ኮለጅ ሕርሻ ሓመልማሎ ኣቶ ሰመረ
ኣምለሶም ገሊጹ።
“ቁጠባውን ሕርሻውን ምዕባለ፡ ኣብ
ብቑዕ ፍልጠት ዝቐሰመ ሞያዊ ዓቕሚ-ሰብ
እዩ ዝምርኰስ” ዝበለ ኣቶ ሰመረ፡ ጽላት
ሕርሻ ብዓይነትን መጠንን ኣማዕቢልካ
ውሕስነት መግቢ ንምርግጋጽ ኣብ ዝግበር
ዘሎ ወፍሪ፡ ኮለጅ ሕርሻ ዓቢ ኣቓልቦ ሂቡ
ዝነጥፈሉ ዘሎ ምዃኑ ኣብሪሁ።
እቲ ኮለጅ፡ ኪኖ’ቲ ናይ ዲፕሎማን
ዲግሪን ፕሮግራማቱ፡ ኣብ ዓመተ-ትምህርቲ
2012/2013 ናይ ማስተርስ ትምህርቲ
ብምኽፋት ዝሰፍሐ ናይ ትምህርቲ
ባይታ ብምጥጣሕ የምህር ከምዘሎ ዝገለጸ
ኣቶ ሰመረ፡ ኣብ’ዚ እዋን’ዚ ብሓሙሽተ
ዓውድታት - ማለት ሃብቲ እንስሳ፡ ስነ-
ዘራእቲ፡ ሃብቲ መሬትን ኣከባብን፡ ልምዓት
ኣሕምልትን ፍረታትን፡ ከምኡ’ውን
ምክልኻል ብቚሊ 11 ተመሃሮ የምህር
ከምዘሎ ሓቢሩ።
ኣብ ዝሓለፋ ሓሙሽተ ዓመታት፡ 43
ተመሃሮ ብናይ ማስተርስ ማዕርግ ከም
እተመረቑ፡ ብወጻእተኛታት መማህራን
ተባሒቱ ዝጸንሐ ቦታታት፡ ብደቂ ሃገር
ናይ ምትካእ መደብ ብጽቡቕ ይሰላሰል
ከምዘሎ ኣረዲኡ።

“ምምዕባል ዓቕሚ ሰብ ብዕቱብ ይስራሓሉ ኣሎ” ዲን ኮለጅ ሕርሻ

እቲ ኮለጅ፡ ሕርሻዊ ምርምር ምስ
ዘካይዳ ኣብ ከባቢናን ዓለምን ዝርከባ
ዩኒቨርሲታት፡ ኮለጃት፡ ከምኡ’ውን ናይ
ልምዓትን ምርምርን ማእከላት ዝምድናኡ
ንምሕያል ይሰርሕ ከምዘሎ፡ ምስ ናይ
ኬንያ፡ ኡጋንዳ፡ ሱዳን፡ ዓዲ እንግሊዝ፡
ህንድን ጃፓንን ብምትሕብባር፡ ናይ
ዶክትረይት ትምህርቲ ይወሃብ ምህላዉ
እውን ኣብሪሁ።

ኣብ ዞባ ማእከል፡ ኣብ ፖሊስን
ኢሚግረሽንን ንዝሰርሓ 400 ደቂ-ኣንስትዮ፡
ኣብ ሕጊ ዘለወን ኣፍልጦ ንምዕባይ
ኣስተምህሮ ተዋሂቡ።
ኣብ’ቲ ብቦርድ ሚኒስትሪታት ሃማደኤ

ማእከል - ሰራሕተኛታት ደቂ-ኣንስትዮ

ኣስተምህሮ ተዋሂቡወን

ዞባ ማእከል ዝተወደበ ኣስተምህሮ፡ ክኢላ
ሕጊ ኣቶ ሳሙኤል ገብረብርሃን፡ ሕጊ
ኣብ ሓደ ሕብረተሰብ መሰረት ናይ ኩሉ
ምዃኑ፡ ሕጊ ዘይምፍላጥ ድማ ሳዕቤናቱ
ቀሊል ከምዘይኮነ ድሕሪ ምሕባር፡ ንሃገራዊ

ሕግታትን ሕጋጋትን ዝምልከት ሰፊሕ
መብርሂ ሂቡ።
ድሕሪ’ቲ ትምህርቲ ተሳተፍቲ
ኣብ ዝሃበኦ ርእይቶ፡ ከም’ዚ ዝኣመሰለ
ኣስተምህሮ ኣገዳስነቱ ኣብ ግምት ኣትዩ

ቀጻልነት ክህልዎን በብደረጃኡ ክብርኽን
ተላብየን።
ኣደ-መንበር ቦርድ ሚኒስትሪታት ሃማደኤ
ወ/ሮ ኣለም በርሀ፡ ተመሳሳሊ ኣስተምህሮታት
ንምውዳብ ክስረሓሉ ምዃኑ ገሊጻ።

ኣብ ዞባ ዓንሰባ፡ ኣብ ልዕሊ ደቂ-
ኣንስትዮ ኣካላውን ስነ¬-ኣእምሮኣውን
ሳዕቤናት ዘለዎም ሃሰይቲ ልምድታት
ኣብ ምውጋድን፡ ጽሬት ከባቢ ኣብ

ምውሓስን፡ ኣድማዒ ንጥፈታት ከም
እተሰላሰለ፡ ጨንፈር ሚኒስትሪ ጥዕና
ናይቲ ዞባ ገሊጹ።
ብ25ን 26ን ጥሪ ኣብ ከተማ ከረን

ኣብ ዝተኻየደ ገምጋም፡ ሓላፊ’ቲ
ጨንፈር ዶክተር ከሰተብርሃን ሰለሙን፡
ንኡሳን ዞባታት ኣስማጥን ሃበሮን
ናጻ ካብ ምኽንሻብ ደቂ-ኣንስትዮ
ምእዋጀን፡ ብዞባ ደረጃ ድማ 157
ዓድታት ተጠቀምቲ ዓይኒ-ምድሪ ክኾና
ምብቅዐን፡ ካብ’ቶም ኣብ 2017 ምስ
መሻርኽቲ ዝተዓሙ ዓበይቲ መደባት
ጥዕና ምዃኖም ሓቢሩ።
ሕማም ዓሶ ንምግታእን ንምቁጽጻርን
ብዝተኻየደ ንጥፈታት፡ ተርእዮ ናይ’ቲ
ሕማም ኣብ 2017 ምስ ናይ ቅድሚኡ
ዝነበረ ዓመት ክነጻጸር እንከሎ - ብ32
ሚእታዊት ከምዝነከየ፡ ክትትል ቅድሚ
ሕርሲ ካብ 54 ሚእታዊት ናብ 58
ሚእታዊት ከምዝደየበ. . . ክታበትን
ወሊድን ኣብ ትካላት ጥዕና ግን፡
ገና ሓያል ጻዕሪ የድልዮ ከምዘሎ
ተሓቢሩ።
ተሳተፍቲ፡ ናብ ኣብያተ-ትምህርቲ
እናኸድካ ጥዕና ተመሃሮ ምክትታልን
ምሕላውን ክድፋኣሉ፡ መጸበዪ
ነብሰ-ጾራት ዘይብለን ትካላት ጥዕና
ክስራሓለን፡ ኣብ ሆስፒታል ከረን ዘሎ
ሕጽረት መሳርሒን ሞያውያንን ፍታሕ
ክናደየሉ፡ ምጥርናፍ ዓድታት ክጽቀጠሉ
ዝብሉ ርእይቶታት ኣቕሪቦም።
ሚንስተር ጥዕና ኣሚና ኑርሑሴን፡
ጐድነኣዊ ሳዕቤናት መድሃኒት ዕቱብ
ምክትታል ክግበረሉ፡ ሞት ኣዴታትን
ህጻናትን ንምግታእ ዝሰላሰል መደባት
ንምድንፋዕ ኣበርክቶ ሰብ-ሞያ ክሕይል
ኣተሓሳሲባ።

ዓንሰባ - ሃሰይቲ ልምድታት ኣብ ምውጋድ

ዕቱብ ስራሕ ተተግቢሩ

ስ/ ሃብተገርግሽ ተስፋማርያም

ሓዳስ ኤርትራ መበል 27 ዓመት ቁ.131 31 ጥሪ 2018 - ገጽ 2

ሎሚ መደባት ERI-TV

ሰዓት መደብ
12፡00 Cartoon

12፡30 ዜና ትግርኛ
12፡50 ልዝብ መንእሰያት
13፡30 ዜና ዓረብ
13፡40 ቴራብ
14፡20 ፓኖራማ
15፡35 መደብ ስፖርት
16፡20 ዕላል ጥበባት
16፡55 ማእገር
18፡20 ህርመት
19፡25 ኤሮቢክስ
20፡00 ዜና ትግረ
20፡10 ሽንግርዋ
21፡00 ዜና ትግርኛ
21፡25 ጩራ ጥዕና
22፡00 ዜና ዓረብ
22፡10 ሙ/ድራማ
22፡30 ዜና እንግሊዝ

\\\\\\\\\\\\\

ዋና ኣሰናዳኢ

ኣስፍሃ ተኽለማርያም
ቍ.ስ 116266/201820(2220)
ም/ ዋና ኣሰናዳኢ
ብንያም ፍስሃጽዮን
ቍ.ስ 201820(2217)
ፋክስ። 127749 - ቍ.ሳ.ጶ. 247
ምዝርጋሕ ጋዜጣ
ቍ.ስ. 200454-07121322
ምልክታ
ቍ.ስ. 125013 - ቍ.ሳ.ጶ. 1284

ብዘይካ ሰኑይ መዓልታዊ እትሕተም ጋዜጣ

ምስጋና ተዓገስ
በይሉል ገ/ሚካኤል
ኣስቴር ካሕሳይ

ኤደን ሃብተኣብ
ሳራ ኣለም
ሰማያዊት ሓይለኣብ

ለይ-ኣውት

ሳምራዊት መለስ

ነበርቲ እምኒ-ጸሊም - ንኡስ ዞባ
ድባርዋ፡ ኣብ ግዜ ክራማት ብውሕጅ
ተበላሽዩ ንተሽከርከርትን ኣጋርን
ከጸግም ዝጸንሐ ኣስታት 7 ኪሎ-
ሜተር ናይ ሓመድ ጽርግያ ብወፈራ
ይጽግኑ ኣለዉ።
እቲ ኣብ 2011 ብልዕሊ 650 ሽሕ
ናቕፋ ብህዝቢ ዝተሰርሐ ጽርግያ፡
ብውሕጅ ኣብ ዝበላሸወሉ ብዓቕሚ-
ሰብን ማሽነሪን ተደጊፎም ክጽግንዎ

ኣብ ንኡስ ዞባ ባጽዕ፡ ንሰለስተ ኣዋርሕ
ብግብሪ ዝተሰነየ ሞያዊ ስልጠና ጽባቐ
ጸጒሪ ርእሲ ዝቐሰማ 52 ደቂ-ኣንስትዮ
ተመሪቐን።
ብ25 ጥሪ ኣብ ዝተኻየደ ናይ
ምምራቕ ስነ-ስርዓት፡ ሓላፊ ቤት-
ጽሕፈት ሃማመተኤ ኣብ’ቲ ንኡስ ዞባ፡
መንእሰይ ዓሊ ፈረጅ፡ እቲ ትምህርቲ
መቐጸልታ ናይ’ቲ ዓቕሚታት
መንእሰያት ንምህናጽ ዝካየድ ዘሎ
ጻዕሪ ምዃኑ ጠቒሱ፡ መነባብሮአን
ንምምሕያሽ ኣብ ዝገብራኦ ንጥፈታት፡
ብውልቅን ጉጅለን ወለድ ዘይብሉ
ልቓሕ ንምውሳድ ባይታ ተጣጢሑለን
ከምዘሎ ገሊጹ።
ኣመሓዳሪ ከተማ ባጽዕ ኣቶ ሃይለ
ኣስፍሃ፡ ዝሰላሰል ዘሎ ሃገራዊ ወፍሪ
ብቐንዱ ዋንነት መንእሰያት ከምዝኾነ
ብምጥቃስ፡ መንእሰያት ኣብ ዝበረኸ
ደረጃ ንቕሓትን ምዕባለን ንኽበጽሑ
ውሁድ ጻዕሪ ከምዘድሊ ኣገንዚቡ።

ባጽዕ - 52

መንእሰያት

ደቂ-ኣንስትዮ

ብሞያ ሰልጢነን

“ዘይናትካ ዘይምድላይን ወዲቑ
ዝጸንሐካ ንብረት ብመገዲ ፖሊስ
ይኹን ካልእ ኣገባብ ናብ ዋናኡ
ከምዝምለስ ምግባርን፡ ሓደ ካብ
መግለጺታት ሕብረተ-ሰብና እዩ”
ክብሉ ርእይቶኦም ዝሃቡ መንእሰያት
ገሊጾም።
እቶም መንእሰያት ነዚ ርእይቶ’ዚ
ዝሃቡ፡ ኣብ ጸብጻብ ንጥፈታት ፖሊስ
ኤርትራ 2017 ንዝተጠቕሰ፡ “ወዲቑ

ኣብ ምምሕዳር ከባቢ ላጔን - ንኡስ
ዞባ ጋላ-ነፍሒ፡ ኣብ 2014 ብሚኒስትሪ
መሬት፡ ማይን ኣከባብን ብዝወጸ
መምርሒ መሰረት፡ 211 ደቂ-ኣንስትዮ
ንዝርከባኦም 583 ግቡኣቶም ዘማልኡ
ዜጋታት፡ መሬት ጤሳ ተዓዲሉ።
ብ28 ጥሪ ኣብ ዝተኻየደ ስነ-ስርዓት፡
ኣመሓዳሪ ንኡስ ዞባ ጋላ-ነፍሒ
ኣቶ መሓሪ ዮውሃንስ፡ ሓደ-ሓደ
ግቡኦም ኣማሊኦም ክንሶም ብሰንኪ
ራሕቂ ቦታን ካልእ ምኽንያታትን

“ዘይናትካ ዘይምድላይ፡ ሓደ ካብ መግለጺ

ሕብረተ-ሰብና እዩ”መንእሰያት
ዝተረኽበ 3.5 ሚልዮን ናቕፋ
ዝግመት ጥረ ገንዘብን ንብረትን፡ ኣብ
ዝተፈላለዩ ክሊ ዕድመ ብዝርከቡ
ዜጋታት ንፖሊስ ድሕሪ ምርካቡ፡
ናብ ዋናታቱ ከምእተመልሰ” ዘነጽር
ሓበሬታ ምርኲስ ብምግባር እዮም።
“መነባብሮ ሕብረተሰብና፡ ኣብ
ግዙፍ ጣዕመ ሂወት ዘይኮነ፡
ኣብ መሰረታዊ ክብርታት ሂወት
ዝምርኰስ’ዩ” ዝበሉ እቶም

መንእሰያት፡ ንፍቕርን ሓልዮትን
ቀዳምነት ምሃብ፡ ኣብ ማሕበራዊ
ጥምረትን ምትሕግጋዝን ምእማን፡
ከምኡ’ውን ዘይናትካ ዘይምድላይ
እቶም ጉሉሓት ሕላገት ምዃኖም
ገሊጾም።
ብፍላይ ህጻናት ነዚ ቅዱስ
ተግባር ብዝለዓለ ክስዕብዎ ምርኣይ፡
ንቐጻልነት’ቶም ረዘንቲ ክብርታት
ዘውሕስ ከምዝኾነ ድማ ኣብሪሆም።

ዘበናውነትን ዓውለማን፡
ምስ ኩሉ’ቲ እወታዊ ሸነኻቱ፡
ንክብርታትን ባህልን ሕብረተሰባት፡
ብናይ ካልኦት ኣካይዳን ኣተሓሳስባን
ዝብርዝ ሓደገኛ ሸነኽ እውን
ከምዘለዎ ዝጠቐሱ’ቶም መንእሰያት፡
ስድራ-ቤታት ብሓፈሻ ወለዲ ድማ
ብፍላይ፡ ደቆም ኣብ ዘዘውትርዎ
ውጽኢት ቴክኖሎጂ ጥንቁቓት
ክኾኑ ኣዘኻኺሮም።

ነበርቲ እምኒ-ጸሊም ጽርግያ

ይጽግኑ ኣለዉ

ምጽንሖም ዝጠቐሱ ነበርቲ፡ እዚ ካብ
መፋርቕ ወርሒ ጥሪ ጀሚሩ ዝሰላሰል
ዘሎ ወፈራ - ናቱ መቐጸልታ ምዃኑ
ገሊጾም።
ነበርቲ እምኒ-ጸሊም፡ ምንጪ ዝስተ
ማይ ሰብን ጥሪትን ንምውሓስን
ካብ ብከላ ንምክልኻልን እውን፡
ጉልበቶምን ገንዘቦምን ኣወሃሂዶም
ወፈራዊ ስራሓት ከምዘካየዱ
ተሓቢሩ።

ዘይተረኽቡ፡ ከምኡ’ውን ሰነዳቶም
ኣጻፊፎም ዘየቕረቡ ደቂ-ዓዲ ከምዘለዉ
ብምጥቃስ፡ ኩሉ’ቲ ካብኣቶም ዝሕተት
ኣማሊኦም ምስ ዘቕርቡ መሰሎም
ከምዝረኽቡ ገሊጹ።
ደቂ-ዓዲ ኣብ ዝሃብዎ ርእይቶ፡
መስርሕ ዕደላ መሬት ጤሳ ብምጅማሩ
ዝተሰመዖም ሓጐስ ገሊጾም።
ኣብ ዝሓለፈ ሰሙን፡ ኣብ ዓድታት
እምበይቶን ዓደምዘማትን መሬት ጤሳ
ምዕዳሉ ይዝከር።

ኣብ ላጔን፡ መሬት ጤሳ

ተዓዲሉ

ኣብ ላዕሊ ዝተጠቕሱ ነጥብታት
ንሳዕቤናት ብከላታት ዘጕልሑ’ዮም።
ቀዳሞት ተጸለውትን ተጠቃዕትን
ድማ ሰባት’ዮም። ባዕሎም ብዝፈጠርዎ
ሽግር፡ ናብ ድቕድቕ ጸላም እናምርሑ፡
ሕጂ’ውን ከየቋረጹ ይቕጽሉ ኣለዉ።
እንተዀነ፡ ብከላ ንሰባት ጥራይ ኣይኰነን

ብከላ ጠንቂ ጥዕናውን . . . ካብ 3ይ ገጽ ዝቐጸለ

ዝሃሲ፡ እንተላይ ንእንስሳ፡ ንጹህ ማያዊ
ኣከባቢ፡ ሓመድ፡ ኣግራብ፡ ኣሕምልቲ፡
ፍረታት፡ …ብቐጥታ ይጸሉ።
ብከላታት ኣብ ውሱንን ሓጺርን
እዋን ዝፍወስ ኣይኰነን። መስርሕ
ምፍዋስ ብልዑል ተወፋይነት እንተ
ጀሚሩ፡ ብዘገምታ ለውጢ ክረአ

ይኽእል’ዩ። ብከላታት ዝፈጥሩ
ሓደገኛታት ባእታታት፡ ብጸዓታዊ
ሓይሊ ምትካእ እዋናዊ መፍትሒ
ክኸውን ይኽእል። ጸዓታዊ ሓይሊ
ብዘይካ ኣብ ምሕላው ንጹህ ከባቢ
ዝህልዎ ልዑል ኣስተዋጽኦ፡ ንዝባኽን
ባጀት ብምጕዳል ኣብ ቁጠባዊ ገስጋሰ
ብዙሕ ረብሓታት ኣለዎ። ብንፋስ
ዝሰርሕ ጸዓት’ውን ከም ካልኣይ
ምርጫ ክረአ ይኽእል’ዩ። ብባህርያዊ
ሓይሊ ዝሰርሕ ንፋሳዊ ቱርቢና፡ ናብ
ኣየር ዝበንን ትኪ ኣጉዲሉ፡ ውሕስነት
ከባቢ ከረጋግጽ ይኽእል። ኣብ
ብዙሓት ሃገራት ንብከላ ዝቃወም
መምርሒታትን ሕግታትን ሰፊሮም
ይርከቡ። ዳግመ-ምምስራሕ፡ ዳግመ-
ምዝውታር፡ ምጕዳል ርስሓት፡ …
ካብ’ቶም ብዕቱብ ዝስረሐሎም ዘለዉ
ንጥፈታት እዮም።
ምንጪ ብከላ ብዙሓት እዮም።
ገለ ካብኣቶም - ምውሳኽ ብዝሒ
ሰብ፡ ቅልጡፍ ምዕባለ ከተማታት፡
ምህናጽ ኢንዱስቱሪታት፡ ምምስራት
ናይ ዕደና ትካላት፡ ምምስራት ትካላት
ኣልፋዕቲ ቆርበት፡ ኣምከኽቲ ጥረ-
ነገራት፡ ሰናዕቲ ቀመማት፡ መጓዓዝያ፡
… ቀንዲ መበገሲ’ዮም። ስለዚ፡
ኣብ’ዚ ምዕቡል ዘመን ንሓደገኛታት
ባእታታት ንምቕናስ፡ ብጸዓታዊ
ሓይልን ካልኦት ሓደስቲ ምህዞታትን
ብምትካእ፡ ጥዕና ሰባት፡ ተፈጥሮኣዊ
ሃብትን ውሕስነት መጻኢ ወለዶታትን
ንምርግጋጽ፡ ጠመተ ክወሃቦ ዘለዎ
ዓለማዊ ጕዳይ’ዩ።

ሓዳስ ኤርትራ መበል 27 ዓመት ቁ.131 31 ጥሪ 2018 - ገጽ 3

ኣብ ኲሉ ኲርናዕ ዓለም ዘጋጥም
ዘሎ፡ ምቅይያር ኲነታት ኣየር
መበገሲኡ ዝተፈላለየ ዓይነት ብከላ’ዩ።
እዚ ዘስዕቦ ዘሎ ጕድኣት፡ ኣብ ቀረባ
ዓመታት ዝተኸስተ ዓለምለኻዊ
ስግኣት ኣይኰነን። ደቂ-ሰብ ካብ
ፈለማ ሓዊ ዝኣጎዱላ ህሞት፡ ብከላ
ተጀሚሩ’ዩ። ቅድሚ ምቅልቓል
ዓበይቲ ፋብሪካታት ዝዝውተር
ዝነበረ ንግዳዊ ስርዓት፡ ምምካኽ
ሓጺን፡ ምቅጻል ዕንጸይትን ከሰልን
ከም ነጥበ መጀምሮ’ዩ። ብድሕሪ’ዚ
ዝቐጸለ፡ መድረኽ ኢንዱስትርያዊ
ሰውራ፡ ብከላ ኣየር ክፍወስ ብዘጸግም
ኣገባብ ሳዕሪሩ። ኣብ’ቲ እዋን ኣብ
ማያዊ-ክፋል ዝጓሓፍ ዝነበረ ርስሓትን
ባእታታትን፡ ብከላ ማይ ክኽሰት
ደሪኹ። ስለዚ፡ ኢንዱስትርያዊ ሰውራ
ንከባብያዊ ብከላ ማዕጾ ኣርሒሉ እዩ።
ፈለማ፡ ብከላ ብምብራዝ ተፈጥሮኣዊ
ሃብቲ ማለት’ዩ። ከም ሳዕቤኑ፡ ልዑል
ዋዒ ይፍጠር፡ ሓደገኛታት ጩራታት
ጸሓይ ብቀጸላታት ኦዘን ሰሊኾም
ብምእታው ኣብ ጥዕና ጕድኣት
የውርዱን ኣብ ካልኦት ህይወታውያን
መቕዘፍቲ የኸትሉን።
ብሰንኪ ብቕልጡፍ ዝስጕም
ዝነበረ ዕብየት ኢንዱስትሪታት፡ ናብ
ኣየር ዝበንን ትኪ ብምዝያዱ ብከላ
ኣየር ኣብ ቅድሚት ክስራዕ ከኣለ።
እንተዀነ፡ ድሕሪ ካልኣይ ኲናት
ዓለም፡ ብዛዕባ ብከላታት ዝነበረ
ርድኢት ክዓብን ንቕሓት ክሰፍሕን
ጀሚሩ። እቲ ምንታይ፡ ኣብ ህይወትን
ዕለታዊ መነባብሮን ዘስዕቦ ዕንወት፡
ስግኣት ክፈጥር ስለ ዝጀመረ፡ ኣብ
ምዕራባውያን ሃገራት ንብከላ ዝቃወም
ሕጊ ክወጽእን ኣኼባ ክካየድን
ተራእዩ። ካብ’ቲ እዋን ኣትሒዙ፡ ብከላ
ንምግታእን ንምጕዳልን ጻዕርታት
እኳ እንተሎ፡ እቲ ቓልሲ ዝያዳ ኣብ
ምዕቡላት ሃገራት እንተ ዝኸውን
ውጽኢታዊ ምዀነ። ምኽንያቱ፡
እተን ሃገራት ዕብየታዊ ግስጋሲአን
ንምርግጋጽን ንምብሓትን፡ ኣእላፍ
ርስሓት ናብ ማያዊ ክፋልን መሬትን
ይጕሕፋ፡ ልዑል መጠን ትኪ ናብ
ኣየር ብምብናን፡ ኣብ መላእ ዓለም
ስግኣት ዝፈጥራ ቀንዲ ቀየስቲ ሰለ
ዝዀና።

ብከላ ጠንቂ ጥዕናውን ከባብያውን ጕድኣት

ብከላ ብተፈጥሮ ዝወርድ ሓደጋ
ዘይኰነ፡ ንተፈጥሮኣዊ ሓደጋ ግን ጠንቂ
ክኸውን ይኽእል’ዩ። መንግስታትን
ውልቀ-ሰባትን ንዝግብትዎ ረብሓታት
ጥራይ ብምቁማት፡ ኣብ ዓለም
ዘውርድዎ ዕንወት ዕሽሽ ብምባል
ገና ይቕጽሉ ኣለዉ። ኣብ ጥዕና
ሰብ ጕድኣት የውርዱ፡ ንእንስሳታትን
ካልኦት ህይወታውያንን ይቐዝፉ፡
ባህርያዊ ሃብቲ ከም ዘብርሱ እናፈለጡ፡
ጸማም እዝኒ እናሃቡ ገና ሳዕቤን
የውርዱ ኣለዉ። ስለዚ፡ ማሕብረ-ሰብ
ዓለም ቅድም-ቀዳድም ነዚ ዕንወት
ከይበኣሰ ንምፍዋሱ ክሰርሑ ይግባእ።
ብከላ ብቕርጽን ብዘውርዶ
ሃስያን ይፈላለ። ቐዳማይ፡ ዝተፈላለየ
ባእታታት ዝሓቖፈ ትኪ ናብ ኣየር
እንተ ዓሪጉ፡ ብከላ ኣየር ይስመ።
እቶም ባእታታት ካርቦን ዳይኦክሳይድ፡
ሳልፈር ዳይክሳይድ፡ ክሎሮ ፍሎሮ
ዳይኦክሳይድ፡ ናይትሮጂን ኦክስጅን፡
… ዝሓዙ እዮም። ካብ ኢንዱስትሪ
ብዝወጸእ ትኪ፡ ብሞተር ዝሰርሕ
መጓዓዝያን ሰባት ዕለታዊ መነባብሮ
ንምስላጥ ብዝፈጥርዎ ዒግታን
ይኸሰት። ናብ ኣየር ዝበንን ትኪ ምስ
ዝዛይድ፡ ጎድኒ-ጎድኑ ምቘት ዓለም
ይውስኽ፡ መርዛም ዝናብ ክዘንብን
ድርቀት ከጋጥምን ይኽእል። ከም
ሳዕቤኑ፡ ናይ ሳንቡእ መንሽሮን ስነ-
ኣእምሮኣዊ ምምዝባልን የኸትል። ኣብ

ዓለም ብብከላ ኣየር ኣብ ቅድሚት
ዝስርዓ ሃገራት፡ ቻይና፡ ሕ.መ.ኣመርካ፡
ሩስያ፡ ህንዲ፡ ሜክስኮን ጃፓንን
እየን።
እቲ ካልኣይ ዝስራዕ፡ ብከላ ማይ
እዩ። ብፋብሪካታት፡ ኢንዱስቱሪታትን
ውልቀ-ሰባትን ናብ ማያዊ ክፋል
ዝጓሓፍ ርስሓትን ዝልሕግ ባእታታት
ይኽሰት። ከም ዝፍለጥ፡ ዝሰፍሐ ክፋል
መሬት ብማያዊ ግዝኣት ዝተኸበ’ዩ።
ኣብ’ቲ ሰፊሕ ስፍራ ዝተፈላለዩ
እንስሳታትን ህይወታውያንን
ይርከብዎ። እቲ ዝነብርዎ ሰላማዊ ቦታ
ዝጓዳእ ኲነት እንተ ኣጋጢሙ፡ ፈለማ
ብኣሉታ ንዕኦም ይጸሉ። እዚ ዓይነት
ብከላ፡ ነቶም ኣብ ከርሲ ማያዊ ክፋል
ዝነብሩ ጥራይ ኣይኰነን ዝጐድእ።
እንተላይ ንሰባት’ውን፡ ይጸልው’ዩ።
ንኣብነት፡ ኣብ ገምግም ማያዊ ክፋል
ዝነብሩ ሰባት፡ ዕለታዊ መግቦምን
መነባብሮኦምን ካብ ሃብቲ’ቲ ቦታ
ብምዃኑ፡ ቁጠባዊ ሽቕለት ከጋጥም
ይኽእል። ካልኦት’ውን፡ ከም ቀንዲ
ቀረብ ኣገልግሎት ማይ ክጥቀምሉ
ሰለ ዝኽእሉ፡ ኣሉታዊ ሳዕቤን እንተ
ኣጋጢሙ ኣደዳ ሕማማት ሸሮኽን
ውጽኣትን ክዀኑ ይኽእሉ።
ሳልሳይ፡ ኣብ መሬት ብዝጓሓፍ
ርስሓት ዝኽሰት ብከላ ሓመድ’ዩ።
እዚ ብብርሰት ኣግራብ፡ ርስሓት ካብ
ፈቐዶ ገዛውቲ፡ ኢንዱስቱሪታትን

ናይ ዕደና ቦታን ዝብገስ ኰይኑ፡
ዝዀነ ቀጠልያ ቈጽሊ ንኸይበቍልን
ሓመድ ንኸይዕቀብን ይገብር። ከም
ውጽኢቱ፡ ብቐጥታ ንጥዕና ሰባትን
ኣከባብን ይጸሉን ንሕርሻዊ ዕብየት
የቈናጽብን።
ራብዓይ፡ ብረባሺ ድምጺ ዝፍጠር
ብከላ’ዩ። ብርቱዕ ድምጺ ናብ ቀዳማይ
ሽፋን እዝኒ ምስ ዝበጽሕ ዝፍጠር
ኰይኑ፡ ንኣገዳሲት ህዋስ እዝኒ ነባሪ
ሕማም የስዕብ። ተወሳኺ’ውን፡ ብዝህሉ
ዕግርግር - ጭንቀትን ጸቕጢ ደምን
የኸትል። ናይ’ዚ መበገሲ፡ ፍርያት
ንምድላው ኣብ ኢንዱስቱሪታትን
ናይ ድግስ ጽምብላት ዝፍጠር ብርቱዕ
ድምጽን ይኽሰት።
ሓምሻይ፡ ብከላ ፈነወ ጸርጊ ወይ
ጨረርታ’ዩ፡ ብሰሪ ዘይውሕሉል
ኣተኣላልያ ኑክሌሳዊ ርስሓት
የጋጥም። ኣብ ጥዕና መንሽሮ
ቆርበት፡ ፍርያምነትን ደምን ከስዕብ
ይኽእል። ንመሰረታውያን ጠለባት
ኣየር፡ ሓመድን ማይን ጕድኣት
ብምውራድ፡ ዘይነበረ ነባሪ ከባብያዊ
ዕንወት የምጽእ።
ኣብ ሕዳር 2017 ብመሰረት
ዝተኻየደ መጽናዕቲ፡ ብሰንኪ ብከላ
ኣስታት ትሽዓተ ሚሊዮን ህዝቢ
ህይወቶም ከም ዝሰኣኑ ክፍለጥ
ተኻኢሉ። እዚ ኣሃዝ ብሰሪ ኤይድስ፡
ዓባይ ሰዓልን ዓሶን ካብ ዝሞቱ ብዕጽፊ
ይዛይድ። ብተወሳኺ’ውን፡ ብሰንኪ
ኲናትን ካልእ ረጽምን (ገበን) ከም
ዝበዝሕ የነጽር። ስለዚ፡ ኣብ’ዚ ምዕቡል
ዘመነ ሓበሬታን ቴክኖሎጅን ብከላ
ከም ቀንዲ ማሕንቖ ወይ ብድሆ
ብምዃን፡ ንምቹኡነት መነባብሮን
ውሑስ መጻኢ ወለዶታትን ኣብ
ሓደጋ ሸሚሙ ይርከብ።
ቀንዲ ሕመረት ናይ’ዚ ጽሑፍ፡
ብዛዕባ ዓይነት ወይ ቅርጺ ብከላታት
ዘይኰነ፡ ንዝካየድ ንጥፈታት ተኸቲሉ
ዝስዕብ ኣሉታዊ ሳዕቤን ዘተኵር
እዩ። እቲ ምንታይ፡ ጠንቅን ሳዕቤንን
ብምልላይ፡ ንምፍዋሱን ምግትኡን
ስጒምቲ ምውሳድ እንኮ ኣማራጺ
ስለ ዝዀነ። ገለ ካብ ግብረ መልሲ
ብከላታት ይስዕብ፣
ሀ. ከባብያዊ ዕንወት፦ ኣብ ኣየርን

ማይን ዝኽሰት ብከላታት፡ ብቐጥታ
ንኸባቢ’ዩ ዝጸሉ። ኣብ ኣየር ዝዓርጉ
ሓደገኛታት ባእታታት እንተ
ዛይዶም፡ ንቐጸላ ኦዘን ከማህምኖን
ክቐዶን ይኽእል’ዩ። በቲ ዝፍጠር
ከፋት፡ ሓደገኛታት ጩራታት
ጸሓይ ሰሊኾም ብምእታው፡ ከቢድ
ዕንወት ከውርዱ ይኽእሉ’ዮም።
ብፍላይ እቶም ባእታታት ሳልፈር
ዳይኦክሳይድን ናይትሮጅን ኦክስጅንን
እንተ ዀይኖም፡ መርዛም ዝናብ
ብምዝናብ፡ ኣብ ጥዕና ሃስያ የውርዱ፡
ንማያዊ ክፋል ብምብራዝ ኣእላፍ
ንጹሃን ህይወታውያን ይቐዝፉን
ንላዕላዋይ ቀጸላ መሬት ፍርያምነቱ
ከጥፉኡ ይኽእሉን።
ለ. ጥዕናዊ ጉድኣት፦ ብቕዓት
ንጹህ ኣየር እንተ ጎዲሉ፡ ኣብ ስርዓተ-
ምስትንፋስ ናይ ሳንቡእ መንሽሮ፡
ኣዝማ፡ ዕብሰት፡ ቁጠዕ ጎረሮን መትነ-
ልባዊ ሕማማትን የስዕብ። ንኣብነት፡
ብሰሪ ብከላ ማይ፡ መዓልታዊ
ኣስታት ዓሰርተ ኣርባዕተ ሽሕ ሰባት
ከም ዝሞቱ መጽናዕታዊ ጽሑፋት
የረድኡ። ተመሓላለፍቲ ሕማማትን
ናይ ቆርበት ሕማማትን ንኸጋጥም
ከኣ ይድርኽ። ከምኡ’ውን፡ ብሰንኪ
ብከላ ድምጺ፡ ናይ ምስማዕ ጸገምን
ምምዝባል ድቃስን የጋጥም ኣሎ።
ሐ. ምውሳኽ ዓለማዊ ምቘት፦
ምውሳኽ ዓለም ዋዒ፡ ግብረ መልሲ
ብብዝሒ ናብ ኣየር ዝዓርግ ካርቦን
ዳይኦክሳይድ’ዩ። ዕለታዊ ኣብ
ኲሉ ኲርንዓት ዓለም ሓደስቲ
ኢንዱስቱሪታት ይኽፈታ ኣለዋ።
ጎድኒ-ጉድኑ’ውን ብዓይነተን ዝተፈለያ
መካይን ይፈርያን ልዑል ተጠላብነት
ይረኽባን ኣለዋ። ብድምር ናይ’ዚ
ክልተ ንጥፈታት ጥራይ ዝወጽእ
ትኪ፡ ኣዝዩ ልዑል እናዀነ ይመጽእ
ኣሎ። ከም ውጽኢቱ፡ ምቘት ዓለም
ይውስኽ፡ ኣብ ክልተ ጫፋት ዋልታ
ዝርከብ በረድ ይመክኽ፡ መጠን ማያዊ
ክፋል ይዛይድ፡ ንተቐማጦ ገማግም
ማያዊ ክፋል ስግኣት ይፈጥርን ናብ
ካልእ ቦታ ክስደዱ ይድርኽን ኣሎ።
ብተወሳኺ’ውን፡ ኲነታት ኣየር ኣብ
መላእ ዓለም ብምቕያሩ፡ ንህዝብታት
ሻቕሎት ብምፍጣር፡ ዕለታዊ
ምንቅስቓሶም ብስሉጥ ንኸካይዱ
ዕንቅፋት ኰይኑ ከም ዘሎ ክጋዋሕ
ዝቐነየ ሓበሬታ ዝምስክሮ ሓቂ’ዩ።
መ. ምርቃቕ ቀጸላ ኦዘን፦ ቀጸላታት
ኦዘን ካብ ጸሓይ ክመጽእ ንዝኽልእ
ሓደገኛ ኦልትራቫይለት ዝበሃል
ብርሃን ይከላኸል። እቲ ቀጸላ ብሰንኪ
ሰብ ዘዘውትሮ ንጥፈታት ክኸፈት
እንተ ጀሚሩ፡ እቶም ጩራታት ናብ
መሬት ብምዕላብ፡ ብቐጥታ ንጥዕና
ሰብ ከጥቅዑ ይኽእሉ።
ሰ. ፍርያምነት መሬት ይጎድል፦
ኣብ ላዕላዋይ ክፋል መሬት ዝጓሓፍ
ርስሓት፡ ንፍርያምነት ብምጕዳል
እቶታውነት ክንኪ ይኽእል’ዩ። ኣብ
ምድላው ቀረብ መግቢ ዓቢ ሃጓፍ
ንምፍጣር፡ ቀጻልነት ውሕስነት መግቢ
ኣብ ምልክት ሕቶ ንምእታው፡
ንድርቀትን ድኽነትን ከቃልዕ
ይኽእል።

ዳህላክ ነጋሲ

ናብ 2ይ ገጽ ይቕጽል

ሓዳስ ኤርትራ መበል 27 ዓመት ቁ.131 31 ጥሪ 2018 - ገጽ 4

ጥዑምዝጊ ተስፋይ

ዕላል ምስ ታሪኽ ገብረመስቀል፡ ካብ ህጻንነት ክሳብ ናጽነት

ገብረመስቀል ኣብ 1973

4ይ ክፋል

እቲ እዋን፡ ገድሊ ኤርትራ እናዓበየ
ዝመጽኣሉ ብምንባሩ፡ ወረ ገድሊን
ተጋደልቲን ገኒኑ ነበረ። ብፍላይ፡
ፈዳኢን ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ
ዘካይዱዎ ምንቅስቓስ እናጽዓቐ
ብምኻዱ፡ ኤርትራውያን መንእሰያት
ዓቢ ናይ ገድሊ ጽልዋ ሓዲሩዎም።
ከም’ዚ ኢሉ እናነበረ፡ በቲ ኣብ ዓዲ
ሓውሻ፡ ከም ስዉእ ተስፋማርያም
መንገሻ፡ ምስግና ገብረኣምላኽ፡ ሰረቐ
ሃይለ፡ ገብራይ ብዓታይ ዝኣመሰሉ
ኣያታቱ ከምኡ’ውን ዓበይቲ ኣሕዋቱ
ዝሰምዖ ወረ ገድሊን እዋናዊ ኩነታት
ኤርትራን፡ ኣፋፍኖት ናይ ገድሊ
ነይሩዎ እዩ። ዓበይቲ ኣሕዋቱን
ኣያታቱን፡ ኣብ’ቲ ንኸፍሕሙ
ዝወፍሩዎ በረኻታትን ጎቦታትን ግዓብ
ቀጢና፡ ግርሁ ጣፋት. . . ተጋደልቲ
ከም ዝረኽቡዎምን፡ ነቲ ዘጽልሉሉ
ዝነበሩ ኣግራብ ንኸየብርሱ ብቐጻሊ
ይምዕድዎም ከም ዝነበሩ እውን
ይሰምዕ ነይሩ። ተጋዳላይ ኢሳይያስ
ኣፈወርቂ ዝርከቦም ተጋደልቲ፡ “በዚ
ነይሮም፡ ኣብ’ዚ ርኢናዮም ከይትብሉ”
ብምባል፡ ኣጠንቂቖምን ምዒዶምን ከም
ዝሰደዱዎም እውን የዕልልዎ ነበሩ።
ምንቅስቓስ ተጋድሎ ሓርነት
ኤርትራ ኣብ ኣስመራ፡ ብቐረባ
ኩነታት ገድሊ ንኽፈልጥ ደሪኹዎ
እዩ። ዓርኩን መዛውርቱን ባሊስትራዮ
ደሳለኝ ኣብርሃም፡ ውድብ ናይ
ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ብምንባሩ
እውን፡ በብግዜኡ እናጸለዎ ከይዱ።
ኣብ’ቲ እዋን፡ ዕቱብነት ከም ዘይነበሮ
ዝንገረሉ ምንቅስቓስ ተጋድሎ ሓርነት
ኤርትራ፡ ኣብ ኣስመራን ከባቢኣን ናይ
ዕላል ኣርእስቲ ኰይኑ፡ ወትሩ ሓደስቲ
ወረታት ገድሊ፡ ካብ እዝኒ መንእሰያት
ኣይረሓቐን።
ኣብ 1973/1974 ዓ.ም. ኣቢሉ፡
ኣብ ፍቐዶኡ ዝጋዋሕ ዝነበረ ሓውሲ
ግሉጽ ፖሎቲካዊ ደርፍታት፡ ፖለቲካዊ
ጠመተ ገብረመስቀል ዘበራበረ
ክኸውን ከሎ፡ እቲ ኣብ ጥርዚ በጺሑ
ዝነበረ ኲናት ሓድሕድ ግን ድቃስ
ኣይሃቦን።
ኣብ ገዛ ከኒሻ ተኻርዩ ኣብ ዝነበረሉ
እዋን፡ ክልተኦም ሓይልታት ምሉእ
ለይቲ ክዋግኡ ምስ ሓደሩ፡ ህዝቢ
ኣስመራ፡ ብሻቕሎት ክሕመስ ከሎ፡
ገብረመስቀል እውን፡ “እንታይ
ኰን ክንርኢ ኢና” እናበለ፡ ተቘልዩ
ሓደረ። ህዝቢ፡ ደቁ ኣብ ሓድሕዶም
ብዝፈጠሩዎ ዘይቅዱው ኩነት
ካብ ዝነበሮ ስኽፍታ፡ ብሽምግልና
ንኽዓርቆም፡ ወከልቱ ናብ ወኪ-ዛግር
ብምስዳድ ፈተነታት ገይሩ ነይሩ።
ዘይምቅዳው ናይ ክልተኦም ናይ
ናጽነት ሓይልታት ኣብ ረብሓኡ
ንኸውዕሎ ዘንቀደ ስርዓት ኢትዮጵያ፡
በቲ ናይ ዕርቂ ፈተነ ስለ ዘይቀሰነ፡ ሌተና
ጀነራል ኣማን ዓንዶም ዝርከቡዎም
ኣዘዝቲን ሰራዊትን ናብ ኤርትራ
ብምጕራት፡ ራዕዲ ኣብ ምዝራእ
ተዋፈረ። ብታንክታትን ኣብ መካይን
ዝተወጥሐ ረሽራሻትን ኣሰሊፉ፡ ኣብ

ልዕሊ ህዝቢ ኣረሜናዊ ተግባራት
እናፈጸመ ንከተማ ኣስመራ ሓሚሱዋ።
እዚ ጨካን ግፍዕታት፡ መንእሰያት ናብ
ሰውራ ንኽጽንበሩ ድፍኢት እንተ
ነበሮ’ኳ፡ ናይ ክልቲኣተን ውድባት
ዘይምስምማዕ ግን ንደለየቲ ናጽነት
ዘጕሃየ ነበረ።
ገብረመስቀል፡ ኣብ ከም’ዚ ዝበለ
ኩነታት’ዩ ምስ ኣባል ተጋድሎ
ሓርነት ኤርትራ ዝነበረ ፈዳይን
ክብሮም ወልደገርግሽ ዝተላለየ። ንሱ
ስኳቡሊ ብምንባሩ፡ ክብሮም፡ ውድባዊ
ዕማሙ እናሰላሰለ፡ ውሑድ ዘይኰነ
ግዜ ኣብ ገዛ ገብረመስቀል ይሓድር
ነበረ። ርክቦም እናጠበቐ ብዝኸደ፡
ክልቲኣቶም ንኽተኣማመኑ ባብ ስለ
ዘርሓወሎም፡ ኣብ 1974 ዓ.ም.፡ ስዉእ
ክብሮም ወልደገርግሽ፡ ንገብረመስቀልን
ኣዕሩኽቱን ኣብ ተጋድሎ ሓርነት
ኤርትራ ብዕሊ ወደቦም።
ገብረመስቀልን መሰልቱን፡ ብተጋድሎ
ሓርነት ኤርትራ እናተላእኩ፡ ካብ
ኣስመራ ተበጊሶም፡ ክሳብ ብዓል ዓዲ
ሽማግለ ይንቀሳቐሱ ነይሮም። በቲ ሓደ
ውድብ ዝለኣኾ ዕማም እናፈጸመ፡ በቲ
ካልእ፡ ገንዘብ ኣኻዕቢቱ፡ ስድራ-ቤቱን
ነብሱን ዝኽእለሉ ዓቕሚ እናቋመተ፡
ነቲ ናይ ዕግርግር እዋን ከም ሰቡ
ነበሮ።
ኣብ ጋራዥ እንዳ ተስፋይ ፍረዝጊ፡
ጻዕሪ ሓዊሱ ቅልጡፍ ለውጢ ኣርእዩ።
ናይ ገዛእ-ርእሱ ኣታዊ ባዕሉ ዝቈጻጸረሉ
ስራሕ ምርካቡ ዓቢ ዝላ ኰነሉ።
ናብራኡ በብእዋኑ ጣጢሑ። ኣብ
ስድራ-ቤቱ ብዝነበሮ ፍቕሪ፡ ክሕግዞም
ብምኽኣሉ ዕጉብ ኰነ። ነቲ ሓዊ-ሓዊ
ዝጨኑ መንእሰይ፡ ናብራ ብኹሉ-ምሉ
ቀድዩዎ። ስራሕ ገራዥን ኣስመራን
ከም ኣጻብዕቲ ኢዱ ብምጽናዕ፡ ወናኒ
ብርክት ዝበለ ገንዘብ ኰነ።

ኣብ 1975 ዓ.ም. ድሮ ፋስጋ፡
ኣብ ስርሑ ተጸሚዱ ከሎ፡ ዓቢ
ሓዉ ተኽልኣብ ናብ ስራሕ ቅልቅል
በሎ’ሞ፡ “ስድራ ናፊቖሙኻ - ምጽኣና
ይብሉኻ ስለ ዘለዉ ሎሚ ዓዲ ሕደር።
ብፍላይ ድማ ደቂ ሓውኻ ‘ምጽኣና
በሎ’ ስለ ዝበሉኒ ክነግረካ እየ መጺአ”
በሎ።
ገብረመስቀል፡ ባሊስትራ ናይ መኪና
ከዐሪ ሓኾት ክብል እዩ ውዒሉ። ሽዑ
መዓልቲ ናብ ዓዲ ሓውሻ ክኸይድ
ሓሳብ ኣይነበሮን። ንተኽለኣብ
“ኣታ ተኽለኣብ ሎሚ ደኣ ዓርቢ-
ስቕለት እንድዩ፡ ኣብ ርእሲኡ ድማ
ብሽክለታ ስለ ዘይብለይ ብምንታይ
ክመጽእ?” በሎ። ተኽለኣብ፡ “ናይ
ግድን ሎሚ ምጽኣና ኢሎሙኻ ስለ
ዘለዉ ዓዲ ሕደር” ብምባል ብሽክለታ
ገዲፉሉ ከደ። በቲ ሓደ፡ ነቶም ኣመና
ዝፈትዎምን ዝናፍቖምን ደቂ ሓዉ
ክርኢ፡ በቲ ካልእ ድማ ዘረባ ዓቢ ሓዉ
ከቢዱዎ “ካብ በልካስ ሕራይ” በሎ።
ኣማስያኡ ብሽክለታ ተወጢሑ ዓድ
ሓውሻ ኣተወ።

ኣቐዲሙ ንኣውደኣመት (ፋስጋ)
ዝኸውን በጊዕ ምስ ገዝአ፡ ምስ
ወለዱን ካብ ዓሰብ ዝመጽኡ ደቂ
ሓዉን ኣዕልል ኣምሰየ። ምዉቕ ዕላል
ሒዞም ክሳብ ፍርቂ ለይቲ ወጃዕ
ምስ በሉ፡ ንጽባሒቱ ስራሕ ክወፍርን
ንሰራሕተኛታቱ ደሞዝ ክኸፍልን ስለ
ዝነበሮ፡ ንኸዕርፍ መደቀሲኡ ሓዘ።
ክድቅስ ኢሉ ግንብው ምስ በለ ግን፡
በዚ መጺኡ ዘይበሎ ቅርጸት ጀመሮ።
ቀትሪ ምስ ኣዕሩኽቱ ኰይኑ ኣብ ቤት
መግቢ ስጋ በሊዑ ስለ ዝነበረ፡ ናይ
ነገር ባህሊን እምነትን፡ ዓርቢ ስቕለት
ምድሪ ስጋ ብምብልዑ ሓጥያት
ኰይኑዎ ዝተቐርጸ ኰይኑ ተሰመዖ።
“ይሓድገኒ” እናበለ ምሉእ ለይቲ
ክፈሓስ ሓደረ። ኣብ’ታ ቀዳም ስዑር
መዓልቲ ድማ ከይፈተወ ኣብ ገዛ
ክውዕል ተገዲዱ።
ንሱ ኣብ ዓዲ ኣብ ዝነበረሉ፡
ወተሃደራት ደርግ፡ ኣብ ማይ-ጭሆት
ኣብ ዝነበረ ስርሑ ነጠቡ። ካብ
ትርኢቶምን ምንቅስቓሶምን ብምብጋስ፡
ንቐሊል ጕዳይ ከም ዘይነበረ ዝተዓዘቡ
ነበርቲን ሰራሕተኛታትን ናይ’ቲ ከባቢ
ተሸበሩ። እቶም ወተሃደራት፡ ምስ ግዜ
ዝቀዳደሙ እዮም ዝመስሉ ነይሮም።
ኣናድዮምን ሓቲቶምን ንገብረመስቀል
ምስ ሰኣኑዎ፡ ሰለሙን ወልደንኪኤል
ንዝርከቦም መሳርሕቱ፡ “ኣበይ ኣሎ?
ኣምጽእዎ!” ብዝዓይነቱ ታህዲድ
ኣፈራርሑዎም። መሳርሕቱ፡ ብኸቢድ
ጕዳይ ከም ዝደለዩዎ ስለ ዝተሰወጦም
ኣዝዮም ተጨነቑ። ብእኡ ኣሳቢቦም ኣብ
ቤት ማእሰርቲ ከይዳጕንዎም እውን
ስግኣት ኣሕዲሮም። ወተሃደራት ግን፡
ግዜ ረኺቡ ንኸየምልጦም፡ ተብተብ
እናበሉን እናጉባዕብዑን ኣንፈቶም
ናብ ካልእ ገበሩ።
ንጽባሒቱ፡ ንጕሆ፡ ወተሃደራት፡ ገጹን
ርእሱን ዝተጎልበበ እሱር ኣምሪሖም
ገዛ-ከኒሻ፡ ኣብ ከባቢ ገዛ ገብረመስቀል
ተራእዩ። ብረቶም ኣምሪሖም ድማ ናብ
ቀጽሪ መንበሪ ገብረመስቀል ኣተዉ።
ወነንቲ ናይ’ቲ ዝተኻረዮ ገዛ ይኹኑ
ጎረባብቲ፡ ብስንባደ ከብዶም ሓቚፎም፡
ዝኸውን ክሳብ ዝኸውን ይጽበዩ።

ወተሃደራት፡ ኣመጻጽኣኦም፡ ብዓቢ
ገበን ዝድለ ሰብ ንኸየምልጦም
ዝጓየዩ ዝነበሩ እዩ ዝመስል። ሰብ-
ገዛ፡ ነቲ ተጐልቢቡ ዝመርሖም
ዝነበረ እሱር ምስ ኣለለያኦ፡ ዘበነ
ጥፍኣት ናብ ገዝአን ዝመጽአ
ኰይኑ ተሰሚዑወን - ኣብ
ዝኣትዋኦ ጠፍአን። ድሮ ውትፍ
ስለ ዝበሉወን ግን፡ ዝዀነ ነገር
ክገብራ ግዜ ኣይነበረንን።
ፈለማ፡ ንዋና ገዛ ወይዘሮ
ጸሃይ፡ እናጓጠጡ ቀረቡወን።
ወ/ሮ ጸሓይ፡ ብቐደሙ ኣመጻጽኣ
ናይ’ቶም ወተሃደራት ናይ ጥዕና
ከም ዘይኰነ ስለ ዘስተብሃላ ኣመና
ተዳሂለን እየን። መዋጽኦ ዝዀነን
ምኽንያት እናሰላሰላ ከለዋ “ደቅኽን
ወንበዴታት፡ ንስኽን ድማ ኣብ ገዛኽን
ወንበዴታት ተሕድራ - ተሓባባሪት
ኢኽን” እናበሉ ኣፈራርሑወን።
ገብረመስቀልን ረዘነ ወደንን ኣበይ
ከም ዘለዉ ንኽሕብራኦም ታህዲድ
ሓዊሶም ሓተቱወን። “ኣብ ገዛኽን
ዝሓድር ክብሮም ዝበሃል ወንበዴኸ
ኣበይ ኣሎ?” ክብሉ ኣቃጨጩለን።
ኣደይ ጸሃይ፡ ረድረድ በላ።
ገብረመስቀል፡ ኣብ ገዝአን ካብ ዝካረ
ኣትሒዙ፡ ምሸት ኣትዩ ንጉሆ ናብ
ስራሕ ከም ዝወፍርን ምስኡ ርክብ
ከም ዘይብለንን፡ ደጋጊመን ነገራኦም።
“ሓቂ ተዛረቢ” እናበሉ፡ ደጋጊሞም
ይፈክሩለንን ይሃድዱወንን ደኣ’ምበር፡
ኣብ ናይ ፈለማ ቃለን ደረቓ።
በቲ ጭቡጥ ሓበሬታ፡ ንዝደለዩዎ
ሰብ ከም ዝሕዙዎ ተኣማሚኖም
ዝጸንሑ ወተሃደራት፡ ዋላ ሓደ ሰብ
ከይረኸቡ ምስ ተረፉ፡ ገዛ ገብረመስቀል
ክኸፍታሎም ኣዘዙወን። ኣደይ ጸሃይ፡
ማዕጾ ክኸፍታ ምስ ፈተና፡ ኣእዳወን
ረድረድ እናበለ መፍትሕ ምዕታር ምስ
ኣበየን፡ እቶም ወተሃደራት ንፍርሐን
ርእዮም፡ ኣብ ውሽጢ ገዛ ጉድ
ክጸንሖም ተስፋ ገበሩ። “ክፈቺው. .
.ቶሎ በዪ ክፈቺው” ብተሪር ትእዛዝ
ሃወጹወን።
ኩነታተን ዘስተብሃለት ጓለን መንእሰይ
ምሕረት፡ መፍትሕ ካብ ኣደኣ ወሲዳ
ገዛ ከፈተትሎም። ኣፈሙዝ ኣቕኒዖም
ብጥንቃቐ ናብ’ታ ንእሽቶይ ገዛ
ኣተዉ። ሰብ ከም ዘይብሉ ኣረጋጊጾም።
ንብረት ናይ’ቲ ገዛ ብደቂቕ ፈተሹዎ።
እንትርፎ ስእልታት ዋላ ሓንቲ
ዝደለዩዎ ደኲመንት ኣይረኸቡን።
ናይ ገብረመስቀልን ናይ ጓል ዋና ገዛ
ምሕረትን ስእሊ እውን ረኸቡ። ስእላ
ኣብ’ቲ ቤት ምስ ረኸብዎ፡ ንመንእሰይ
ምሕረት ተገልበጡዋ። “ስእልኺ ኣብ’ዚ
ቤት ካብ ሃለወን መፍትሕ ምሳኺ ካብ
ጸንሐን ሕጽይቱ ወይ ድማ ሰበይቱ
ኢኺ” ብምባል ኣዋጠሩዋ።
ዋላ’ኳ በዓልቲ ቤቱ ከም ዘይኰነት
ከእምናኦም እንተ ፈተና፡ ክቕበሉወን
ኣይከኣሉን። “ምስ’ዚ ወንበዴ እንታይ
ርክብ ኣለኪ፡ ስለምንታይ ስእልኺ ኣብ
ገዝኡ ጸኒሑ፡ ስለምንታይከ መፍትሕ
ንዓኺ ሂቡኪ. . .” ዝብሉ ሕቶታት
ኣምሪሖም ምስጢር ንኸተውጽኣሎም
ኣከላበቱዋ። ንኹሉ ሕቶታቶም
መልሲ ምስ ሰኣኑ፡ ንምሕረት፡
ንወይዘሮ ጸሃይን ንጎረቤተን ወ/ሮ
ደመቀሽን፡ ቮልክስዋገን ኣብ ዝዓይነታ

ናይ “ዓፋኝ” መኪና ሰቒሎም ናብ
ኤክስፖ ተመርቀፉ። ጎረባብቲ ከኣ፡
ገሊኦም ብፍኒስትራ ገሊኦም ብኣፈፌት
ተቐልቂሎም ይዕዘቡ ብምንባሮም
“እሮማይ’ በሉ።
ውዱብ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ
ደሳለኝ፡ ቀዳም ድሕሪ ቀትሪ ናብ እንዳ

ወናኒ መዐረዪ ብሽክለታ (ቺክሊስታ)
ኣቶ ቀለተ በራኺ ኣቢሉ ዘወር በለ።
ንሱ፡ ኩለንትናኡ ርቡጽ ነበረ። ገለ
ከም ዘጥፈአ ከዕነኒ ድሕሪ ምጽናሕ፡
“ገብረመስቀል ኣይረኣኻዮን?” በሎ
ንኣቶ ቀለተ። እቲ እዋን ግርህ ኢልካ
ዝዝረበሉ ስለ ዘይነበረ፡ ኣቶ ቀለተ “ናይ
ድሓን ድኣ ደሊኻዮ?” ክብል ንሕቶ
ደሳለኝ ብሕቶ ዝመለሰሉ።
“ናይ ድሓን እየ”
ኣቶ ቀለተ፡ ኣብ ገጽ ደሳለኝ ገለ
ናይ ዘይምቕሳን ምልክታት ስለ
ዝተዓዘበ፡ “ደጊሙ ናይ ድሓን ዲኻ?”
ክብል ተወከሶ። “ኣብ ክልቴና ፍርቂ
ጎኒ ክንገብራስ፡ ንኣውደኣመት ላም
ክንገዝእ ሓሲብና ነይርና” በሎ።
“ገብረመስቀል ደኣ’ሞ ትማሊ
ንኣውደኣመት በጊዕ ገዚኡ እንድዩ!”
“ኣበይ ደኣ “ገዚኡ?”
“ኣብ ዓዲ”
ደሳለኝ፡ ብሜላ ደሃይ ከጣልል ስለ
ዝመጽአ፡ “ብሓቂ ኣብ ዓዲ ርኢኻዮ?”
ክብል ኣትሪሩ ሓተተ።
“እብለካንዶ ኣየለኹን! ብምባል
ባዕሉ ከም ዝረኣዮ ምስ ኣረጋገጸሉ
እውን፡ ገና ዘይተመለሰ ሕቶ ከም
ዝዓቘረ፡ ካብ ኣቶ ቀለተ ኣይረሓቐን።
“ንምንታይ ዲኻ ደሊኻዮ?”
“ኣነ ደኣ ፈሪሀካ እምበር፡
ንገብረመስቀል ጦር እንድዮም
ዝደልይዎ ዘለዉ። ገዛኡ ኣትዮም ስእሉ
ወሲዶም የናድዩዎ ኣለዉ። መሳርሕቱ.
. . ጎረባብቱ ከይተረፉ ተኣሲሮም
እዮም ዘለዉ። ሕጂ ድማ ከየዘንግዕዎ
ከለዉ ክነግሮ ኢለ እየ ተብተብ
እናበልኩ መጺአ. . .” ክብል ሓቀኛ
መምጽኢኡ ነገሮ። ኣቶ ቀለተ ብወገኑ
ሰንበደ። ሓንሳብ ኣብ ኢዶም እንተ
ኣትዩ፡ መዋጽኦ ከም ዘይብሉ ይፈልጥ
እዩ። ዋላ ኣብ ዓዲ ይግደፎ ደኣ’ምበር፡
ከይፈለጠ ናብ ኣስመራ ከይመጽእ ስለ
ዝተጠራጠረ፡ ብዝተኻእሎ ቅልጣፈ
ኣርኪቡ ንኸጠንቅቖ፡ ስርሑ ገዲፉ፡
ሞተርብሽክለታ ኣልዒሉ፡ ናብ ዓዲ
ሓወሻ ተሓምበበ። እቲ ጕዕዞ - ጕዕዞ
ሂወት ኣድሕን እዩ ዝነበረ።
ይቕጽል. . .

ምሕረት ሰመረ ኣብቲ እዋን

ሓዳስ ኤርትራ መበል 27 ዓመት ቁ.131 31 ጥሪ 2018 - ገጽ 5

ልቦናን ፍልስፍናን ምሉእብርሃን ሃብተገብርኤል

መንገዲ ዓወት

“ሕሉፋት ፍሽለታተይን ጭንቀታተይን
እዮም፡ መሰረት ናይ ሎሚ ዘስተማቕሮ
ዘለኹ ዓወተይ።” - ኣንቶኒ ሮቢንስ
“ሓጐስ ኣብ መን ምዃንካ ወይ ኣብ
እንታይ ከም ዘለካ ኣይኮነን ዝምርኮስ።
ኣብ ኣተሓሳስባኻ ጥራይ እዩ ዝምርኮስ።”
- ዴል ካርነጊ

ብርክት ዝበሉ ሊቃውንቲ ስነ ልቦና፡
ንሰባት ከፍትዉዎም ዝኽእሉ ንምልላይ
ሰፊሕ መጽናዕቲ ኣካይዶም። ኣብ
መጠረሽታ ሚእቲ ባህርያት ከለልዩ
ክኢሎም። ካብቶም ሚእቲ ባህርያት፡
ነቶም ኣርበዓን ሽዱሽተን እንተ ወኒንናዮም፡
ፍቱዋት ክንከውን ከም እንኽእል
ኣገንዚቦም። ክንዲ እዚኦም ዝኣኽሉ ብዝሒ
ባህርያት ክትውንን፡ ምናልባት ንገለ ሰባት
ተስፋ ከቝርጾም ይኽእል ይኸውን።
መብዛሕትኦም ፈላስፋታት ግዳ፡ ብሰባት
ክንፍቶ ኣብ ሒደት መሰረታውያን
ባህርያት ከነተኵር ከም ዝግባእ የዘኻኽሩ።
እቶም ባህርያት - ትሑት፡ ክፉትን ፈቃርን
ምዃን የጠቓልሉ። ነዞም ባህርያት እንተ
ወኒንናዮም፡ ብቐሊሉ ንኻልኦት ጽቡቓት
ባህርያት ክንውንኖም ኣይእግመናን እዩ።
ምስ ሰባት ናይ ምርድዳእ ጸገም
እንተ’ልዩካ፡ ንዉኖኻን ትሕተ ዉኖኻን
ኣወሃሂድካ፡ ነቶም ስጊንጢራት ባህርያትካ
ከተወግዶም ተመራጺ እዩ። ሰባት
ዝጸልኡኻ፡ ብናቶም ጸገማት ጥራይ
ዘይክኸውን ይኽእል እዩ። እቶም ጸገማት
ኣባኻ ክህልዉ ስለ ዝኽእሉ፡ ገዛእ ርእስኻ
ብቕንዕና ምፍታሽ ልቦና እዩ። እዚ ጥንቃቐ
ዝሓትት ትሕትና የድልዮ።
ኣብ ውሽጥኻ ዝርከቡ ንኻልኦት
ሰባት ዘይምችኡ ባህርያት፡ ኣብ ሓደ ግዜ
ዘየማዕበልካዮም ክኾኑ ይኽእሉ። ምናልባት
ከይተፈለጠካ ኣብ ነዊሕ ዓመታት
ዘጥረኻዮም ክኾኑ ይኽእሉ እዮም።
ነቶም ባህርያት ኣብ ፈለማ ኣብ
ውሽጥኻ ከተስርጾም እንከለኻ፡ ንህይወትካ
ዝጠቕሙኻ መሲሎምኻ ክኾኑ ይኽእሉ።
ነቶም ሕማቓት ባህርያት ኣብ ዝኾነ ግዜ
ጀምሮም፡ ዋላ ብዝኾነ ምኽንያት ጀምሮም፡
ሕጂ ከም ዘይጠቕሙኻ እንተ ተገንዚብካ፡
ብዝተኻእለካ መጠን ቀልጢፍካ ብጽቡቓት
ባህርያት ተክኣዮም።
ምስ ሰባት ዘለዎ ዝምድና ጥጡሕ
ክኾነሉ ዘይከኣለ ሓደ መንእሰይ፡ ናብ
ኣማኻሪ ስነ ልቦና ኣምሪሑ። ሓለንጋይን
መልክዑ እምብዛ ግሩምን እዩ። ይዅን
እምበር፡ ሰባት ኣይፈትዉዎን እዮም።
ወዮ መንእሰይ ነቶም ዝጸልእዎ፡ ባዕላቶም
ይፍለጡ ብምባል ሸለል ኣይበሎምን። ካብ
ውልቃውያን ባህርያቱ፡ ኣየኖት ጸገም ከም
ዘስዕብሉ ዘለዉ ንምፍላጥ ሓያል ጻዕሪ
ኣካይዱ።
ንሱ ናብ ዶክተር ኖርማን ቪንሰንት
ፔል ብምቕራብ፡ “ብዓቕመይ ዝከኣለኒ
ጻዕሪ ኣካይደ እየ። ሰባት ብኸመይ
ክቕረቡ ከም ዝኽእሉ ከምኡ’ውን፡ ነቶም
እተማሃርኩዎም መምርሒታት ኣብ
ተግባር ከውዕሎም ፈቲነ እየ። የግዳስ፡
ዋላ ሓንቲ ለውጢ ኣየርኣኹን። በዚ
እንተ በልኩ በቲ፡ ሰባት ከቶ ኣይፈትዉንን
እዮም። ከም ሳዕቤኑ፡ ድሕሪ ሕጂ እውን

18 ክፋል

እንታይ ክገብር ከም ዘለኒ ሓርቢቱኒ
ኣሎ።” ብምባል ኣካፊልዎ።
እቲ ሊቕ ስነ ልቦና፡ ምስቲ መንእሰይ
ቍሩብ ምስ ኣዕለሉ፡ ሓያሎ ጸገማት ከም
ዘለዉዎ ኣስተውዒሉ። ነቲ መንእሰይ
እተዓብጠ ወሳኒ ድሌት ኣለዎ። ነቲ ድሌቱ
ግዳ፡ ብግልጺ ከውጽኦ ኣይከኣለን።
ንሱ ንኻልኦት ሰባት ክዝልፍ ድሕር
ዝብል ኣይኮነን። ንኻልኦት ሰባት ከም
ዝንዕቕ፡ ዋላ ንዕኡ ኣይፍለጦን እዩ። ሓያሎ
ምስ ሰባት ከረዳድእዎ ዘይክእሉ ድኹማት
ባህርያት ከም ዘለዉዎ፡ ወዮ ሊቕ ስነ ልቦና
ኣስተውዒልሉ።
እቲ መንእሰይ ብኣነነት እተላዕጠጠ
እዩ። ኣብ ርድኢቱ ምሒር ገታር እዩ።
ኣብ ትሕቲ ዝኾነ ይኹን ኵነት፡ ሕድገት
ክገብር ፍቓደኛ ኣይኮነን።
“ገዛእ ርእሰይ ብሰባት እትፍተወሉ
መንገዲ ኣብ ምእላሽ ዝሕግዘኒ ኣገባብ
ኣሎዶ? ነቶም ንሰባት ዘሕርቑ ባህርያት
ዘወግደሎም ሜላታትከ ኣለዉዶ?”
ብምባል ምኽሪ ሓቲቱ።
ወዮ መንእሰይ ብዘይመጠን ፈታዊ ነብሱ
እዩ ዝነበረ። ኣብ ዓለም እንኮ ዝፈትዎ ሰብ
እንተ ነይሩ፡ ንገዛእ ርእሱ ጥራይ ነይሩ።
ንነፍሲ ወከፍ ነገር ዝመዝኖ፡ ምስ ገዛእ
ርእሱ ብምትእስሳር ጥራይ ነይሩ።
እቲ ሊቕ ስነ ልቦና፡ ነቲ መንእሰይ
ብኸመይ ንሰባት ከም ዝፈቱ ክምህሮ
ጀሚሩ። ከም ውጽኢቱ፡ ቀስ ብቐስ
ክቕየርን ኣገዳሲ ዕብየት ከመዝግብን
ተራእዩ። ንጸገሙ ዝፈትሓሉ መሰረታዊ
ጕዳይ ረኺቡ።
ሽሕ’ኳ እቲ መንእሰይ ምስ ሰባት
ዝኸረረ ግርጭት እንተ ዘይነበሮ፡ ምስ ገዛእ
ርእሱ ቀጻሊ ኣብ ምጕት ይሽመም ነይሩ።
ብውሽጡ ዝኾነ ነገር ምስኡ ክኸይድ
ዝኽእል ከም ዘየለ እዩ ደምዲሙ። ሰባት
ድማ፡ ብኣጋጣሚ ነዚ እንተ ተገንዘብዎ’ኳ፡
ንጸገሙ ክርድኡሉ ኣይከኣሉን። ከም
ሳዕቤኑ፡ ኣብ ኣእምሮኦም ፍልልይ
ተኸሲቱ።
ብኣተሓሳስባኡ ብሰባት ተቐባልነት
የብለይን ኢሉ ስለ ዝደምደመ፡ ውልቃዊ
ኣመለኻኽታኡ ቅኑዕ ኣይነበረን። ሰባት
ኣይፈትዉንን እዮም ብዝብል ባዕላዊ
ትንተና፡ ከም ሕሱም ተሓሚሱ እዩ።
ንሳቶም ዘይፈትዉዎ ምኽንያት፡ ንሱ
ብኣእምሮኡ ስለ ዝቃወሞም እዩ። ንገዛእ
ርእሱ እምብዛ ስለ ዝፈቱ፡ ንገዛእ ርእሱ
ዝህቦ ግምት ክብ ንምባል ንኻልኦት ሰባት
ይጸልእ። ብሕሉፍ ርእሰ ፍትወት ይሳቐ
ብምንባሩ፡ እቲ እንኮ መድሃኒቱ ንኻልኦት
ሰባት ብኸመይ ከም ዝፈቱ ምርግጋጽ
ጥራይ ነይሩ።
እቲ ሊቕ ስነ ልቦና ጸገሙ ምስ ነገሮ፡
ኣብ ፈለማ ተወጃቢርዎ። እቲ ኵነታት
ሕንቅልሕንቅሊተይ ኮይንዎ ነይሩ።
ነቶም ንሰባት ኣብ ምፍታው ዝሕግዝዎ
ብልሓታት ዝተነገርዎ፡ ብተገዳስነት ኣጽኒዑ
ኣተግቢርዎም። ኣብ መወዳእታ ድማ፡
ውጽኢታዊ ክኸውን በቒዑ።
ሓደ ካብቲ ዝተነግሮ ሜላ፡ መዓልታዊ
ንዝረኽቦም ተራ ሰባት ኣብ ኣእምሮኡ
ብተገዳስነት ምቕራጽ እዩ። ለይቲ ቅድሚ
ምድቃሱ ነቶም ሰባት ብተገዳስነት
ይዝክሮም። ምዝካር ጥራይ ዘይኮነ፡ ብርህራሀ
ከም ዝጥምቶም እውን ተገይሩ።
ንብዙሓት መዓልታዊ ዘጓንፍዎ ዝነበሩ

መሳኪን ሰባት፡ ሰላም ናይ እዝግሄር
ይበቀሎም ነይሩ። ደሓር ግዳ ብኢዱ
ጨቢጡ ሰላም ክብሎም ጀሚሩ። ግዜ
ክረክብ እንከሎ፡ ድሕረ ባይታኦም ከም
ዘዕልልዎ ገይርዎም። ካብ ናይ ህይወት
ተመኵሮኦም፡ ብዙሕ እናተማህረ
መጺኡ። ብእኡ መጠን ብርክት ዝበሉ
ዓርከ መሓዙት ዓሲሎምዎ።
ነቲ ሊቕ ስነ ልቦና ካልእ መዓልቲ
ምስ ረኸቦ፡ “እዛ ዓለም ብሕያዎት ሰባት
እተመልአት ምዃና ክግንዘብ በቒዐ
ኣለኹ። ቅድሚ ሕጂ፡ ነዚ ሓቂ እፈልጦ
ኣይነበርኩን።” ኢልዎ።
ክንዮ ገዛእ ርእሱ ክሓስብ ምስ
ጀመረ፡ ብእኡ ንብኡ ውልቀ መንነቱ
ብንጹር ክርኣዮ ጀሚሩ። ፍቕሪ ሰባት
ብዝኾነ ገንዘብ ዘይሽመት ሃብቲ ምዃኑ
ተሰቍርዎ። ንሰባት ምስ ፈተዎም
ብዕጽፊ ፍትወቶም እናገለጹ፡ ክብሪ
ኣብ ርእሲ ክብሪ ከም ዝዓስሎ
ገይሮምዎ።
ኣብ ሰባት ዘለዎ
ኣመለኻኽታ ክብ ከብሎ
ምስ ጀመረ፡ ንጽጉማት
ንምሕጋዝ ዘይሕለል ሰብ
ክኸውን በቒዑ። ብሰባት
ዝጭነቕ ሰብ፡ እቲ ምሉእ
ሕልና ዘለዎ ሰብ ጥራይ
እዩ። ንሕና ኣብ ልዕሊ
ካልኦት ሰባት ዘለና
ሕልናዊ ኣመለኻኽታ
ብዘዕበናዮ መጠን፡ ሰባት
ብዕጽፊ ብሕልናዊ ዓይኒ
ይጥምቱና። እዚ ጽቡቕ ርክብ፡
ኣብ መንጎ ሰባት ምርድዳእ
ንኽፍጠር ሓጋዚ እዩ።
ሰባት ክንፍቶ ባህጊ እንተ’ልዩና፡
ንኻልኦት ግድን ክንፈቱ ይግበኣና።
ዓለምና ካብ ዘፍረየቶም ህቡባት ሰባት ሓደ፡
ዊል ሮጀርስ እዩ። ንሱ፡ “ዘይፈትዎ ሰብ
ከቶ ኣጋጢሙኒ ኣይፈልጥን እዩ።” ኢሉ
ነይሩ። እዚ ንገሌና ምእማኑ ይኸብደና
ይኸውን።
ዊል ሮጀርስ ንዝረኸቦ ሰብ ይፈቱ ስለ
ዝነበረ፡ እቶም ሰባት እውን ልክዕ ከምቲ
ዕምባባታት ንጸሓይ ገዛእ ርእሰን ቀሊዐን
ዝቕበልኣ፡ ገዛእ ርእሶም ቀሊዖም ይቕበልዎ
ነይሮም።
እናሓንሳእ ንገለ ሕማቕ ባህሪ ዘለዎም
ሰባት ከቶ ክንፈትዎም ከም ዘይንኽእል
ንዛረብ ኢና። ነዞም ሕማቕ ባህሪ ከም
ዘለዎም እንገልጾም ሰባት፡ ካልኦት ከም
ጽቡቕ ባህሪ ዘለዎም ክግምግምዎም
ይኽእሉ። ከም ውጽኢቱ፡ ከም ናይ ቀረባ
ዓርከ መሓዛኦም ይቖጽርዎም። ካብዚ
ክንርድኦ ከም እንኽእል፡ ኣብ ምመያ
ባህርያት እተፈላለና ምዃንና እዩ።
ሓደ ሰብ ምስ መካይድቱ ኣይሰማማዕን
ነይሩ። ኣብኣቶም ንዘለዎ ቍጥዐ፡ ኣብ
ምቍጽጻር ይጽገም ነይሩ። ብፍላይ ኣብ
ልዕሊ ገለ ሰባት፡ ክቱር ጽልኣት ነይርዎ።
ድሕሪ ገለ ግዜ፡ ነዚ ጸገሙ ንምፍታሕ
ዓጢቑ ተላዒሉ።
ቀዳማይ ዝወሰዶ ስጕምቲ፡ ሰባት
ከሕርቕዎ እንከለዉ፡ ነቲ ኵነታት
ብዝግባእ ኣብ ደብተሩ ከስፍሮ ጀሚሩ።
ነቲ ዝመዝገቦ ጸኒሑ ከንብቦ እንከሎ፡
ብዛዕባ እቶም ዘሕርቕዎ ሰባት፡ ብዙሕ
ብልጫታት ክግንዘብ ክኢሉ። ነቶም ሰባት
ዝያዳ ምስ ኣጽንዖም፡ ዝያዳ ፈትይዎም።
ንሱ ነቶም ሰባት ምስ ፈተዎም፡ ንሳቶም
ከኣ፡ ብዕጽፊ ክፈትውዎ ጀሚሮም። ስለ
ዝፈተዉዎ፡ ኣብኦም ዝነበሮ ፍትወት
ብተዓጻጻፊ ክብ ኢሉ።

ኣብ ህይወትካ ክሳብ ሕጂ ምስ ሰባት
ጽቡቕ ርክብ እንተ ዘየልዩካ፡ ነዚ ጸገም
ንምውጋድ መድረኽ ብመድረኽ
ስጕምቲ እትወስደሉ ሜላ ከተማዕብል
ኣለካ። ነቲ ጸገም ከቶ ከም ዘይቅረፍ
ገይርካ ኣይትሕሰቦ። እኹል ጻዕሪ እንተ
ኣካይድካ፡ ተፈታውን ፍሉጥን ሰብ
ክትከውን ትኽእል ኢኻ።
ናይ ገለ ሰባት ቀንዲ ጸገም፡ ንጕድለቶም
ክእርሙ ፍቓደኛታት ዘይምዃኖም እዮም።
ነቶም ጕድለታቶም ጽቡቕ ገይሮም ምስ
ኣጠጠጥዕዎም፡ ካልእ መዓልቲ ካብ ሱሮም
ምሕዮም ኣብ ምውጋድ ይጽገሙ። ኣብ
ተሪር ነገር እተሸኽተ መርፍእ፡ ብሓይሊ
ክወጽእ እንከሎ፡

ከ ም ዝ ል ወ
ፍሉጥ እዩ እምበር!
ምስ ሰባት ክትረዳዳእ ክትብል፡
ድኽመትካ ክትኣሪ ግዜኻ ምብኻን
እውን ተመራጺ ኣይኮነን። ውጽኢታዊ
ህይወት ንምንባር፡ ምስ ሰባት ዘለና
ዝምድና ከነመሓይሽ ኣገዳሲ ስለ ዝኾነ፡
ሕያዋይ ባህሪ ንምምዕባል ከይተጨነቕና
ኢና ክንሰርሕ ዘለና።
ሰባት ክፈትዉኻ እንተ ደሊኻ፡ ኣብ
ልዕሊ ካልኦት ዘለካ ጽቡቕ ኣመለኻኽታ
ክብ ከተብሎ ግርም እዩ። ካልኦት
ሰባት ኣገደስቲ ምዃኖም እምንቶ ምስ
እነሕድር፡ ቅዱስ ኣተሓሳስባ ከነማዕብል
ግዜ ኣይንወስድን ኢና።
ኣነ ንውልቀ መንነትካ ከቆናጽብ ምስ
ዝፍትን፡ እንታይ ዓይነት ግብረ መልሲ
ከም እትህበኒ ኣይጠፍኣንን እዩ። ንገሌና
ወለድና ብሓደ ጐድኒ ገጽና ንዝጸፍዓና፡
ነቲ ኻልኣይ ጐድንና ከነመዓራርየሉ
እናምዓዱ እዮም ኣዕብዮምና። መብዛሕትና
ኣብ ተግባር እነውዕሎ ኣይመስለንን።
ንሓደ ሰብ ጕንዲ እዝኑ ክንጸፍዖ እንከለና፡
ሸውዓተ ሰይጣውንቲ ክሳብ ዝረኣዩና
ከላድደና ይኽእል እዩ። ዘይራህራህናሉ
ሰብ፡ ክርህርሃልና ኢልና ኣይንጸበ።
ብመንጽሩ፡ ኣነ ንኽብረትካ
ግቡእ ቦታ ምስ ዝህብን ኣብ ውልቀ
መንነትካ ጽቡቕ ኣመለኻኽታ ምስ
ዘማዕብልን፡ ንስምዒትካ ኣኽቢረልካ
ኣለኹ ማለት እዩ። ኣብ ውልቀ
መንነትካ እወታዊ ኣበርክቶ ብምግባረይ፡
ንተግባረይ ተድንቐለይ። ካብኡ ሓሊፍካ
ልዑል ምስጋናኻ ብዝተፈላለዩ ኣገባባት
ትገልጸለይ። እዚ ማለት ከም ዝፈተኻኒ

እዩ ዘመልክት።
ክብሪ ገለ ሰባት ከነጕድል እንከለና፡
ብናትና ኣመለኻኽታ ነቲ ሰብ ክብሪ ስለ
ዘይግብኦ ክመስለና ይኽእል ይኸውን።
እዚ ከቶ ልቦና ኣይኮነን። ገለ ሰባት
ስለ ዝሓለዩልና፡ ተሪር መቕጻዕቲ ከም
ዝፈነዉልና ከእምኑና ሒዅ ዝብሉ
ኣለዉ። እዚ ቅኑዕ ኣገባብ ኣይኮነን። እንተ
ጸላእናዮም እውን፡ ዘኽፍእ ግብረ መልሲ
ኣይኮነን።
ንኣብነት፡ ክብሪ ከመይ ከም ዝንከ
ካብዚ ኣስዒብና ክንርኢ ክንፍትን ኢና።
ምስ ኣዕሩኽትካ ተኣኪብካ እንከለኻ፡ ሓደ
ካብ ኣዕሩኽትኻ ሓንቲ ዋዛ የዕልል።
ኵሎም ኣዕሩኽትኻ ብሰሓቕ ክርትም
ይብልሉ። ንስኻ ግዳ፡ “ጽብቕቲ ዋዛ እያ።
ኣብ ዝሓለፈ ወርሒ ኣብ ሓንቲ መጽሄት
ኣንቢበያ ኣለኹ።” ትብል። እንታይ
ዝገበርካ ይመስለካ?
ብርግጽ ንስኻ ከምኡ
ብምባልካ፡ ኣዕሩኽትኻ ኣንባቢ
ምዃንካ ክግንዘቡ ይኽእሉ
እዮም። የግዳስ፡ ነቲ ዋዛ
ዝነገረ ዓርክኻ እንታይ
ከም ዝስምዖ ፍሉጥ እዩ።
ንዓኻትኩም ኣስሒቑ
ክሕጐስ ንዝነበሮ ሓጐስ
ኣበርዒንካሉ እኮ ኢኻ።
ንሱ ክረኽቦ ዝነበሮ
ዕግበት፡ ብዘይንሕስያ
መንጢልካዮ። ንግዜያዊ
ዝናኡ መንዚዕካዮ። ብሰሪ’ዚ፡
እቲ ዝተዋዘየን እቶም
ዋዛ ዝሰምዑ ኣዕሩኽትኻን
ይጸልኡኻ።
እቲ ዋዛ ዝነገረ ሕፍረት ከም
ዝስምዖን ቂር ከም ዝብሎን ምግንዛብ
ከድልየካ እዩ። ነቲ ዋዛ ፍተዎ ዋላ
ጽልኣዮ፡ እቲ ተዋዛዪን ሰማዕቱን ክሕጐሱ
ኣፍቅደሎም። ምእንቲ’ዚ፡ ክብሪ ሰብ
ኣይትተንክፍ። ንሰባት ክብሮም እንተ
ሓሊኻሎም፡ ብተዓጻጻፊ ከም ዝፈትዉኻ
ክስቈረካ ኣለዎ።
ብዝተኻእለና መጠን ንሰባት ኣብ
ምትብባዕ ንጡፋት ክንከውን ይግባእ።
እቶም ዕዉታት ሰባት፡ ንኻልኦት ኣብ
ምትብባዕ ዓይኖም ኣይሓስዩን እዮም።
ድኹማት ሰባት ግዳ፡ ኣብ ምሽዳድ
ዝቕድሞም የብሎምን። ጐይዮም ከም
ዘይቅድሙ ባዕላቶም ንገዛእ ርእሶም ስለ
ዘእመንዋ፡ ንኻልኦት ኣብ ምሕንኳል
ወሓለታት ይኾኑ።
ነቶም ብዝተኻእሎም መጠን፡ ነቶም
ይንኣስ ይዕበ ዝሓገዙና ሰባት ከቶ
ክንርስዖም ኣይግባእን። ሓያሎ ዕዉታት
ሰባት ቃለ መጠይቕ ክገብሩ እንከለዉ፡
“በዚ ኣጋጣሚ እንታይ ክትብል ትደሊ?”
እትብል ሕቶ ትቐርበሎም እያ።
ንሳቶም ከኣ፡ “ኣብዚ ደረጃ እዚ
ንኽበጽሕ ከይተሓለሉ ንዝሓገዙኒ በዓል፡
… ከመስግኖም እደሊ።” ክብሉ እንከለዉ
ፍሉይ ባህታ ይፈጥረለይ። ብርግጽ ዝሓገዘ
ሰብ ከቶ ክርሳዕ የብሉን። ‘ኣይትጥለም
ኣማኒኻ፡ ከይጠልመካ ፈጣሪኻ።’
እንድዮም ግዲ ዝብሉ ወለድና።

“ፍቕሪ ብምሃብ’ዩ ዝጥጥዕ። እቲ እንህቦ
ፍቕሪ ድማ፡ እቲ እንኮ እንዕቅኖ እዩ።” -
ኣልበርት ሁባርድ
“ህይወት ብዘይኣዕሩኽ መሓዙትን
ጸላእትን ትርጕምን ላዛን ዘይብላ እያ
እትኸውን።” - ንግስቲ ክሪስቲና

ይቕጽል

ሓዳስ ኤርትራ መበል 27 ዓመት ቁ.131 31 ጥሪ 2018 - ገጽ 6

መምህር ተስፋይ ባርያጋብር
ሚኒስትሪ ትምህርቲ

ሓጺር ታሪኻዊ ጕዕዞ ኣመዓባብላ ምእኩል
ቋንቋ ትግርኛ
‘ኣብ ቋንቋ ትግርኛ ምእኩልነት የለን፣ ኵሉ
በብመገዱ እዩ ዝጽሕፍ፣ ገሊኡ “ኪ” ገሊኡ “ክ”
ካልእ “ዚ” እቲ ሓደ “ዝ”’ ይብል፣ እናተባህለ
ብዙሕ ክዝረብን ክጸሓፍን ጸኒሑን ኣሎን። ሓደ
እዋናዊ ጽሑፍ፡ ነዚ ኽስተት’ዚ ምእንቲ ኸረድእ፡
ብንጹር መንገዲ ኣስፊሩዎ ኣሎ።
“ኣጸሓሕፋ ፊደላት ትግርኛ፡ ዅሉ ዝቕበሎን
ዝቕየደሉን ቅጥዒ ይዅን ስርዓት ስለ ዘይሓዘ፡
በብዝመስለና ንጽሕፎ ኣለና። እቲ ጸገም፡ ብቐንዱ
ኣብ ሓደ መምዘኒ ወይ ደረጃ (Standard)
ዘይምዕላቡ እዩ። ብተወሳኺ፡ ኣብቲ ሞያ
ዝመራመሩ ኽኢላታት፡ ኣብ ሓድሕዶም ስለ
ዘይረዳድኡ፡ እዞም ንጽሕፍ ንመኖም ከም ንሰምዕ
ክሕርብተና ጸኒሑን ኣሎን።”
ኣለምሰገድ ተስፋይ (ታሪኽ ኤርትራ ካብ
ፈደረሽን ናብ ጐበጣን ሰውራን 1956–1962
ኣብ ኣፍልጦን ምስጋናን 3ይ ገጽ 4ይ ሕጡበ-

ጽሑፍ)
ሕጂ’ውን፡ እዚ ኣብዚ ዓምዲ’ዚ፡ ዝካየድ ዘሎ
ዘተ ይዅን ዝቐርቡ ጽሑፋት ኣብ ዝተነጻጸሉ
መዳያት ቋንቋ እምበር፡ ብዛዕባ’ቲ ቋንቋን ስርዓቱን
ምሉእ ስእልን ንጹር ዕላማን ከምኡ’ውን ክልሰ-
ሓሳብ ናይቲ ዝድለ ዘሎ ዘነጽሩ ኣይኰኑን።

ብፍላይ ከኣ ነቲ ስርዓተ-ቋንቋ፡ (ሰዋሱው) ከምቲ
ኣቶ ኣለምሰገድ ዝበሉዎ፡ ዝተፈላለዩ ጸሓፍቲ
በብጽልዋኦምን በብዝደልዩዎን ስለ ዝጽሕፉ፡ እቲ
ንምእኩልነት ይሕግዝ’ዩ ዝብሃል ስርዓተ-ቋንቋ፡ ነቲ

መልክዕ ሒዙ ዝጸነሐ’ውን ከይተረፈ እናገላበጠን
ኣናዘረገን ናብ ዘየሳኒ ኣንፈት እናጐተተ ኣጸጋሚ
ዅነት ክፈጥር ጸኒሑን ኣሎን።
ንሓደ ቋንቋ ኣልዒልካ ብዛዕባ ስርዓቱን
ምእኩልነቱን ኣብ ትዛረበሉ ወይ ትጽሕፈሉ ግዜ፡
ኣብ ግምት ከተእትዎም ዝግብኡ ረቓሒታት
ኣለዉ። ገለ ካብኣቶም፡
1. ታሪኻዊ ኣመዓባብላ’ቲ ዝዝተየሉ ዘሎ
ቋንቋ፡
2. ስርዓተ-ድምጹን ወከልቲ ፊደላቱን፡
3. ስርዓተ-ምልፋን ቃላቱ፡
4. ብስርዓቱ ጥራይ ዘይኰነ ኸኣ ብልምድን
ተሰማሚዕካን እተዘውትሮም ኣገባባት፡
5. ኣብ ተጠቀምቱ ዝዝውተሩ ላህጃታትን
መለሳ ቓላትን ምጽናዕ ኣገደስቲ መዳያት
እዮም።

ነዚ ከምዚ ዝበለ ሰፊሕን ኣገዳስን ዛዕባ፡

ውልቀ ሰባት በብፋንጣኦም (በብመገዶምን
በብዝመስሎምን) ክዛረቡሉ ይኽእሉ እዮም።
ኣብ መደምደምታ በጺሖም፡ እዚ ተጠቐም እዚ
ኣይትጠቐም ክብሉ ግን ፈጺሞም ኣይክእሉን።
እዚ ጕዳይ’ዚ፡ ሓያል ውዳበን ምእኩል ትካላዊ
ኣሰራርሓን የድልዮ። ምኽንያቱ፡ ተጠቃሚ ቋንቋ
መላእ ሕብረተ-ሰብ እዩ። ስለ ዝዀነ፡ እቲ ሕብረተ-
ሰብ ዝቕበሎን ዝኣምነሉን ብዝተፈላለየ ኣገባብ
ኣበርክቶ ዝገብረሉን ባይታ ኽህልዎ ኣለዎ።
እቲ ኣድማዒ ክኸውን ዝኽእል ባይታ ኸኣ፡
ኣብ ሓደ ኮፍ ድሕሪ ምባል ብውጽኢት ሓደ
ዝተማእከለ ዘተ ኽትጕዓዝ ምውሳን እዩ። ኣብ
ኣገልግሎት ከምዝውዕልን ኣብ ኣብያተ-ትምህርቲ
ኽሳብ ዝለዓለ ደረጃ፡ ብዕቱብ፡ ከም ዝተኣታቶን
ምግባር እዩ።
ከም ዝፍለጥ፡ ቋንቋ ትግርኛ፡ ኣብ ኣገልግሎት
ዜናን ስሩዕ ትምህርትን ክውዕል ካብ ዝጅምር፡
ንምምእካሉ ሓያል ስራሕ ተኻይዱ እዩ፣ ዘይንዓቕ
ምዕባለ’ውን ተመዝጊቡ እዩ። ይዅን’ምበር፡ ኣብ
ጕዕዝኡ ብምትእታው መግዛእትን ዝተፈላለዩ
ጽልዋታትን ተዓናቒፉ ጸኒሑ።
ኣብ ኣርእስቲ ኸም እተገልጸን፡ ልዕል ኢሉ
ከም እተኣንፈተን ቋንቋ ትግርኛ ረቛሒታት
ምእኩል ቋንቋ ዘማልእ እዩ። ብሓፈሻ ቋንቋ
ትግርኛ ምእኩል ኣይኰነን ምባል ከኣ ብመሰረቱ፡
ክንሰማማዕ ኣይከኣልናን ንምባል ክኸውን ይኽእል
እዩ።
ነቶም ክኢላታት ቋንቋ ብምቕሉል ኣቀራርባ
ተሰማምዑ ኽብሉዎም ስለ ዝደለዩ ይዀኑ’ምበር፡
ኣብ መንጎ እቶም ንሓድሕዶም ዘይሰማምዑ
ዝበሉዎም፡ ነቲ መምዘኒ ወይ ደረጃ (Standard)
ረኺቡ ዝነበረን ዝዓለበን ኣጸሓሕፋ ዝኽተሉ ኸም
ዘለዉ ዝሰሓት ኣይኰነን።
እዚ ሓቂ’ዚ ኸኣ፡ በዚ ዝስዕብ ክረጋገጽ
ይኽእል።
ትግርኛ፡ ተጻሒፉ እዩ።
ትግርኛ፡ ኣብ ጽሕፈት ዝግልገለሉ ላህጃ መሪጹ
እዩ።
ትግርኛ፡ ስነ-ቋንቋውን መሸከላውን መልክዓት
ዘርኢ ሕግታት ተሰሪዑሉ እዩ።
ትግርኛ፡ ኣብ ኣገልግሎት ትምህርቲ፡ ውዒሉ
እዩ።
ትግርኛ፡ ኣብ መጋባእያ ኣብያተ-ፍርዲ ውዒሉ
እዩ።

ትግርኛ፡ ኣብ ጋዜጣታትን ረድዮታትን
ከምኡ’ውን ኣብ መድረኻት ስነጥበብ ውዒሉ
እዩ።
ትግርኛ፡ ኣብ መባእታ ደረጃ ከም መምሃሪ
ቛንቋ ኰይኑ የገልግል ኣሎ። ሓያሎ መምሃሪ
መጻሕፍቲ ድማ ተሓቲሞም እዮም። ዅሉ
ዓይነታት ትምህርቲ’ውን ዝወሃበሉ ዘሎ እዩ።
ሕጂ ኸኣ ናብ ማእከላይ ደረጃ ንኽሰጋገር፡ ድሮ
መጻሕፍቲ ይዳለወሉ ኣሎ። ሚኒስትሪ ትምህርቲ
ኣብ ዘካየዶም መጽናዕትታት ከኣ ኣብ መምሃሪ
መጻሕፍቲ ዝዀነ ይዅን ናይ ላህጃ ጸገማት ከም
ዘይለ ተረጋጊጹ እዩ።
ከም በዓል በንደር ዝኣመሰሉ ተመራመርቲ፡
ንትግርኛ ምስ ኣምሓርኛ ብምንጽጻር ክገልጹዎ
ኸለዉ፦ ‘ትግርኛ፡ ኣጸቢቑ ዝማእከለን ብዘይ
ምቍራጽ ኣብ ጽሕፈት ዝሰፍርን ዘሎ ካልእ

ቋንቋ እዩ፡’ ይብሉ። ‘Tigrnya is the only
other language which is moderately well
standardized and in regular written use.’
(Bender Language in Ethiopia p. 16)
ኣብ ቋንቋ ትግርኛ፡ ከምቲ ዝድለ ዘይተሰረሓሉ
መዳይ ኣሎ ኽብሃል እንተዀይኑ፡ እቲ ናብ ዝለዓለ
ኣገልግሎት ስነፍልጠታዊ ምርምርን ተክኖሎጅን
ከብጽሖ ዝኽእል ናይ ምስፋሕን ምዕጣቕን
ምርምራዊ ስራሓት እዩ።
ኣብዚ መዳይ’ዚ’ውን ቋንቋ ትግርኛ ካብ
ዝተፈላለዩ ቋንቋታት ቃላትን ኣምራትን
እናረዓመን እናተለቀሐን ክስጕም ጸኒሑ እዩ። ካብ
ቋንቋ ጥልያንን እንግሊዝን ዝረዓሞም ብዙሓት
ቃላት ኣብዚ ግዜ’ዚ ኣብ ኣገልግሎት ይውዕሉ
ኣለዉ።
ኣብ ግዜ ቃልሲ’ውን ነቲ ዝነበረ መድረኽ
ዘገልግሉ ቃላት ተፈጢሮም፡ ትግርኛ፡ ናብ
ኣገልግሎት ስነፍልጠትን ትምህርትን ከም
ዘምርሕን ዝምዕብልን ተገይሩ እዩ።
ንኣብነት፦ ማርክሳውን ለኒናውን ስያሜታት
ኣብ ኣምሓርኛን ትግርኛን ዝብል ጽሑፍ ናይ

ኦልጋ ካፐሉክ Olga kapeluk (Hibrew
University 1979) ነዞም ዝስዕቡ ብትርጕም
ዝኣተዉን ዝተራዕሙን ቃላት ይጠቅስ።
ሰውራ፡ቢሮክራሲ፡ ጅሃድ፡ ምፍሻል፡
ማሕበርነት፡ ርእሰ-ማልነት፡ መዓስከር፡ ቀቢላ
ክልሰ-ሓሳብ፡ ደርቢ፡ ምድሕርሓር፡ ፋሺስቲ፡
መጐት፡ ምልካውነት፡ ሰውራዊ፡ መሪሕ፡ ነገር
ሃጸይነት፡ ባዕላውነት፡ ጀብሃ/ግንባር፡ ፋሉልነት ፡
ኣህጉራዊ፡ ሚሳልነት፡ ዝምባሌ፡ ብርጁዋ
መስርሕ፡ ስነ-ሓሳብ፡ ነቐፌታ ወዘተ.

ካልእ ክዝረበሉ ዝኽእል መዳይ፡ ኣብ ገለ

ትግርኛንተዛረብቱንኣማረ ወልደስላሰ

ትግርኛ፡ ረቛሒታት ምእኩል

ቋንቋ የማልእ እዩ

ሳልሳይ ክፋል

ግዜያት ተቐባልነት ዝረኽቡ ወይ ዝስእኑ
ኣማራጺታት ጕዳይ እዩ። ኣብዚ፡ እቲ ኣብ ስርዓተ

ቋንቋ (ሰዋሱው) ዝተጋህደ ንቐዳማይ ኣካልን
ሳልሳይ ኣካልን ንምፍላይ ተባሂሉ ዝተኣታተወ
“ኣነ ክመጽእ፡” “ንሱ ኪመጽእ፡” “ኣነ ኽበልዕ፡”
“ንሱ ኪበልዕ” ዝብል ሕጊ፡ ብዙሕ ስለ ዝተዘተየሉ
ዝለዓለ ስፍራ ይሕዝ እዩ። እዚ ኣገባብ’ዚ፡ ኣብ
ግዜ ቃልሲ ተፈቲኑ ነይሩ እዩ። ይዅን እምበር፡
ተቐባልነት ኣይረኸበን።
በዚ ኣሳቢብካን እናጋፋሕካን፡ ትግርኛ፡ መእሰሪ
ከም ዘይብሉን ዘይምእኩልን፡ ከምኡ’ውን፡ ዓበይቲ
ብድሆታት ከም ዘለዉዎ ጌርካ ዝቐርብ መጐት
ግን ቅቡል ኣይመስልን። ምኽንያቱ፡ ነቲ ኣቐዲሙ
ሕግታት ሰዋሱው ሰሪዑ ከገልግል ዝጸነሐን
ተቐባልነት ዝረኸበን መዳያት ከይተረፈ ኣፍልጦ
ዘይምሃብ ስለ ዝዀነ።
እቲ ኽውሰድ ዝግብኦ ስጕምቲ፡ ነቲ ቕቡል
ዓቂብካ፡ ነቲ ዘይነበረ ኸኣ፡ ስለ ምንታይ
ኣይተዓወተን ዘቲኻን ገምጊምካን ሓደ ህዝቢ
ዝቕበሎን እቲ ቋንቋ ዝፈቕዶን ኣገባብ ምስራዕ
እዩ።
ነዚ ንምትግባር፡ ንዝሓለፈ መስርሕ ምውካስን
ንዝጐደለካ ምምላእን እምበር፡ ሕጂ ተበግሶ
ከምዘለኻ ጌርካ ምቕራብ ነቲ መስርሕ ንድሕሪት
ምጕታት እዩ።
ኣብ ትግርኛ፡ ‘እቲ ብርቱዕ እዩ፣ ምእኩል
ኣይኰነን፣’ እናተባህለ ዝምረር እቲ ንኣበዛዝሓ
ቓላት ዝምልከት ሕግታት እዩ። እዚ ግን ምስ
ካልኦት ቋንቋታት ብፍላይ ከኣ ምስቲ ከም 2ይ
ቋንቋ እንመሃሮ ቋንቋ እንግሊዝኛ ተዛሚዱ
እንክርአ፡ ዝወሓደ ሕግታት ዘለዎ እዩ።
ቋንቋ ትግርኛ፡ ክሳብ ሕጂ ኽሰርሓሎም
ዝጸንሐን ዘሎን ንኣበዛዝሓ ቓላት ዝሓቝፉ 8
ሕግታት ኣበዛዝሓ ኣለዉዎ። እቲ ከም ዓለማዊ
ቋንቋን ካልኣይ ቋንቋን እንመሃሮ እንግሊዝኛ ኸኣ
14 ናይ ኣበዛዝሓ ሕግታት ኣለዉዎ።
እዚ ኸኣ ነቶም ከም 2ይ ቋንቋ ዝመሃርዎ
እምበር ንእንግሊዛውያን ዝብርትዖም ኣይመስልን።
ንዓና ደኣ ከመይ ኢሉ እዩ እቲ ቋንቋ ኣዴና ንብሎ
ዝብርትዓና፧ ኣብዚ መዳይ’ዚ ብዛዕባ ቋንቋ ብሓፈሻ፡
ብፍላይ ከኣ ብዛዕባ ቋንቋና ዘለና ኣተሓሳስባን
ኣረኣእያን ክንፍትሽ ክንግደድ ኢና፣ ምኽንያቱ፡
ብዛዕባ ቋንቋ ኣዴና ወይ ቀዳማይ ቋንቋና ኢና
እንዛረብ ዘለና።
ቋንቋና እቲ ንዛረቦ እዩ፣ ተማሂርና መሃይምነት
ኣጥፊእና ኽንጽሕፍ እንተበቒዕና ኸኣ ነቲ ንዛረቦ
ምጽሓፍ ዘጸግም ኣይኰነን። እዞም ዝምረሩ ዘለዉ
ሕግታት ኣበዛዝሓ፡ ከይሓዋወስና ኽንጽሕፍን
ከነብዝሕን እንተኽኢልና ጸገም ዝበሃል የብልናን።

ግድላት፡ ካብ መዝገበ ቓላት

ምኽላት፦ ምኽላት ማለት እንታይ እዩ ዝብል ሕቶ እንተ ተሰዲሩ፡ ከመ-ቕጽበት ክፍታሕ ኣይከኣልን። ኣብ መንጎ ቓላትን ውጹእ ባህሪ ኣርእስቲ ግሲን ትግርኛ ዘሎ ጥቡቕ ምትእስሳር እንተ ተፈቲሹ ግን፡ እቲ ግድል ይፈኵስ።
ክንዲ ዝዀነ፡ ምኽላት ማለት ክልተ ምግባር ማለት እዩ። ምኽንያቱ፡ ክልተ ካብ ዝብል ቃል ዝተነድቀ ስለ ዝዀነ። ሓይሎ ጸሓፍቲ፡ ብፍላጥ ይዅን ብዘይፍላጥ ኣይንጸርን እምበር፡ በብግዜኡ ነዚ ብልጫ’ዚ፡ ክጥቀሙሉ ይረኣዩ።
በዚ መሰረት፡ ምድራጅ፡ ምግራስ፡ ምፍብራክ፡ ምምልሓስ፡ ምዝይታይ፡ ምብጃት፡ ዝብሉ ቓላት ኣብ መድረኽ ይስምዑ ኣለዉ። ክንዲ ዝዀነ፡ ቋንቋ ትግርኛ፡ በዚ መዳይዚ’ውን ክሰፍሕ ከም ዝኽእል ዝእንፍት ተመኵሮ ይረክብ ኣሎ ማለት እዩ። ምንጪ፦ ምኽላት፦ ሁለት ማድረግ፡ (ክልተ ምግባር) መዝገበ ቓላት ትግርኛ-ኣምሓርኛ፡ ኣባ ዮሃንስ ገብረእግዚኣብሄር፡

ሓዳስ ኤርትራ መበል 27 ዓመት ቁ.131 31 ጥሪ 2018 - ገጽ 7

እዚ ጸወታ ወይ ግድል “ስትሪምኮ” ይብሃል። ንሰዶኮ ዝመስል ጸወታ
እዩ። እዚ ብግራባርቻክ ዝተባህሉ ስድራ ዝተማህዘ ኰይኑ፡ ኣብ ክልሰ-ሓሳባት
ትርብዒት - ናይ ላቲን ፈላጥ ስነ-ቍጽሪ ሊዮናርዶ ኢለር (18 ክፍለ-ዘመን)
ዝተሞርኰሰ እዩ።

ኣገባብ ኣጸዋውታኡ፥ ኣብዛ ትርእዩዋ ሰደቓ፡ 6ተ ብ6ተ ዝተሰርዓ ዓንኬላት
ኣለዋ። እዘን ዓንኬላ ቍጽሪታት እየን ዝሕዛ። ካብ 1 ክሳብ 6 ድማ ይምልኣ። ካብ 1 ክሳብ 6 ዘለዉ ቍጽሪታት ንትኹልን ንጋድምን ልክዕ ከም ሰዱኮ ክድገሙ የብሎምን። ኣብቶም ብመስመር ተራኺቦም ዘለዉ ዓንኬላት’ውን ክድገም የብሉን።

(መልሲ፡ ካብ 1 ክሳብ 6 ዘለው ቍጽሪታት ንትኹል፡ ንጋድምን ብሕንጻጽ ተታሒዞምን ኣብ ዝርከቡ ዓንኬላት ክድገሙ የብሎምን።)

ግ

ድ

ል

ንብልሒ ተማሃሮ ዝሕግዝ ኣዘናጋዒ ግድላት

ስ ት ሪ ም ኮ

ንትምህርቲ፡ ምህዞ፡ ርኽበትን ሓፈሻዊ ህይወትን ዝገልጽ ጥቕሲ

ጥቕሲ
እ ዚ
ሰሙን

“ዝዀነ ፍሉይ ነገር ዘይግበር እንከሎ፡ ሓደ ፍሉይ ነገር ይግበር ኣሎ ኢልካ ምሕሳብ ቀዳማይ ጌጋ እዩ። ብውሑዱ ገለ ነገር ሳሕቲ ክግበር እንከሎ፡ ዝዀነ ፍሉይ ነገር ኣይግበርን’ዩ ዘሎ ኢልካ ምሕሳብ ካልኣይ ጌጋ እዩ።”

- ኤም. ትሩዚ

ምስ ተማሃሮን ትምህርቲን ዝተሓሓዙ ዋዛታት

ዳእላ ተማሃሮ

Mother: How do you like your new
teacher?

Son: I don’t. She told me to sit up the front
for the present and then she didn’t give me one!

FunNY JOKES!

ባዮሎጂ ህይወታውያን እንታይ ክገብሩ ይኽእሉ?
ምስ ስነ-ህይወት ዝተሓሓዙ ትምህርታዊ ትሕዝቶ

ምንቅስቓስ፡ ምብላዕ፡ ዕብየት፡
ምስትንፋስ፡ ባድም ምእላይ (excrete
waste)፡ ምፍራይ!

መሬት ናይ ህወታውያን ቤት’ያ። ኣብዛ
ሓንቲ ቤት ዝርከቡ ኵሎም ህይወታውያን
ከኣ ተመላላእቲ እዮም። እቲ ብዘይ እቲ
ሓደ ክነብር ኣይክእልን። ዋላ ሓደ’ኳ
በይኑ ብገዛእርእሱ ደው ኢሉ፡ “ኣነ
ብዘይ ናይ ዝዀነ ፍጥረት ሓገዝ ክቕጽል
እኽእል’የ፡” ክብል ኣይክእልን። ኵሎም
ህይወታውያን ብሓረግ ተተሓሒዞም ኣብ
ሓንቲ ስድራቤት እዮም ዝጥርነፉ። ከመይ
ኢሎም ንሓድሕዶም ክጸላለዉ ይኽእሉ
ንምፍላጥ፡ ኣብ ከባቢና ዝርከብ ሓደ
ህይወታዊ ኣናብራኡ ከነጽንዖ ይከኣል።
ነዚ ከተጽንዕ እንከለኻ ኸኣ ናትካ ኣናብራ
ትፈልጥ ከም ዘለኻ እዩ።

ኣብ መሬት ዝርከቡ ነገራት
ህይወታውያንን ዘይህይወታውያንን
ኢልና ኣብ ክልተ ንኸፍሎም። ገለ ኣብ
ሓደ እዋን ህይወታውያን ዝነበሩ፡ ናብ
ዘይህይወታውያን ነገራት እተቐየሩ ኣለዉ።
እዚ ሎሚ እንለብሶ ጫማ ሓደ ግዜ ናይ
ከብቲ፡ ኣባጊዕን ዝኣመሰሉ እንስሳታት
ቈርበት’ዩ ነይሩ፣ ኣደታትና ዝኽደንኦ ዘለዋ
ጋቢ ወይ ነጸላ ሓደ ግዜ ተኽሊ ጡጥ እዩ
ነይሩ፣ እዚ እነንብበሉ ዘለና ጋዜጣ ሓደ
እዋን ህይወት ዘሎዎ ተኽሊ ነበረ።

ዝዓበየ ክፋል መሬት ብግራናይት፡

እምነ-በረድ፡ ቾክ (ካብ ዝሞቱ ናይ
ባሕሪ ፍጥረታት ዝርከብ ጻዕዳ ፎኲስ

እምኒ-ኖራ መሰል)፡ ዋላኻ፡ ግለት ሓጺን፡
ጨው፡ ሳልፈር፡ ማይን ኣየርን ዝኣመሰሉ
ማዕድናት ይቐውም። ናይ ህይወታውያን
ኣካል ከኣ በዚኦም ሳብስታንስ ዝቘመ እዩ።
ንፈትዎ ክፋል ኣካልና ኣየናይ እዩ? እዚ
ንፈትዎ ክፋል ኣካልና ካብዞም እተጠቕሱ
ሳብስታንስ እዩ ተሰሪሑ ኢልካ ንኽትርዳእ
ይኸብድ ይኸውን። እቲ ዝመተ ክፋል
መሬት (the dead material of the
earth)፡ ናብ ህይወታዊ ኣካል ዝቕየር
ሳብስታንስ እዩ። እዚ ህይወት ዘይብሉ
ሳብስታንስ ናብ ህይወት ዘሎዎ ኣካል
ከመይ ኢሉ ይቕየር ኢልኩም ትሓስቡ?

“ህይወታውያን ካብ ካልኦት ሳብስታንስ
ብኸመይ ይፍለዩ?” ኢሉ ዝሓተኩም እንተ
ትርኸቡ፡ ብቕልል ዝበለ ህይወታውያን
ክጐዩ፡ ክዘሉ፡ ክወዛወዙ፡ ከንፋሕዅ፡
ክሓዅሩ፡ ኣብ ኣየር ክበሩ፡ ኣብ ማይ ክኸዱ፡
ብዓቢኡ ኸኣ ከስተንፍሱ ይኽእሉ፣ እቶም
ካልኦት ግን ኣይክእሉን ምበልና ንኸውን።
ብኸበሮ ትሰራሰር ኣምፑል፡ ተላዒሉ ናብ
ካልእ ቦታ ዝንቀሳቐስ ገዛ፡ ናብ ገምገም
ባሕሪ ክዛወር ዝኸይድ ጠረጴዛ… ርእየ
ዝብል መን ኣሎ? ህይወታውያን ናይ
ምንቅስቓስ ጸጋ ኣሎዎም። ናይ ኵሎም
ትፈልጡዎም እንስሳታት መሓውር
ሕሰቡ። ንዅሎም ዓይነታት ንዕኦም
ዝጥዕም መሓውር ተገጢሙዎም ኣሎ።

ህይወታውያን መግቢ፡ ማይን ኣየርን
ከም ዘድሊዮም ንፈልጥ ኢና። ኵልና
ኣብ ስድራቤት እንስሳታት እንምደብ፡
ንወስዶ መግቢ ናብ ዓጽሚ፡ ደምን ስጋን
ይቕየር። ኣትክልቲ ኸኣ ማይ፡ ማዕድናትን
ኣየር (ካርቦን-ዳይ-ኦክሳይ)ን የድሊዮም።
በዚኦም ዝረኽቡዎም ሳብስታንስ ድማ
ናብ ኣቝጽልቲ፡ ጨናፍር፡ ዕምባባታትን
ፍረታትን ይቕየሩ። እዚ ህይወታውያን
ዝወስዱዎ መግቢ፡ ውጽኢቱ ዕብየት

(growth) እዩ። ህይወታውያን ካብቲ ካልእ ዝፈልዮም መገዲ እምበኣር ስለ ዝዓብዩ እዩ። ንሓደ ነገር ከምኡ ዝኣመሰሉ ነገራት እናኣከብካ ከትዕብዮ ትኽእል ኢኻ። ንኣብነት ንሓንቲ ፍሕኛ (ባላንቺና) እናነፋሕካ መመሊስካ ከተዕብያ ትኽእል ትኸውን። ገዚፋ እምበር ዕብየት (growth) ኣየርኣየትን። ምኽንያቱ ምምጋብ፡ ምሕቃቕ፡ ናብ ካልእ ነገር ምቕያር፡ ዝኣመሰሉ መስርሕ ዕብየት የብላን።

ምስትንፋስ ሓደ ካብቲ ዓቢ ንህይወታውያን ዘፍልዮም ስርዓት እዩ። ስለዝዀነ ኸኣ ብዘይኣየር ህይወታውያን ክነብሩ ኣይክእሉን። ኣየር፡ ንእተበልዐ መግቢ ንኽቃጸል ዝሕግዝ ባእታ ኣሎዎ። እዚ ምቅጻል፡ ዘየቋርጽ ምንጪ ጸዓት ክህሉ ይሕግዝ። ኵሎም ህይወታውያን ንኸስተንፍሱ ዝሕግዞም ህዋስ ኣሎዎም። ንኣብነት ንሕና ብሳንቡእ፡ ዓሳ ብነፋይ፡ ንህቢ ብነዃላት ኣየር፡ ኣቝጽልቲ ብመተንፈሲ መንፊት፡ ወዘተ.። እንስሳታት ከስተንፍሱ እንከለዉ ይንቀሳቐሱ እዮም። ኣትክልቲ’ውን ንኽነብሩ ከስተንፍሱ ኣለዎም። ዘስተንፍስሉ ኣገባብ ልክዕ ከም ናይ እንስሳታት ቅልል ዝበለ ኣይኰነን። ሓንቲ ሳዕሪ ኣየር ንኽትረክብ ክትልህልህ፡ ወይ ሓንቲ ገረብ ሚም ድሕሪ ብዙሕ ምንቅስቓስ “ኡፍ!” እናበለት እንቅዓ ከተስተንፍስ እንከላ እናበልና ክንዛረብ ኣይንኽእልን።

ኣደታትና እንጀራ ክስንክታ ዕንጨይቲ የንድዳ፣፤ ቡን ንኸፍልሓ’ውን ፈሓም ይጥቀማ። ንኣብነት ሓደ ሜትሮ ንቝመት እተደርደረ ዕንጨይቲ እንተ ኣንዲደን፡ ካብ ክልተ ገረወኛ ዘይሓልፍ ፈሓምን ውሑድ ሓሙኽሽትን ይተርፍ። እቲ ዝበዝሐ ነቲ ዕንጨይቲ ዘቘመ ሳብስታንስ ግን ብመልክዕ ጋዝ ናብ ኣየር ይሕወስ። ናይዚ ምንዳድ ዝርከብ ባድም

(waste) ሓዅምሽቲ እዩ። መስርሕ ምእላይ ናይዚ ዝጓሓፍ ውጽኢት ከኣ ‘ምእላይ ባድም’ (excrete waste) ንብሎ። እንስሳታት’ውን ንርስሓቶም ዝኣልዩሉ ጽቡቕ መገዲታት ኣሎዎም። ኣብ ሞጎጎ ናይ ዝነድድ ዕንጨይቲ ሓዅምሽቲ (ባድም)፡ ከይኣለና ትም እንተ በልና እንታይ ክኸውን ይኽእል ክንግምቶ ኣየሸግርን ይኸውን። ሓዅምሽቲ ተኣኪቡ ተወሳኺ ካልእ ዕንጨይቲ ከነእቱ ክኽልክለና እዩ። ንሕና’ውን እቲ ካብ ኣካልና እነውጽኦ ባድም ከይኣለና ኮፍ እንተ እንብልከ? ብዝዀነ ግን ኣትክልቲን እንስሳታትን ብጥዕና ተሪሮም ንኽዓብዩ፡ ዘየድሊዩዎም ባድም ሳብስታንስ ኣብ አእዋኑ ክኣልዩዎ ኣለዎም።

ብርሃን ጸሓይ ንብዙሓት ህይወታውያን ኣገዳሲ’ዩ። እንስሳታት ኣብ ብርሃን ጸሓይ ዘሎዎ ኣሳፊሖም ከስተማቕሩዎ ምርኣይ ልሙድ እዩ። ብኣንጻሩ ብርሃን ጸሓይ ዘይፈትዉ ህይወታውያን’ውን ኣለዉ። ኣብ ጸላማት ንኽነብሩ፡ ክዓብዩን ክባዝሑን ይቐሎም። ቃንጥሻ ኣብ ውሽጢ ጽላሎት’ያ ትዓቢ፣ ብርሃን ጸሓይ ከይረኽቦም ኣብ ውሽጢ ማዕሙቕ ውቅያኖስ ዝነብሩ ዓሳታት’ውን ከም ኣብነት ክጥቀሱ ይኽእሉ።

ህይወታውያን ንዅሉ ዝኽሰት ሓደስቲ ኩነታት ክዳለዉን ክጥንቀቑን ይኽእሉ። ነብሶም ዝከላኸልሉ እተፈላለየ መገዲን ንኸባቢኦም ምልማድን ክእለት ኣሎዎም። ህይወታውያን ካብ ዘይህወታውያን ዝፍለይሉ ካልእ መገዲ ኸኣ ህይወታውያን ኣብ ከባቢኦም ዝግበር ከስተውዕሉን ኣብ ሰዓቱ ንባዕሎም ክዋስኡን ይኽእሉ ምዃኖም እዩ። ነዚ ከተግብሩ ዘኽሎም በበይኑ ህዋሳት ኣሎዎም። እሾዅ ክወግኣካ እንከሎ ፍር ትብል ኢኻ፣ ውዑይ መግቢ ክትውሕጥ እንከለኻ ተዕለብጥ ኢኻ፣ ውዑይ ድስቲ ክተልዕል እንከለኻ፡ ናብ ቦታኣ ምለሳ ዝብለካ ዘየለ ትመልሳ ኢኻ፣ ካብ ጥቓኻ ብርቱዕ ፋጻ ክትሰምዕ እንከለኻ ከይተፈለጠካ እዝኒኻ ኢኻ ትዓብስ፣ ኣብ ሓዊ ዘቐመጥናያ በራድ’ውን ዝሓዘቶ ማይ ምስ ፈለሐ፡ ክትጽውዓካ ትኽእል ትኸውን። ህይወት እንተ ዝነብራ ግን ሽዑ ንሽዑ ነጢራ ብምእላይ፡ “እዚ ፋርኔሎ ማራ ረሲኑ ኣሎ!” ምበለት ነይራ። ኣትክልቲ ከም እንስሳታት ዋዒ ተሰሚዑዎም ክዘሉ፡ ዘፍርሕ መጺኡዎም ክሃድሙ ዋላ ኣይኽእሉ፡ ካብ ገለ ሰብ ዝያዳ ረቀቕቲ ኣንበብቲ ክዀኑ ይኽእሉ’ዮም። ንኣብነት፡ ዕምባባታት ኣብ ግዜ ለይቲ ይኽደኑ፣ ሰራውር ጠሊ ዘሎዎ
ቦታ ኣብ ትሕቲ መሬት ይፈልጡ፣ ዝሑል
ንፋስ ክነፍስ እንከሎ ኣቝጽልቲ ይጥቕለሉ፣
ገለ ኣቝጽልቲ ልክዕ ከም መጻወድያ ኣንጭዋ
ክትንከፉ እንከለዉ ይጭበጡ፣ ወዘተ.።

ኣብ መወዳእታ ኵሎም ህይወታውያን
ዘርኦም ዝቕጽል ሓድጊ ገዲፎም እዮም
ዝኸዱ።

መወከሲ፡ THE LIVING THINGS AROUND US

ኵርናዕ
ተ
ማ
ሃ
ሮ

ኵርናዕ ተ

ሱራፌል ተስፋብሩኽ

መሃሮ

5

4

4

4

2

2

1 2

1

3

3 1

1

6

...ድፍኢትኩም ንገሩኒ?”

“ድፍኢት ውሽጠይ ክነግረኩም...

መልእኽቲ ኣለኩም!

ቀራና ቀራና ንጽቡቕ ምርሓና!

ጽቡቕ ሓሳብ ናብ ጽቡቕ’ዩ ዝመርሕ። ናብ ጽቡቕ ክመርሓና እናተመነኹ ክጅምር እንከለኹ ፈተውቲ ጽቡቕ ምዃንኩም ስለ ዝፈልጥ’የ። ኣብዛ ዓምዲ ምስ ደቂ-ክፍለይን መጻንዕተይን በብግዜኡ ንመያየጠሉ ዝነበርና ቀንጠ-መንጢ ሓሳባት ክሰድድ ጸኒሐ’የ። ቍሩብ ግን ጠፊአ ነይረ። እንሆ ንሎሚ ብቕንያቱ ከካትዓና ዝጸንሐ ሕቶ ምሳኹም እካፈሎ።

መቸም ሕቶ መበገሲ ኵሉ ፍልጠት’ዩ። እዚ መሓዙተይ ክንካትዓሉ ዝቐነና ድማ ካብ ሓንቲ ዓሻ ዝመሰለትና ሕቶ ዝነቐለ እዩ። ኣብ ቤት ትምህርቲና ኣብ ናይ ዕረፍቲ ግዜ’ዩ። ምስ መማህርተይ ከቢብና ኮፍ ኢልና ነበርና። ያኔት ደው ኢላ ኣነ ኸኣ ኣብ ትሕቲኣ ኣብቲ ጽላሎታ ኮፍ ኢለ ነበርኩ። ክትንቀሳቐስ እንከላ ናብ ዝነበረቶ ክትምለስ ደጋጊመ ስለ እተማሕጸንኩዋ ናይ ጽላሎት ነገር ኣተሓሳሲቡዋ። “ስምዑ’ንዶ” በለትና። ንሕና ኸኣ ኣእዛንና ገጽና ናብኣ ጠዊና “ህ” በልና።

“ጽላሎትሲ ካብ ብርሃን ብዝቐልጠፈ ክጓዓዝ ይኽእልዶ?” በለትና። መጀመርታ ቀላል ሕቶ መሰለትና። እናሓሰብናን እናተኻታዕናን ምስ ቀጸልና ግን እናገፈሓትናን እናዓመቘትናን ከይዳ። ከቢዳትና’ውን። እንፈልጦ ስነ-ፍልጠታዊ ጭብጢ ስለ ዘይብልና፡ እቲ እንተ በልና እቲ ከሪራትና። እሞ እታ ሕቶ ናብ ኵላትኩም ንልእኻ ኣለና።

ጽላሎት ዝያዳ ብርሃን ብዝቐልጠፈ ክጓዓዝ ይኽእልዶ?

ኢልሃም ፈረጅ - ከረን

እዚ ንኡስ ዓምዲ ተመሃሮ በብግዜኡ፡ ኣብ ዝዀነ ኣርእስቲ፤ ትምህርቲ፡ ማሕበራዊ ህይወት፡ መጽሓፍቲ፡ ...ወዘተ. ሓሳባቶም ዝለዋወጥሉ’ዩ። ንሎሚ ናይ ወትሩ ተሳታፊት ኢልሃም ፈረጅ ሓደ ሕቶ ኣልዒላ ኣላ።

ሓዳስ ኤርትራ መበል 27 ዓመት ቁ.131 31 ጥሪ 2018 - ገጽ 8

ታክቲካዊ ትንታነ

ተስፋኣለም ገብረዮውሃንስ

ሊዮነል መሲ ብትካል ኣዲዳስ
ዝተሰርሓሉ ሓደስቲ ጫማታት፡ ፍልይ
ብዝበለ ቅዲ ካብ ሰብ ኣልቦ ነፋሪት
’ድሮን’ ከም ዝተቐበለ ተፈሊጡ።
ዝሓለፈ ዓርቢ ወዲ 30 ዓመት
መሲ፡ ናይ ክብሪ ዕዱም መዋሊኡ
ትካል ኣዲዳስ ኮይኑ ኣብ ዝተዓደመሉ
ኣጋጣሚ እዩ እቲ ኣገራሚ ጫማ
ናይ ምሃብ ምህዞ ተራእዩ። ኣብቲ
ኣጋጣሚ ኣብ ዝተዳለወ መድረኽ
መሲ ምስ መንእሰያት ብሓባር ስእሊ
ክወስድ ተራእዩ።
መሲ ዝሓለፈ ረቡዕ ኣብ ውድድር
ዋንጫ ንጉስ ስጳኛ፡ ባርሰሎና ኣንጻር
ኢስጳኞል ኣብ ዘካየደቶ ጸወታ ፍርቂ ፍጻመ ኩዕሶን ሰኪዐትን ኣራኺቡ እዩ። እታ ሽዑ ዘመዝገባ ሸቶ ባርሰሎና ኣብ ስታድዩማ ኑ ካምፕ፡ ዘመዘገበታ መበል 4,000 ወግዓዊት ሸቶ ኮይና ተሰኒዳትላ እያ። ኣብዚ ክርስትያኖ ሮናልዶ ትሑት ደረጃ ምምዝጋብ ሸቶ ዘርእየኡ ዘሎ ዓመተ ስፖርት፡ መሲ፡ ነቲ ብገርድ ሙለር ምስ ሓንቲ ክለብ እናተጻወተ ዝበዝሐ ሸቶታት ዘመዝገበ ዝብል ክብረወሰን ከም ዝሰበሮ ክፍለጥ ተኻኢሉ’ሎ።

ማእከላይ ዳኛ ማርክ ክላትንበርግ፡ ኣብ
መንጎ ጸወታ ንዘርከበ ሰዓታት ስግዳን
ስለዘፍቀ ናእዳ ከትርፍ ምኽኣሉ መይል
ስፖርት ኣፍሊጣ። እቲ ኩነታት ከምዚ እዩ።
ዝሓለፈ ረቡዕ ኣብ ስታድዩም ንጉስ ሳልማን
ቢን ዓብደልዓዚዝ፡ ኣል ፈሊሃን ኣል ፈትሕን
ዝተባህላ ክለባት ስዑዲያ ግጥም ዋንጫ
ንጉስ የካይዳ ነይረን። እዘን ጋንታታት
ንምዱብ ናይ ጸወታ ግዜ ማዕረ 1ብ1 እየን
ፈጺመናኦ። ንዝተዋህበን ተወሳኺ ፍርቂ
ሰዓት ሓሙሽተ ደቒቕ ምስ ኣልዓላሉ፡
ዳኛ ፕሪመር ሊግ ዝነበረ ክላትንበርግ፡ ኣብ
ጥቓ’ቲ ስታድዩም ካብ ዝነበረ መስጊድ
‘ኣዛን’ ብምስማዑ ተጻወትቲ ንኽሰግዱ
ብምፍቃድ ጸወታ ደው ኣበሎ።
ገለ ተጻወትቲ ነቲ ሜዳ ገዲፎም
ክወጹ ከም ዝተራእዩ፡ ካልኦት ድማ ነተን

ኣሌክሲስ ሳንቸዝን ሀንሪክ ሚኪተርያንን
ፐንዱለማዊ ምስግጋር ናብ ማን.ዩናይትድን
ኣርሰናልን ኣካይዶም’ዮም።
ኣርሰናል፡ ንሳንቸዝ ብ35 ሚልዮን ፓውንድ
ሰዲዳ ንኣከፋፋሊ ሚኪተርያን ብምምጻእ’ያ
ነቲ መስርሕ ምስግጋር ክውን ገይራቶ።
ዩናይትድ ንሳንቸዝ ንኣርባዕተ ዓመተን
መንፈቕን ክጸንሕ’ያ ውዕል ኣእትያቶ።
እዞም ተጻወትቲ ደቂ 29 ዓመት እዮም።
ዩናይትድ ንሳንቸዝ እታ ውርይቲን ታሪኻዊትን
ማልያኣ ቁጽሪ 7 ክተልብሶ እንከላ፡ ኣርሰናል
ብወገና ንሚኪተርያን እታ ሳንቸዝ ዝለብሳ
ዝነበረ ቁጽሪ 7 እያ ሂባቶ።
ሳንቸዝ ካብ’ታ ኣብ 2014 ብ30 ሚልዮን
ካብ ባርሰሎና ዝተሰጋገረላ እዋን ኣትሒዙ፡
ንኣርሰናል 80 ሸቶታት ኣብ ኩሉ ውድድራት
ኣመዝጊቡላ። ዝሓለፈ ዓመት ከኣ 30 ሸቶታት
ኣብ ኩሉ ውድድራት ብምምዝጋብ ኮኾብ
ኣመዝጋቢ ሸቶ’ታ ክለብ ኮይኑ ዛዚምዎ።
ሳንቸዝ ዝሓለፈ ክረምቲ ናብ ማን.ሲቲ
ንምስግጋር ኣብ ጫፍ ጥርዚ በጺሑ ምንባሩ
ይዝከር። እቲ መስርሕ ድሕሪ ምፍሻሉ፡
ሳንቸዝ ንኣርሰናል ወኪሉ ኣብ ዘካየዶ
ጸወታታት ጽልዋኡ ክንኪ እዩ ተራእዩ።
ንሱ፡ 0.37 ሸቶ ኣብ ነፍሲ ወከፍ ጸወታ’ዩ
ኣመዝጊቡ። ቅድሚኡ ኣብ ዝነበረ ዓመት ግን፡
0.63 ሸቶታት የመዝግብ ነይሩ። ዝተፈላለዩ
ተንተንቲ ከኣ ክነቕፍዎ ተሰሚዖም። ንሱ ኣብ
ዝሃቦ ምላሽ ግን፡ “ኣብ ውሽጢ እዛ ክለብ
እንታይ ከም ዝተፈጥረ ብዘይ ኣፍልጦ ዝዛረቡ
ዕንወት ዘስዓቡ ሰባት ኣለዉ፡ ኣነ ግን ክሳብ’ታ
መወዳእታ መዓልቲ 100% ካብ ብቕዓተይ
ከበርክት እየ” ኢሉ።
ቨንገር ኣብ መንጎ ሳንቸዝን ደቂ ጋንታኡን
ዝኾነ ጸገም ከም ዘየለ ብምግላጽ፡ ናቱ ሰንፈላል
ምዃን ግን፡ ኣብ ሞራል እታ ጋንታ ኣሉታዊ
ጽልዋ ከም ዘሕደረ ገሊጹ ነይሩ።
ሞሪኖ ንቨንገር መንጢሉ እዩ ንሚኪተርያን
ኣፈሪምዎ። ሚኪተርያን ኣብ 2015 -2016
ቅድሚ ናብ ኦልድትራፎርድ ምስግጋሩ
ንቦርስያደርትሙንድ 23 ሸቶታት ኣብ ኩሉ
ውድድራት ኣመዝጊቡላ። ኮኾብ ተጻዋታይ
ቡንደስ ሊጋ ጀርመን እቲ ዓመተ ስፖርት
ድማ ተሰይሙ ነይሩ። ሓለቓ ሃገራዊት
ጋንታ ኣርመንያ ሚኪተርያን ሓምለ 2016
ናብ እንግሊዝ እግሩ ካብ ዘንበረላ ግዜ
ኣትሒዙ፡ ብማልያ ማን.ዩናይትድ ኣብ ኩሉ
ውድድራት 63 ግዜ ተሰሊፉ። ኣብዚ ዓመተ
ስፖርት ካብ ዝተጻወተለን 22 ግጥማት 13
ሸቶታት ኣመዝጊቡ።
ሞሪኖ ዝሓለፈ ወርሒ ሕዳር ንሚኪተርያን
ኣመልኪቱ “ ቁመናኡ ቀስ ብቐስ እናንቆልቆለ
እዩ ዝኽይድ ዘሎ” ክብል ገሊጽዎ ነይሩ።
በዚ ስምምዕ መኖም ረቢሑ?
ብዓይኒ ተንተንቲ ፕሪመር ሊግ
“በዚ ስምምዕ ክልተአን ክለባት ተረባሕቲ
ይመስለኒ። ኣርሰናል ምስኣ ክህሉ ድልየት
ንዘይብሉ ተጻዋታይ እያ ኣፋንያ። እንተኾነ፡
ነቲ ምናልባት ኣብ ዩናይትድ ዘየድመዐ ኣብ
ኣርሰናል ግን ከድምዕ ዝኽእል ተጻዋታይ እያ

ረኺባ፡” ኣለን ሺረር።
“ ሳንቸዝ በዚ ኣብዚ ዓመተ ስፖርት ዘርኣዮ
ኣጸዋውታ፡ ብምኻዱ ንኣርሰናል ክሳብ ክንደይ
ከይሃስያ፡” ናይ ቅድም ኣጥቃዓይ ኣርሰናል
ዝነበረ ኢያን ራይት።

“ከምቲ ንሱ (ሳንቸዝ) ዝውንኖ ብቕዓት
ዘለዎ ተጻዋታይ ናብ ጋንታና ምጽንባሩ፡
ምስቲ ኣብ ቅድሚት ዛጊት ወኒንናዮ ዘለና
ክእለት፡ ከምዚ ዓይነት ተጻዋታይ ምርካብና
ኣዝዩ ዘሐጉስ ስምምዕ’ዩ፡” ዲዋይት ዮርክ -
ናይ ቅድም ኣጥቃዓይ ዩናይትድ።
ሞሪኖ ብዛዕባ ሳንቸዝ ክዛረብ እንከሎ፡
“ኣሌክሲስ ሓደ ካብቶም ኣብ ዓለም ዘለዉ
ብሉጻት ኣብ ምጥቃዕ ዘድሃበ ቅዲ ኣጸዋውታ
ዝጻወቱ ተጻወትቲ እዩ። ናቱ ምምጻእ ከኣ፡
ነታ መንእስያት ጉጅለ ተጻወትቲ ዝርከብዋ
ጋንታና ዝምልእ እዩ፡”
ቨንገር ንሚኪተርያን ኣመልኪቱ “ ሀንሪክ
ዝተማለአ ተጻዋታይ እዩ። ዕድላት ሸቶ ይፈጥር፡
ጽቡቕ ይከላኸል፡ ነዊሕ ኪሎሜትራት ይሽፍን
ከምኡ ድማ ኣዝዩ ውፉይ እዩ። ከም ዝመስለኒ
ኩሉ ዘማለአ ተጻዋታይ’ዩ” ኢሉ።
ሳንቸዝ ኣብ 2014 ናብ ኣርሰናል ድሕሪ
ምጽንባሩ፡ 60 ሸቶታት ኣመዝጊቡን 85
ንሸቶ ዝበቕዓ ኮዓሳሱ ድማ ኣቐቢሉ። በዚ ከኣ
ብማልያ ኣርሰናል ነዚ ታሪኽ ዝሰርሐ እንኮ
ተጻዋታይ ይስመ።
ካብቲ ዝተጠቕሰ ግዜ፡ ኣብ ፕሪመር ሊግ
ኦዚል (378) ጥራይ’ዩ ንሳንቸዝ (272)ንሸቶ
ዝኸውን ዕድላት ኣብ ምፍጣር ዝቕድሞ።
ሳንቸዝ ኣብ ማንቸስተር ንደቪድ ደሃያን
ፖል ፖግባን ገዲፍካ ኣብ ኦልድትራፎርድ
እቲ ዝበለጸ ተጻዋታይ እዩ። ዝኽተሎ ቅዲ
ኣጸዋውታን ካብ 2014 ኣትሒዙ ኣብ
እንግሊዝ ምጽናሑን ከኣ ዓቢ ኣወንታዊ ጽልዋ
ከሕድር ይኽእል’ዩ። ሳንቸዝ ገዚፍ ታክቲካዊ
ምትዕርራይ ክገብር ኣይክሕተትን’ዩ። ወዲ
29 ዓመት ኮይኑ ዘሎ ሳንቸዝ ኣጸዋውታኡ
ኣብ ኣትለታውነትን ቴክኒክን’ዩ ዝምርኮስ።
ኣብ ክራማት 2018 ቺለ ኣብ ዋንጫ ዓለም
ዘይትሳተፍ ብምዃና፡ ሳንቸዝ ድሕሪ 2013
ንፈለማ ግዜኡ ከዕርፍ እዩ። ንሓድሽ ዓመተ
ስፖርት ከኣ ምስ ምሉእ ሓይሉ ክኣትዎ ዕድል
ክረክብ’ዩ። ስለዚ ዝነኣድ ሰለስተ ዓመታት

ከሕልፍ ተኽእሎ ኣለዎ።
ብታክቲካዊ መዳይ፡ ብምምጻእ ሳንቸዝ
ሞሪኖ ንጎድኒ ኣግፊሖም ዝጻወቱ ልሙዳት
ናይ ክንፊ ተጻወትቲ ከሰልፍ ዕድል ከም
ዝፈጥረሉ እዩ ዝግለጽ። ጁኣን ማታ፡ ማርኮስ
ራሽፎርድን ኣንቶኒ ማርሻልን ብተፈጥሮኦም
ናይ ክንፊ ተጻወትቲ ኣይኮኑን። ስለዚ ሞሪኖ
ኣብ ሜላ ኣሰላልፋ 4-3-2-1 ንሳንቸዝ ምስ
ሓደ ካብዞም ክልተ ዳሕረዎት ንሉካኩ ሓገዝን
ዕድላትን ክፈጥሩሉ ዝኽእሉ ክጥቀመሉ ከም
ዝኽእል ይግመት።
እዚ ስምምዕ ብመዳይ ኣርሰናል ክረአ እንከሎ
ነታ ክለብ ኣርባሒ ኮይኑ’ዩ ዝረአ። ንሳንቸዝ
ብሓደ ክኢላ ኣከፋፋሊ ክትትክኦ ምኽኣላ ከም
ዓቢ ረብሓ እዩ ዝውሰድ። ብመሰረት መግለጺ
ተንታኒ ጋብሪኤል ማርኮቲ “ኣብዚ ዕድጊ፡ ከም
ሚኪተርያን ዝኣመሰለ ተጻዋታይ ክትረክብ
ዘይሕሰብ’ዩ። ንኸምዚ ዓይነት ተጻዋታይ
በዚ ናይ ሎሚ ዕዳጋ 70 ሚልዮን ፓውንድ
ክትከፍለሉ ኢኻ ትግደድ። ንሳንቸዝ ውዑሉ
ክሳብ ዝውድእ እንተትጽበዮ ከኣ 35 ሚልዮን
ፓውንድ ኣይምረኸበትን።
ኣብ ክራማት ኣርሰናል ነቲ ብማን.ሲቲ
ተቐሪቡላ ዝነበረሞ ዝተሓሰመቶ 60 ሚልዮን
ፓውንድ፡ ዳርጋ ዘይከሰረቶ እዩ።
ኣርሰናል ኣብዚ ዓመተ ስፖርት ኣብ
ጽፍሒ ስታፍ ምምሕዳራ ካብ ዘተኣታተወቶ
ጽፍሒ ዳይረክተር ኩዕሶ እግሪ ዝብል እዩ።
ነዚ ክፍሊ ዝመርሕ ዘሎ ናይ ቅድም ዳህሳሲ
ተጻወትቲ ክለብ ቦርስያዶርትመንድ ስቨን
ሚስሊንታት እዩ። እዚ በዓል መዚ ንምምጻእ
ሚኪተርያን ዓቢ ጽልዋ ከም ዘሕደረ እዩ
ዝግለጽ። ንኣርሰናል ሓደ ካብቶም ውዕሎም
ካብ ምሕዳስ ብምሕንጋዶም ሰንፈላል
ገይሮማ ዘለዉ ተጻወትቲ መሱት ኦዚል እዩ።
እዚ ኣከፋፋሊ ዘለዎ ውዕል ኣብዚ ዓመተ
ስፖርት ክዛዘም’ዩ። ስለዚ ኣርሰን ቨንገር
ብታክቲካዊ መዳይ መጻኢ ኣርሰናል ኣብ
ዙርያ ሚኪተርያን ክሃንጾ ተወሳኺ ኣማራጺ
ከም ዝተፈጥረሉ እዩ ዝእመን። ምኽንያቱ
ሚኪቴርያን ብዝውንኖ ረቂቕ ኮዓሳሱ ናይ
ምቕባልን ሸቶ ናይ ምምዝጋብ ክእለትን
ኣብቲ ቨንገር ዝጥቀመሉ ሜላ ኣሰላልፋ
3-4-2-1 ኣብ ሳልሳይ ሲሶ ሜዳ ንመስመር
መጥቃዕቲ ኣርሰናል ዝህቦ ኣማራጺ ሰፊሕ
ስለዝኾነ።
ሚኪተርያን ሎሚ ኣብ ውድድር ፕሪመር
ሊግ ኣርሰናል ምስ ስዋንሲ ኣብ እተካይዶ
ግጥም ክስለፍ ትጽቢት ኣሎ። ንሱ ንመስርሕ
ምስግጋሩ ኣመልኪቱ “ ነዚ ስምምዕ ውዱእ
ብምግባርና ተሓጒሰ ኣለኹ። ሕልመይ’ዩ
ተጋሂዱ። ምኽንያቱ ኩሉ ግዜ ምስ ኣርሰናል
ክጻወት እየ ዝሓልም ነይረ። እንሆ ሕጂ ኣብዚ
ኣለኹ። እዛ ክለብ ታሪኽ ንኽትሰርሕ ዝከኣለኒ
ኩሉ ክገብረላ’የ” ኢሉ።
ሳንቸዝ ብዓርቢ 26 ጥሪ ኣብ ግጥም ኣንጻር
ዮቪል (ዋንጫ ኤፍ ኤ) ተሰሊፉ ክልተ ንሸቶ
ዝበቕዓ ኮዓሳሱ ኣቐቢሉ’ዩ።

‘ፔንዱለማዊ’

ምስግጋር

ሳንቸዝን

ሚኪተርያንን

ኣብ መንጎ ጸወታ ስግዳን

ዘፍቀደ ዳኛ

ዝተፈቕዳ ደቓይቕ ከም ናይ ዕረፍቲ
ግዜ ከም ዝተጠቕሙለን ድማ ሓበሬታ
መይል ስፖርት ወሲኹ የነጽር። እንግሊዛዊ
ክላትንበርን ብዝፈጸሞ ተግባር ብተጠቀምቲ
ማሕበራዊ መራኸቢ ብዙሃን ናእዳ ኣትሪፉ።
ገለ ጸሓፍቲ ነቲ ፍጻመ ‘ምልክት ምክብባር’
ብምባል ክገልጽዎ እንከለዉ፡ ካልኦት ድማ
‘ጽባቐ’ ኢሎምዎ።
ኣል ፈይሓ ኣብ መበል 118 ደቒቕ ካብ
ሳሚ ኣልኻይባሪ ብዘመዝገበታ ሸቶ ነቲ ግጥም
2ብ1 ተዓዊታትሉ። ወዲ 42 ዓመት ማርክ
ክላትንበርግ ንግጥም ፍጻመ ዋንጫ ሃገራት
ኤውሮጳ 2016፡ መዛዘሚ ግጥም ሻምፕዮንስ
ሊግን ዋንጫ ኤፍ ኤ ዓዲ እንግሊዝን ዝዳነየ
ምኩርን ዕዉትን ዳኛ እዩ። ንሱ ኣብ ለካቲት
2017 እዩ ንዳንነት ፈደረሽን ኩዕሶ እግሪ
ስዑድያ ክመርሕ ተሰማሚዑ።

ሓደሽቲ ጫማ ብመንገዲ ‘ድሮን’

ዝተቐበለ መሲ

ሓዳስ ኤርትራ መበል 27 ዓመት ቁ.131 31 ጥሪ 2018 - ገጽ 9

ዮናታን ገብረሂወት yogh@zena.gov.er

ዶርትመንድ መተካእታኡ ኣብ ምርካባ’ዩ ዝምርኮስ

ቶተንሃም ሆትስፓርስ ንብራዚላዊ ናይ
ክንፊ ተጻዋታይ ሉቃስ ሞራ ንምፍራም ምስ
ክለቡ ፓሪስ ሴንት ጀርመይን ኣብ ስምምዕ
ምብጽሓ ማዕከናት ዜና እንግሊዝ ኣፍሊጠን፣
እቲ ንብራዚል 36 ግዜ ወኪሉዋ ዝተጻወተ
ወዲ 25 ዓመት፡ ብ25 ሚልዮን ፓውንድ
ንዘሰጋግሮ ውዕል ናብ መደምደምታ
ንምብጻሕ ትማሊ ኣብ ከተማ ለንደን ውልቃዊ

ኣጥቃዓይ ሊቨርፑል ዳንኤል ስቱሪጅ
ክሳብ እዚ ዓመተ ስፖርት ዝዛዘም ብመልክዕ
ለቓሕ ምስ ዌስትብሮም ክጻወት ናብ
ስታድዩም ሃውተንስ ከምእተሰጋገረ እታ ናይ
ፕሪመር ሊግ ጋንታ ሓቢራ፣
እዚ ወዲ 28 ዓመት ተጻዋታይ ሃገራዊት
ጋንታ እንግሊዝ፡ ቅድም ኣብ መንጎ ሉዊስ
ስዋረዝን ራሂም ስተርሊንን እናተሰለፈ
ኣገዳሲ ተጻዋታይ ‘ቀያሕቲ’ ምንባሩ
ኣይርሳዕን፣ ኣብዚ ዘለናዮ ወቕቲ ግን ብስሩዕ
ምስ ቀዳሞት 11 ንሜዳ ንምውራድ ኣብ
ቃልሲ እዩ ጸኒሑ፣
እዚ ዝኾነሉ ድማ፡ ሮበርቶ ፊርሚኖ ኣብ
ትሕቲ የርገን ክሎፕ ኣብ ማእከል መጥቃዕቲ
ቀዳማይ ኣማራጺ ሊቨርፑል ስለዝኾነ እዩ፣
ብክሎፕ ኣድላዪ ኮይኑ ዘይተረኽበ ስቱሪጅ፡
ሎምዘበን ሓሙሽተ ጸወታታት ሊግ ጥራይ’ዩ
ካብ ፈለማ ተጻዊቱ፡ ክልተ ሳዕ ከኣ ሸቶ
ኣቝጺሩ፣
ስቱሪጅ፡ ሃገራዊት ጋንታኡ ብጋረዝ
ሳውዝጌት ኣብ እትስልጥነሉ ዘላ ግዜ፡ ከም
ቀዳማይ ምርጫ ጀሚሩ ኣሎ፣ እንተኾነ
ብደረጃ ክለብ ሓያል ቃልሲ ምሕታቱን
ዋሕዲ ዝጻወቶ ደቓይቕን፡ ብቐዋምነት
ዝወርደሉ ሓድሽ ቦታ ከናዲ እዩ ሓባቢሉዎ
- መታን ሩስያ ኣብ እተአንግዶ ዋንጫ ዓለም
ምስ ወሰንቲ ተጻወትቲ ክርአ፣
ኣብ ሓምሻይ ዙርያ ኤፍኤ ካፕ
ንሳውዛምፕተን እተአንግድ ዌስት ብሮም፡
ሎሚ ምሸት ናብ ኢትሓድ ተጓዒዛ ኣንጻር
መራሒት ሲቲ ክትገጥም እያ፣ ኣብ ሳልሳይ
ወይ ራብዓይ ዙርያ እቲ ግጥም ንኽጻወት
ወላዲት ክለቡ ዘይተጠቕመትሉ ብምዃና
ድማ ስቱሪጅ ተሪፉ ኣብ ዘሎ ጸወታታት’ቲ
ውድድር ክሳተፍ ክኽእል እዩ፣
እዚ ንእሽተይ ተጻዋታይ ማንቸስተር
ሲቲ ነበር እንተላይ ምስ ቸልሲን ቦልተን

ዎንደረርስን ዝተጻወተ ኾይኑ፡ ካብ 114
ጸወታታት 74 ሸቶታት ፕሪመር ሊግ
ኣመዝጊቡ፣
ኣብ በርሚንግሃም ዝተወልደ ስቱሪጅ፡ ካብ
ክለብ ዛማሌክ ብልቓሕ ንዝተሰጋገረ ምስራዊ
ተኸላኻላይ ዓሊ ጃብር ተኸቲሉ፡ ኣብ ሓደ
መዓልቲ ማለት ሰኑይ ምሸት ብዌስት ብሮም
ዝፈረመ ካልኣይ ተጻዋታይ እዩ፣
ኣሰልጣኒ ዌስት ብሮም ኣላን ፓርዲው፡
ምምጻእ እቲ ኣጥቃዓይ ዓቢ ዓወት ምዃኑ
ጠቒሱ፡ ስቱሪጅ ኣብ ግጥማት ፕሪመር ሊግን
ኤፍኤፍ ክሕግዞም ብምስምምዑ ምስጋናኡ
ገሊጹ፣
ዌስት ብሮም ካብ ዳሕረዎት ክልተ
ናይ ሊግ ጸወታታታ ኣርባዕተ ነጥቢ እኳ
እንተወሰደት፡ ካብ ታሕቲ ብኻልኣይ ደረጃ
ተቐሚጣ፡ ካብቲ ዓዘቕቲ ንኽትወጽእ ሰለስተ
ነጥቢ የድልያ፣

ስቱሪጅ ንዌስት ብሮም

ተጸንቢሩዋ

ስፓርስ ንሉቃስ ከተፈርም ተሰማሚዓ

ተጻወትቲ ኵዕሶ እግሪ እንግሊዝ ካብን
ናብን ዝዘዋወሩሉ መስኮት ምስግጋር ጥሪ
ዝዕጸወሉ መወዳእታ መዓልቲ ሎሚ ረቡዕ
እዩ፣ ኣብዛ ሰዓት 23፡00 GMT ክሳብ
ዝኣክል ሓያለ መስርሕ ውዕል ዝፍጸመላ
ዕለት፡ ዝያዳ ኹሉ ኣቓልቦ ስሒቡ ዘሎ
ድማ፡ መዓልቦ እቲ ኮኾብ ኣፍሪቃዊ
ኣጥቃዓይ ኣበይ ከምዝኸውን እዩ፣
ውዕል ኣርሰናል ንፔረ-ኢመሪክ
ኦባመያንግ በቲ ቦሩስያ ዶርትመንድ
እተምጽኦ ንዕኡ ዝትክእ ኣጥቃዓይ
እዩ ዝውሰን፣ ኦሊቨር ጂሩድን ሚቺ
ባትሽዋዪን ከኣ እቶም ክልተ ኣማራጺታት
እታ ጀርመናዊት ክለብ ኮይኖም ቀሪቦም
ዘለዉ ተጻወትቲ እዮም፣
ኣርሰናል ብ55 ሚልዮን ፓውንድ ናብ
ኢማራትስ ንምስግጋሩ ምስ ዶርትመንድን
ኦባመያንግን ብመትከል ተሰማሚዓ እያ፣
እቲ ጋቦናዊ ኣጥቃዓይ ንሰለስተ ዓመት
ምስኣ ክጻወትን ንሰሙን 180,000 ፓውንድ
ክኽፈልን፣ መፈጸምታ እንተበጺሑ
እቲ መጠነ-ክፍሊት ንኦባመያንግ ኣብ
ኢማራትስ እቲ ዝበዝሐ መሃያ ዝኽፈል
ተጻዋታይ ክገብሮ እዩ፣
ይኹን እምበር እዛ ኣብ መድረኽ
ቡንደስሊጋ እትወዳደር ክለብ፡ ክሳብ’ቲ
ብቝዕ ዝበለቶ ዘዕግባ መተካእታኡ
ውሕስነት ዘይገበረት፡ ንምስንባቱ

ወግዓውነት ከተልብሶ ፍቓደኛ ከምዘይኮነት
መራኸቢ ብዙሃን ዓዲ እንግሊዝ ይገልጻ፣
እዚ ድማ’ዩ ንጕዳይ ኦባመያንግ ናብ’ዚ ሓደ

‘ምጽኦት ኦባመያንግ ናብ ኣርሰናል’

ነገር ክትውድኣሉ ዝወሃበካ ናይ መወዳእታ
ግዜ ጐቲቱዎ፣ ዝኾነ ይኹን ኣርሰናል ነቲ
መስርሕ ክትፍጽሞ ምዃና ግዳ ተኣማሚና

ምይይጥን ሕክምናዊ መርመራን ኣካዪዱ፣
ኣብ ሜዳ ዋይት ሃርት ሌን ንሰለስተ ዓመትን

መንፈቕን ዘጽንሖ (ኣማራጺ ንተወሳኺ ዓመት
ዝርከቦ’ዩ) ውዕል ዝኸተመ ሉቃስ፡ ኣብ ለንደን
ምስ ኣሰልጣኒ’ታ ጋንታ ማውሪሽዮ ፖቸቲኖን
ኣቦ-መንበር ዳንኤል ለቪን ተራኺቡ፣
ኣብ ሊግ 1 ፈረንሳ ጽቡቕ ምንቅስቓስ
ዘንጸባረቐ ብራዚላዊ ሉቃስ፡ ናይ ጸወታ

ግዜኡ ምስ ክለብ ሳኦ ፓውሎ ፈሊሙ፣
ንፒኤስጂ ብ33.5 ሚልዮን ፓውንድ እዩ
ቅድሚ ሓሙሽተ ዓመት ኣብ ጥሪ 2013
ተጸንቢሩዋ፣
ንሱ ብማልያ’ዛ ህብብቲ ፈረንሳዊት ክለብ
ልዕሊ 150 ጸወታታት ሊግ 1 ኣሰላሲሉ፣
ኣርባዕተ ዋናጩ ሊግ ክስፍስፍ እንከሎ፡
ንሰለስተ ኮፓ ፈረንሳ ምስኣ ተዓዊቱለን፣

ኣላ፣
እዚ ምስ’ቲ ኣርሰናል ኣብ ነሓሰ ብዛዕባ
ኣሌክሲስ ሳንቸዝ ዘጋጠማ ኵነታት
ተመሳሳሊ እዩ - ሽዑ እቲ ዕማም በንጻር
ደኣ ኸደ፣ ኣርሰናል ንሳንቸዝ ክትሸጦ ምስ
ማንቸስተር ሲቲ ተሰማሚዓ ነይራ፣ ኮይኑ
ግን ከም መተካእታኡ ክኾና ዝሓሰበቶ

መደብ ጸወታ
ሎሚ
ፕሪመር ሊግ እንግሊዝ
ቸልሲ - ቦርንማውዝ 10፡45
ሳውዛምፕርተን - ብራይተን 10፡45
ኒውካስል - በርንለይ 10፡45
ኤቨርተን - ሌስተር 10፡45
ቶተንሃም - ማን.ዩናይትድ 11፡00
ማን ሲቲ - ዌስት ብሮም 11፡00
ስቶክ - ዋትፎርድ 11፡00
ኮፓ ደል ረይ
ለጋንስ - ሰቪያ 11፡30

ጽባሕ
ባርሴሎና - ቫለንስያ 11፡30

ስፖርትን ስነ-ምግባርን

ተጻወትቲ ካብ ናይ ሰንበት ሕታም ዝቐጸለ

ዝዀነ ተጻዋታይ ዝስለፈሉ መስመር
ብዘየገድስ፡ ኣብ ግዜ ልምምድ ስነ
ምግባርን እሩም ጠባይን ከርኢ
ይግባእ፣ ክርስትያኖ ሮናልዶ ናብ
ክለብ ማንቸስተር ዩናይትድ ምስ መጸ፡
ሆላንዳዊ ቫን ኔስተርሎይ ሮናልዶ ከም
እተጸበዮ ኣይኰነሉን፣ ምኽንያቱ ሮናልዶ
ቆልዓ ስለ ዝነበረ ዝረኸበን ኮዓሳሱ
ኣብ ክንዲ ንቫን ዝልእከሉ ባዕሉ ሸቶ
ከቝጽር እዩ ዝደሊ ነይሩ፣ ኣብ ግዜ
ልምምድ እንተዀነ’ውን ፍጹም ክቃደዉ
ኣይከኣሉን፣ ናይ ክልቲኦም ዘይምቅዳው
ኣብ ግዜኡ ንኣሌክስ ፈርጕሰን ተኸዊልዎ
እዩ ነይሩ፣ ደሓር ግን እቲ ሓቂ ጋህዲ
ኰይኑ ቀረበ፣
ሓደ ግዜ፡ ኣብ ግዜ ልምምድ ቫን
ኔስተርሎይ ንሮናልዶ ብሓደገኛ
ኣተኣታትዋ ምስ ሃሰዮ፡ ኪድ ‘ሕጂ
ንጐይታኻ ሓስወሉ’ ክብል ተሰምዐ፣
ጐይታ ሮናልዶ ፈርጕሰን ዘይኰነስ
ምክትል ኣሰልጣኒ ዩናይትድ ነበር ካርሎስ
ኬሪዥ እዩ፣ ኬሪዥ ወዲ ዓዱ ንሮናልዶ
ስለ ዝዀነ እዩ ቫን ኔስተርሎይ ከምኡ
ኢልዎ፣ ነዚ ዘስተባህለ ፈርጕሰን ወሳንነት
ቫን ኣብታ ክለብ ከይዓጀቦ ናብ ሪያል
ማድሪድ ክሸጦ እዩ ተገዲዱ፣ ድሕሪ ገለ
ዓመታት ግን ቫን ንፈርጕሰን ይቕረታ
ከም ዝሓተቶ ይፍለጥ፣
እዚ ኣብነት ንተጻወትቲ ሃገርና
ዘመሓላልፎ ረዚን መልእኽቲ ኣሎ፣ ኣብ
ልዕሊ ወዲ ክለብካን ጋንታኻን ክብረት፡

ሓልዮትን ፍቕሪን ምርኣይ፡ ንነብስኻ፡
ክለብካን ሃገራዊት ጋንታኻን ኢኻ
ክብረትን ልዕልናን ተርኢ ዘሎኻ፣ ኣብ
ኵዕሶ እግሪ ይዅን ካልእ ዓውዲ ዝነጥፉ
ገለ ገለ ተጻወትቲ ሃገርና ጽዩፍ ቃላትን
ተግባራትን ዘርእዩ ኣለዉ፡ ዓገብ!
ኣብ ግዜ ልምምድን ጸወታን፡ ጽዩፍ
ቃላትን ተግባርን ምጥቃም ኣብ ስነ-
ኣእምሮ ተበዳሊ ዘሕድሮ በሰላ ቀሊል
ኣይኰነን፣ ከም ማታራዚ ንዚዳን ዝበሎ
ዓይነት! ማታራዚ ንዚዳን ኣብ መዛዘሚ
ዋንጫ ዓለም 2006፡ ጽዩፍ ቃላት
ምስተዛረቦ እዩ ነዲሩ፡ ከም ድዑል ኣፍልቡ
ዓቢሱ ገዲፍዎ፣
ካብ ኵሉ ዝኸፍአ ግን ኣብ ገጽ ተጻዋታይ
ጡፍ ምባል፡ ልዕሊ ጽዩፍ ዳርባ ቃላት
ኣብ መንጎ ተጻወትቲ እምባጓሮ ከለዓዕል
ይርአ እዩ፣ ኣብ ዋንጫ ዓለም 1990፡
ሆላንድ ንከዋኽብቲ ተጻወትታ ጉሌት፡
ቫን ባስተን፡ ራይካርድ ወዘተ ኣኽቲታ እያ
ናብ ሃገረ ጣልያን ኣምሪሓ፣ ሰለስቲኦም
ሆላንዳውያን ብደረጃ ኤውሮጳን ዓለምን
ብዝዀነት ጋንታ ኣዝዮም ተፈራሕቲ
ዝነበሩ ተጻወትቲ እዮም፣ በዚ ምኽንያት
ተወራረድቲ (እስኮሜሳ ዝገብሩ ኣካላት)
ኵዕሶ እግሪ፡ ንሆላንድ ልዕሊ ዝዀነት
ተሳቲፍት ሃገር ዋንጫ ዓለም 1990 ጽዋእ
ክትዓትር ከም እትኽእል ቅድመ ግምት
ሃብዋ፣ ኮነ ኸኣ፡ ሆላንድ ካብ ምድባ ምስ
ሓለፈት ኣብ ጸወታ ኣውዲቕካ ምሕላፍ

ምስ ምዕራብ ጀርመን ተራኸበት፣
እንታይ እሞ ይዅን፡ ሓደ ካብ
ከዋኽብቲ ተጻወትቲ ሆላንድ ዝነበረ
ራይካርድ፡ ምስ ጀርመናዊ ሩዲ ቮለር
ንሓድሕዶም ምራቖም ስለዝተታፍኡ
ክልቲኦም ብቐይሕ ካርድ ካብ ሜዳ
ተባረሩ፣ መን እሞ ተበዲሉ? ሆላንድ
ንማእከል ሜዳ ዝቕልሶ ዝነበረ ራይካርድ
ስለ ዝኸስረቶ ብጀርመን ተሳዒራ ርዖኣ
ጠቕሊላ ካብቲ ውድድር ተሰናበተት፣
ትጽቢት ሆላንዳውያንን ደገፍቲ ሃገራዊት
እታ ሃገራዊት ጋንታን ብሰንኪ ራይካራድ
ንቮለር ዝሃቦ ጽዩፍ ግብረ-መልሲ ማይ
ዓሚኾም እዮም ተሪፎም፣ ነገር ዘይእሩም
ስነ-ምግባርን ጠባይን ዘምጸኦ ሰበብ
ንምልእቲ ሃገረ ሆላንድ ኣዋሪዱ እዩ
ታሪኽ ሰኒዱ ሓሊፉ፣
ሴነጋላዊ ኣልሓጂ ድዩፍ፡ ኢጣልያዊ
ፍራንቸስኮ ቶቲ ወዘተ ኣብ ግዜ ግጥም
ንኣንጻር ተጻወትቲ ምራቖም ብምትፋእ
ዝፍለጡ እዮም፣ ዓስቢ ነውራም
ተግባራቶም ድማ ብቐይሕ ካርድ ካብ
ሜዳ ምስጓጐም ንጋንታኦም ብዙሕ ግዜ
ኣብ ሓደጋ የእትዮምዋ እዮም፣ እሞኸ
ተጻወትቲ ሃገርና፡ ኣብ ወሳኒ ግጥም
ስምዒትኩም ገዚእኩም ውራይ ጸወታኹም
ምግባር ንጋንታኹም፡ ሃገርኩምን
ንዓኻትኩምን ክብረትን ዓወትን እዩ፣
ጌጋ ናይ ካልኦት ተመሃሩሉን ክሰቡሉን
እምበር ኣይትድገምዎ! ምኽንያቱ
መለበሚ ኣይግበርካ. . . ስለዝዀነ፣

ነጋ ወልደጊዮርጊስ

ቶማስ ሌማር ካብ ሞናኮ ከተሰጋግሮ
ብዘይምኽኣላ ምስታ መወዳድርታ ክለብ
ዝገበረቶ ምይይጥ ኣብ መወዳእታ ሰዓት
ብላሽ ኮይኑ ተሪፉ፣
ኣብዚ እዋን፡ ኦሊቨር ጂሩድ ነቲ
ውዕል ከስምር ከምዝኽእል እዩ ዝትንተን
ዘሎ፣ ኣሰልጣኒ ኣርሰናል ኣርሰን ቨንገር
ኦባመያንግ እንተመጺኡ፡ እቲ ፈረንሳዊ
ኣጥቃዓይ ካብታ ጋንታ ክወጽእ ተፈቒዱሉ
ከምዘሎ ብምግላጹ ኸኣ ዶርትመንድ
ንጂሩድ ንምፍራም ኣንቂዳ ምህላዋ
ተሓቢሩ ኣሎ፣
ዝኾነ ኾይኑ፡ ቢቢሲ ኣብ ዝዘርገሖ
ሓበሬታ፡ እንተላይ ቸልሲ ነዚ ስድራቤቱ
ኣብ ለንደን ዝጸንሑ ከምዝመስሉ ዝንገረሉ
ጂሩድ ክትውንን ተበጊሳ ኣላ፣ ቸልሲ
ንዕኡ ኣብ ዝዓደገትሉ ንባትሽዋዪ ናብ
ዶርትመንድ ምስ እትሰዶ፡ መሸጣ
ኦባመያንግ ክጸድቕ ከምዝኽእል እውን
ይሕበር፣ በቲ ሓደ ወገን ከኣ ቨንገር ኣብዚ
ወርሒ ንሳንቸዝ ናብ ማንቸስተር ዩናይትድ
ክጽንበር ድሕሪ ምፍቃዱ፡ ነዚ ወዲ ሃገሩ
ኣጥቃዓይ ናብ ቸልሲ ኣብ ምሻጥ ምናልባት
ከየዕጠይጥይ ስግኣት ኣሎ፣

ቨይራ ንናይ ዌስትሃም ነይል ሩዶክ ጡፍ እናበለሉ ብወዲ-ጋንታኡ ፓራሎር ክዝሕል እናተሓተተ፡ ኢቫንስ ንፓፕሲ ሲሰ፡ ራይካርድን ቮለርን ንሓድሕዶም ጡፍ ምስ ተባሃሃሉ ካብ ሜዳ እናተሰጐጕ፣

ሓዳስ ኤርትራ መበል 27 ዓመት ቁ.131 31 ጥሪ 2018 - ገጽ 10

ቤተልሄም ታደሰ - እምነት ኣማኑኤል

ሊድያ ስልጣን

ዞባ ማእከል ኣስመራ

ጊዮርጊስ ኣርዓዶም ብርሃነ ምባል ተሪፉ፡ ገብረጊዮርጊስ
ኣርዓዶም ብርሃነ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለዝበለ፣ ዝቃወም
እንተሎ፡ ን13/2/18 ኣብ 1ይ ቤ/ፍ 3ይ መጋባኣያ
ይቕረብ።

ብፍ/በ/ዕዳ ኣቶ ዮናስ ኣብርሃ ዘሚካኤል፡ ብፍ/በ/መሰል
ኣቶ መስፍን ተኽሉ ተስፋስላሴ ኣብ ልዕሌኻ ናይ ኣፈጻጸም
ክሲ ኣቕሪቡልካ ስለዘሎ፣ ብኣካል ወይ ብሕጋዊ ወኪል፡
ን21/2/18 ኣብ 1ይ ቤ/ፍ 5ይ ሲቪል መጋባኣያ ቅረብ።
እንተዘይቀሪብካ ጉዳይ ኣብ ዘየለኻሉ ተራእዩ ክውሰን
ምዃኑ ነፍልጥ።

ወ/ሮ ረዛን ገብረዝጊ ሃብተማርያም፡ ሊብሬቶ ሰነድ
ቁጽሪ 107836 መወከሲ ቁጽሪ 104656 ክነሱ ኣብ
ናይ ውህብቶ ውዕልን ውህብቶ መጽደቒ ውሳነን ብጌጋ
ምስክር ዋንነት ቁጽሪ 107336 መወከሲ ቁጽሪ 104656
ተባሂሉ ስለዝተመዝገበ ይተኣረመለይ ስለዝበላ፣ ዝቃወም
እንተሎ፡ ን20/2/18 ኣብ 1ይ ቤ/ፍ 2ይ መጋባኣያ ቁ/35
ይቕረብ።

ኣብ መንጎ ከሳሲ ኣቶ መኮነን ሃብተጽዮንን ተኸሰስቲ
ወረ/ነፍ ከበዶም ሃብተማርያምን ብዘሎ ናይ ክርክር ምርኩስ
ብምግባር፡ ወረ/ነፍ ከበዶም ሃብተማርያም 2.2.ኤደን
ከበዶም 2.4.ዓወት ከበዶም 2.5.ፍረወይኒ ከበዶም
2.6.ሰለማዊት ከበዶም ኣድራሻኦም ፍሉጥ ስለዘይኮነ፡
ተጸዊዖም ን27/2/18 ኣብ ላ/ቤ/ፍ ንግዲ መጋባኣያ ቁ/40
ይቕረቡ። እንተዘይቀሪብኩም ንስኹም ኣብ ዘይብሉ ጉዳይ
ክረአ ምዃኑ ቤ/ፍ የፍልጥ።

ኣብ መንጎ ከሰስቲ ኣቶ ኪሮስ ምለሊክ ሓንጣል +1 ተኸሰስቲ

ወረ/ነፍ ዘውዲ ከፈላ ገብረን ነፍ/ቀኛ ገብረእግዚኣብሄር
ተወልደብርሃን 1.ኣልማዝ ገብረእግዚኣብሄር +11 ዘሎ ናይ
ሲቪል ክርክር፡ ተኸሰስቲ 1.ኣልማዝ ገብረእግዚኣብሄር
2.ፋሲል ገብረእግዚኣብሄር 3.መሰረት ገብረእግዚኣብሄር
4.ናጽነት ጊሎኦም 5.ተስፋልደት ጊሎኦም 6.ሓዳስ ጊሎኦም
7.ሚዛን ጊሎኦም 8.ፍጹም ጊሎኦም ብኣድራሻኦም ክርከቡ
ስለዘይከኣሉ፡ ተጸዊዖም ን28/2/18 ኣብ ላ/ቤ/ፍ 1ይ
መጋባኣያ ቁ/28 ቅረቡ። እንተዘይቀሪቦም ኣብ ዘየለውሉ
ከርአ ምዃኑ ነፍልጥ።

ኣብ መንጎ ከሳሲ ንግዳዊ ባንክ ኤርትራን ተኸሰስቲ
1.ወ/ሮ ኣበባ ጊለ ደባስን ዘሎ ናይ ሲቨል ክርክር፡ ተኸሰስቲ
1.ሰላማዊት ፍስሃየ ብርሃነ 2. ሳባ ፍስሃየ ብርሃነ 3.ሚካል
ፍስሃየ ብርሃነ 4.ዳኒኤል ፍስሃየ ብርሃነ 5.ዮናስ ፍስሃየ
ብርሃነ 6.ሰናይት ፍስሃየ ብርሃነ 7.ኣበባ ፍስሃየ ብርሃነ
ዝተባህሉ ብመጸዋዕታ ክቐርቡ ስለዘይከኣሉ፡ ተጸዊዖም
ን13/2/18 ኣብ ላ/ቤ/ፍ ንግዲ መጋባኣያ ቁ/40 ይቕረቡ።
እንተዘይቀሪቦም ጉዳዮም ኣብ ዘየለውሉ ክረአ እዩ።

ኣብ መንጎ ይግባይ በሃሊት ወ/ሮ ኣዳ ሎፕረሲቲን ወሃቢ
መልሲ ኣቶ የውሃንስ ገብረእግዚኣብሄርን ዘሎ ናይ ገዛ
መሸጣ ክርክር፡ ኣብ መንጎ ወ/ሮ ኣዳ ሎፕረሲቲን ስለዝሞታ፡
ወረስቲ ምእንቲ ዕድል ክረኽቡ መዝገብ ተወንዚፉ ጸኒሑ።
እንተኾነ ወረስቲ ኣቶ ያሬድ ገብራይን ኣቶ ኣለክሳንደር
ገብራይን ክሳብ ሕጂ ስለዘይቀረቡ መዝገብ ተንቀሳቒሱ
ስለዘሎ፣ ባዕሎም ወይ ሕጋዊ ወኪሎም፡ ን15/3/18 ኣብ
ላ/ቤ/ፍ ይቕረቡ። እንተዘይቀሪቦም ቤ/ፍ ኣብ ዘየለውሉ
ክረአ ምዃኑ የፍልጥ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ

ማእከል ከተማ

ወ/ሮ ኣዜብ ጸጋይ ወልደሳሚኤል፡ ወለድና ጸጋይ
ወልደሳሚኤል ጋርዛን ኣበባ በራኺ ሃይለን ስለዝሞቱ፡ ኣነ
ምስ 7 ኣሕዋተይ ወረስቲ ምዃንና ይረጋገጸልና ስለዝበላ፣
ዝቃወም እንተሎ፡ ን27/2/18 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኣብ መንጎ ከሳሲ ኣቶ ሰመረ እስቲፋኖስ ተስፋስላሴን
ተኸሳሲት ወ/ሮ ሰላማዊት ገብረእግዚኣብሄር ተኽለን ዘሎ
ናይ ሓዳር ክርክር፡ ተኸሳሲት ብኣድራሻኺ ክትርከቢ
ስለዘይከኣልኪ፣ ብኣካል ወይ ሕጋዊ ወኪልኪ፡ ን27/2/18
ኣብ ቤ/ፍ ቅረቢ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ ኣኽርያ

ኣቶ ሙሴ ኣብርሃም ሃይለ፡ ዓባየይ ነፍ/ንግስቲ ተስፋይ
ማና ዝገበረትለይ ለበዋ ይጽደቐለይ ስለዝበሉ፣ ዝቃወም
እንተሎ፡ ን15/2/18 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ ኣባሻውል

ሉና ጸሃየ ካሕሳይ፡ ወላዲተይ ገነት ከፈላ በራኺ
ሰለዝሞተት፡ ኣነ ጥራይ ወራሲት ምዃነይ ይረጋገጸለይ
ሰለበለት፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን22/2/18 ኣብ ቤ/ፍ
ይቕረብ።

ከሳሲ ኣቶ ፍስሃየ መንግስቱ ብርሃነ፡ ተኸሰስቲ 1.ኣቶ ኪዳነ
ካሕሳይ ግደ 2.ወ/ሮ ሰናይት ሰመረ ባህታ ዝሸጡለይ መኪና
ሰሌዳ ቁ/ER-1-15717 ቁጽሪ ቻሲ EE.90L-0247631
ተኸሰስቲ ብኣድራሽኦም ክረኽቦም ስለዘይከኣልኩ፣ ብኣካል
ወይ ብሕጋዊ ወኪል፡ ን22/2/18 ኣብ ቤ/ፍ ቅረቡ።

ወ/ሮ ግራዜላ ሰሊያ ጀባኒ ብወኪል ከቢረ መሓመድ
ስዒድ ኣቢላ፡ ወላዲተይ ነፍ/ሃና በርሀ ወልደገብርኤል
ብሂወት እንከላ ኣብ ቤ/ፍ ዞ/ማእከል ብዕለት 3/12/2017
ለበዋ ፈጺማትለይ ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን22/2/18
ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ወ/ሮ ዘውዲ ገብረሚካኤል ክፍለ ምስ ኣሕዋተይ፡ ናይ
ነፍ/ገብረሚካኤል ክፍለ ኣብ ቤ/ፍ ኣስመራ ወራሲት
ምዃነይ ምስ ኣሕዋተይ ኣረጋጊጸ። ምቅሊት ብጽሒተይ
ኣብ ዝርከብ ገዛይ ኣብ ኢደይ ዘሎ እቲ ገዛ ኣብ ሰነድ በዓል
ቤተይ ዋንነት ስሙ ተጠቒሱ ይርከብ። ኮይኑ ግን ካብቲ
ዋንነት ገዛ ከምዘይምልከቶ ይረጋገጸለይ ስለዝበላ፣ ዝቃወም
እንተሎ፡ ን22/2/18 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ 4 ኣስመራ

ወ/ሮ ኣበባ መብራህቱ ተስፋማርያም፡ ኣቦይ መብራህቱ
ተስፋማርያም ስለዝሞተ፡ ኣነ ምስ 2 ኣሕዋተይ ወረስቲ
ምዃንና ይረጋገጸልና ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሎ፡
ን26/2/18 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኣቶ ማቴዎስ ነጋሲ ዑቕባይ፡ ኣደይ ወ/ሮ ለተዝጊ
ዑቕባጽዮን በኺት ስለዝሞተት፡ ኣነ ምስ 1 ሓፍተይ
ወረስቲ ምዃንና ይረጋገጸልና ስለዝበሉ፣ ዝቃወም እንተሎ፡
ን27/2/18 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ወ/ሮ ሂወት ረድኢ ገብረጻድቕ፡ ሓፍተይ ወ/ሮ
ደመት ረድኢ ገብረጻድቕ ስለዝሞተት፡ ኣነ ሓፍታ ጥራይ
ወራሲት ምዃነይ ይረጋገጸለይ ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሎ፡
ን23/2/18 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ወ/ሮ ኣፎምያ ኣፈወርቂ ገብረእየሱስ፡ በዓል ቤተይ
ኣቶ ትኩእ ሰርግሽ ሰጊድ ስለዝሞተ፡ ንዓይ ናይ መጻምዲ
መሰለይ ይተሓለወለይ፡ 2 ደቁ ድማ ወረስቲ ምዃኖም
ይረጋገጸሎም ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን1/3/18 ኣብ
ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ

ማይተመናይ ፖራዲዞ ጸጸራት

ኣቶ ፍስሃ ዮውሃንስ ተድላ፡ ኣቦና መምህር ዮውሃንስ
ተድላ ዓንደሚካኤልን ኣደና ኣዜብ ገብረልኡል ወልደጽዮንን
ስለዝሞቱ፡ ኣነ ምስ 2 ኣሕዋተይ ወረስቲ ምዃንና
ይረጋገጸልና ስለዝበሉ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን23/2/18 ኣብ
ቤ/ፍ ይቕረብ።

ወ/ሮ ውዳሰ ዑቕባዮናስ፡ በዓል ቤተይ ገብረሃንስ
ነጋሽ ደረስ ስለዝተሰውአ፡ ንዓይ ናይ መጻምዲ መሰለይ
ይተሓለወለይ፡ 1 ጓልና ድማ ወራሲት ምዃና ይረጋገጸላ
ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን28/2/18 ኣብ ቤ/ፍ
ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ

ምምሕዳር ከባቢ ዕዳጋ ሓሙስ

ግርማይ ልጃም ይስሓቕ፡ ወለድና ግራ/ልጃም ይስሓቕ
ብእምነትን ወ/ሮ ኢለን ደሞኒኮ ባህልቢን ስለዝሞቱ፡ ኣነ
ምስ 6 ኣሕዋተይ ወረስቲ ምዃንና ይረጋገጸልና ስለዝበለ፣
ዝቃወም እንተሎ፡ ን28/2/18 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ። ተቓዋሚ
ምስ ዘይቀርብ ቤ/ፍ ውሳነ ክህበሉ ምዃኑ የፍልጥ።

ወ/ት ኣዜብ ወልደጊዮርጊስ፡ ወ/ሮ ቅዱሳን ኣስራት
ተፈሪ ስለዝሞተት፡ ኣነ ምስ 3 ኣሕዋተይ ወረስቲ ምዃንና
ይረጋገጸልና ስለዝበለት፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን28/2/18 ኣብ
ቤ/ፍ ይቕረብ። ምስ ዘይቀርብ ግን ቤ/ፍ ክውስን ምዃኑ
የፍልጥ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ

ጎዳይፍን ሰምበልን

ወ/ሮ ለተኺዳን ገብራይ ገብረክርስቶስ፡ በዓል ቤተይ
ተኽለ ገብረእየሱስ ተድላ ስለዝሞተ፡ ንዓይ ናይ መጻምዲ
መሰለይ ይተሓለወለይ፡ 8 ህልዋት ደቅና፡ 1 መዋቲ ምስ 1
ተተካኢ ወዱን ወረስቲ ምዃኖም ይረጋገጸሎም ስለዝበላ፣
ዝቃወም እንተሎ፡ ን1/3/18 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ሓዳስ ኤርትራ መበል 27 ዓመት ቁ.131 31 ጥሪ 2018 - ገጽ 11

ሸሪዓ ዞባ ማእከል

ከሳሲት ዛህራ ዓ/ቃድር ሓሰን፡ ኣቦኣ ዓ/ቃድር ሓሰን
ስለዝሞተ፡ ወረስቲ በዓልቲ ቤቱ መብራት ዓ/ቃድር ሙሳ
ደቁ ድማ ዛህራ ዓ/ቃድር ሓሰን፡ ፍትሕያ ዓ/ቃድር ሓሰን
በጀካና ወረስቲ የብሉን ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሎ፡
ን13/2/18 ኣብ ቤ/ፍ ሸሪዓ ዞ/ማ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ ቁሸት
ኣቶ ብርሃነ ገብርኣብ ገብረማርያም፡ ወለድና ገብርኣብ
ገብረማርያም ማናን ሮማ ካሕሳይን ስለዝሞቱ፡ ኣነ ምስ 6
ኣሕዋተይ ወረስቲ ምዃንና ይረጋገጸልና ስለዝበሉ፣ ዝቃወም
እንተሎ፡ ን22/2/18 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ

ጻዕዳክርስትያን

ኣቶ ግርማጽዮን ፍረዝጊ ገብረክርስቶስ፡ ወለድና
ፍረዝጊ ገብረክርስቶስ ዑቕባይን ቅዱሳን ገብረስላሴ
ሓደገን ስለዝሞቱ፡ ኣነ ምስ 5 ኣሕዋተይ ወረስቲ ምዃንና
ይረጋገጸልና ስለዝበሉ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን23/2/18 ኣብ
ቤ/ፍ ይቕረብ።

ወ/ሮ ፍረወይኒ ዛይድ ትርፉ፡ ወለደይ ዛይድ ትርፉ
ዘሞን ምልእተ ወልደኪሮስ ተስፋጽዮንን ስለዝሞቱ፡ ኣነ
ምስ 4 ኣሕዋተይ ወረስቲ ምዃንና ይረጋገጸልና ስለዝበላ፣
ዝቃወም እንተሎ፡ ን23/2/18 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ዞባ ዓንሰባ ከረን

ከሳሲ ኣቶ በራኺ ተስፋይ መስቀል፡ ተኸሰስቲ ወ/ሮ
ትርሓስ ተኽላይ ተድላ፡ ኣቶ መሓሪ ኣርኣያ ሕድሩ ትግባረ
ውዕል ዝምልከት ክሲ ኣቕሪቡልኩም ስለዘሎ፣ ብኣካል
ወይ ሕጋዊ ወኪልኩም፡ ን16/2/18 ኣብ ቤ/ፍ ቅረቡ።
እንተዘይቀሪብኩም እቲ ጉዳይ ኣብ ዘየለኹምሉ ክረአ
ምዃኑ ነፍልጥ።

ኣቶ ስልማን መሓመድድራር ስልማን ምባል ተሪፉ፡
ስልማን መሓመድ ድራር ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለዝበሉ፣
ዝቃወም እንተሎ፡ ን23/2/18 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ ገዛ ከረን

ወ/ሮ ብርሃ ገረዝግሄር ተስፋኡ፡ ወደይ ተጋዳላይ
ገብረሚካኤል መኮነን ክፍለ ስለዝተሰውአ፡ ኣነ ኣደኡ
ወራሲት ምዃነይ ይረጋገጸለይ ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሎ፡
ን23/2/18 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ

ምምሕዳር ከባቢ ከረን 01

ወ/ሮ በኺታ እድሪስ መሓመድስዒድ፡ በዓል ቤተይ
መንሱር ዓብደላ ስዒድ ስለዝተሰውአ፡ ንዓይ ናይ መጻምዲ
መሰለይ ይተሓለወለይ፡ 3 ደቅና ድማ ኣብ ዝንቀሳቐስ
ይኹን ዘይንቀሳቐስ ንብረት ወረስቲ ምዃኖም ይረጋገጸሎም
ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን27/2/18 ኣብ ቤ/ፍ
ይቕረብ።

ዞባ ደቡብ መንደፈራ

ዓዲ ወግሪ ሓላፍነቱ ዝተወሰነነ ብሕታዊ ማሕበር፡
ኣቶ ኣንዋር ዓብደልቃድር መሓመድ ንማሕበር ዝሸጦ
ዝነበሮ ብርኪ ብቤ/ፍ ይጽደቐልና ስለዝበሉ፣ ኣቶ ኣንዋር
ዓብደልቃድር መሓመድ ብኣካል ወይ ሕጋዊ ወኪል፡
ን22/2/18 ኣብ ቤ/ፍ ቅረብ። እንተዘይቀሪብካ ቤ/ፍ
ጉዳይካ ንስኻ ኣብ ዘይብሉ ርእዩ ክውስን ይኽእል።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ መቐርካ
ወ/ሮ ፍረወይኒ እምሃ ገሬሱስ፡ በዓል ቤተይ ቲፋኖስ
ኣልኣዛር ዘርኣይ ስለዝተሰውአ፡ ንዓይ ናይ መጻምዲ
መሰለይ ይተሓለወለይ፡ 7 ደቅና ድማ ወረስቲ ምዃኖም
ይረጋገጸሎም ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን27/2/18 ኣብ
ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ ገዛ ጎቦ
ወ/ሮ ርግኣት ግርማይ መስፍን፡ ጓለይ ራህዋ ኢሳቕ
ኣፈወርቂ ስለዝሞተት፡ ኣቡኣ ኢሳቕ ኣፈወርቂ ውን
ስለዝተሰውአ፡ ኣነ ኣደኣ ወራሲት ምዃነይ ይረጋገጸለይ
ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን29/2/18 ኣብ ቤ/ፍ
ይቕረብ።

ዞባ ሰሜናዊ ቀይሕ ባሕሪ ባጽዕ

ናትናኤል ሃይለ ኣርኣያ ምባል ተሪፉ፡ ናትናኤል እምባየ
መዓሾ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለዝበለ፣ ዝቃወም እንተሎ፡
ን19/2/18 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ ብሌን ኮማ

ኣቶ ገብረሂወት ከበደ፡ ወድና ሙሴ ገብረሂወት
ስለዝተሰውአ፡ ሓዳር ይኹን ውላድ ስለዘይብሉ፡ ኣነ ወላዲኡ
ወራሲ ምዃነይ ይረጋገጸለይ ስለዝበሉ፣ ዝቃወም እንተሎ፡
ን25/2/18 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ

ምዕራብ ኣፍዓበት

ከሳሲ ኣቶ ሓምድ ስዒድ መሓመድ፡ ተኸሳሲ ብሌቃት
ሓ.ዝ.ብ.ማ ወኪል ኣቶ ሚኪኤለ ኪዳኑ ናይ መኪና
ስም ምትሕልላፍ ክሲ ተላዒሉ ስለዘሎ፣ ተኸሳሲ ብኣካል
ወይ ብሕጋዊ ወኪል፡ ን27/2/18 ኣብ ቤ/ፍ ቅረብ።
እንተዘይቀሪብካ ጉዳይ ንስኻ ኣብ ዘይብሉ ክረአ እዩ።

ሓራጅ
ብፍ/በ/መሰል ወ/ሮ ኣረጋሽ ነጋሽ ወኪል ኣቶ ሳምሶም ተስፋዝጊ፡ ኣብ ልዕሊ ወ/ሮ ዮዲት ገብረሚካኤል ዘፍረዶ ዕዳ ብፍ/በ/ዕዳ ዕዳኣ ክትከፍል ስለዘይክኣለት፡ ኣብ ኣስመራ ጋራጅ ሓሰን ከባቢ ባር ቶሪኖ ክትርከብ ሰ/ቁጽሪ ER-1-28842 ዝተመዝገበት ሞደል 1990 ዝኾነት፡ ቶዮታ ላንድኩረዘር ዝዓይነታ ናይ ገዛ መኪና ናይ ቅድሚት ቬትሮኣ ነቓዕ ኮይኑ ክሪክ ምስ መፍትሕ ዘይብላ ብክኢላ መበገሲ ዋጋ 760,000.00 ናቕፋ (ሽውዓተ ሚእትን ሱሳን ሽሕ ናቕፋ) ዓዳጋይ ስለዘይተረኽበ ብፍርቂ ዋጋ 380,000.00 ናቕፋ (ሰለስተ ሚእትን ሰማንያን ሽሕ) ንዕለት 27/02/18 ኣብ ዝግበር ሓራጅ ክወዳደር ዝደሊ ቅድሚ ዕለት ሓራጅ ኣብ ዘለዋ 5 ናይ ስራሕ መዓልታት ¼ ካብ ግምት ዋጋ ኣብ ቁ.62 ዝርከብ ሳንዱቕ ኣታዊ ይኹን። ዝቃወም እንተሎ ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍርዲ መአገዲ ምስ ዘይቀርብ ሓራጅ ደው ኣይብልን እዩ። ብስሙ ቡክ ወይ ብስም ፈ/ፍርዲ C.P.O ኣስሪሑ ክወዳደር ይኽእል።

ዕለት ሓራጅ፦ 27/2/2018
ሰዓት ሓራጅ፦ ካብ ሰዓት 3፡00 - 4፡00 ድ/ቀ
ቦታ ሓራጅ፦ ኣብ ላዕለዋይ ቤት ፍርዲ ቁ.27 እዩ።

ተወሳኺ ሓበሬታ ዝደሊ ኣብ ላዕለዋይ ቤት ፍርዲ ቁ.65 ይወከስ።

ቤ/ጽ/ዋ/ፈጻሚ ፍርዲ

Year of
first use

Make & Model Reg. Number Bar Code Condition

2016 Toyota, Land
Cruser,HZJ76L-
RKMRS, Double Cab

ER 0208 UN 970498 Excellent

2016 Toyota, Land
Cruser,HZJ76L-
RKMRS, Double Cab

ER 0199 UN 970408 Excellent

2008 Toyota Prado 4X4
Wagon 3000CC Wagon
GX 8, Automatic
transmission,

ER 0280 UN 427969 Good

2010 Toyota RAV4 - 2.4L
Petrol, 4X4, Manual
Transmission, Model
ACA33L-ANMGKV,

ER 0110 UN 563502 Good

VEHICLES DISPOSAL

THROUGH SEALED BIDS

The United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), Representation Office in Eritrea is planning to dispose four vehicles to the public through sealed bids.

The vehicles listed below will be disposed voot stoots, (as they are).

Bids submission
Interested bidders can submit their bids in sealed envelopes to UNHCR Tender Box at UNHCR Offices located at Meteten St. 1A754 House 35, Asmara, Eritrea.

Sealed Bids must be addressed to:-
The Representative
UNHCR, Meteten St. 1A754 House 35, Asmara, Eritrea

Bids that are not sealed will be disqualified, and will be disregarded.
Bid amount does not include tax. The purchaser is responsible for paying all taxes as levied by relevant Tax Authorities in Eritrea.

Deadline for bids submission is 19 February 2018 at 1600hours.
All bids will be opened by the bids opening committee on 20 February 2018. Bids tabulation will be done and submitted to UNHCR Headquarters on 20February 2018.

Bids must include working contact telephone number so that winning bidders can be notified.

Viewing
Vehicles can be viewed on 10, 11 and 12 February 2018, from 0800hrs to 1600hrs at UNHCR offices at the above mentioned address.

Sale

Each vehicle will be sold to the highest bidder per that vehicle. The bidder should specify the amount bided per vehicle. The highest bidder must make all payments due within four working days from date of notification. If the highest bidder fails to pay the bid amount and taxes in four working day, the vehicle MAY BE offered to the second highest bidder. In all cases the bid amount should be equal or greater than the minimum selling prices before any tax.

Payments
Vehicles can only be collected after:-
1. Full payment of amount bided and payments are cleared by UNHCR bank.
2. Full payment of all taxes due on purchased vehicles, and presentation of clearance of tax authority.

All payments of bid amounts will be made to UNHCR Bank Account ONLY, details of which will be send to the winning bidders.

Registration of the purchased vehicle is the responsibility of the purchaser. Vehicles must be removed from UNHCR premises within two days from submission of proof of payment of bid amount and taxes.

ሓራጅ
ብፍ/በ/መሰል ኣቶ ኣርኣያ ብርሃነ ኢሳቕ ዘፍረድዎ ብፍ/በ/ዕዳ ወ/ሮ ሩታ ክፍሎም ክትከፍሎ ስለዘይክኣለት፡ ብስም ብዓል ቤታ ኣቶ ሚኪኤል ገብረሩፋኤል እትፍለጥ ናይ ሓባር ንብረቶም ዝኾነት መኪና ትዮታ ኮረላ ሰ/ቁጽሪ ER 1-C-2636 ሞደል 1992 ዝኾነት፡ ብሓራጅ ተሸይጣ ካብቲ ፍርቂ ብጽሒታ መኽፈሊ ዕዳ ንክኸውን ስለዝተኣዘዘ ዝተጠቕሰት መኪና መበጊሲ ዋጋ 160,000.00 ሽሕ (ሚእትን ሱሳን ሽሕ ናቕፋ) ብዓል ሞያ ተገሚቱ ቀሪቡ ስለዘሎ፡ ክወዳደር ዝደሊ ብስም ፈ/ፍርዲ C.P.O ካብ ዝቐረበ ግምት ¼ ኣስሪሑ ወይ ተጣራቓሚ ሕሳብ (ደብተር) ሒዙ ብምቕራብ ክወዳደር ይኽእል። ተወዳደርቲ ቅድሚ ዕለት ሓራጅ 5 ናይ ስራሕ መዓልታት ክበጽሕ ዝደሊ መጠን ገንዘብ ኣብ ፖስታ ዓሽጉ ኣብ ላ/ቤ/ፍርዲ ቤ/ጽ/ዋ/ፈ/ፍርዲ ቁጽሪ 62 ዘሎ ሳንዱቕ ጨረታ የእቱ። ሓበሬታ ዝደሊ ኣብ ቁ.66 ቀሪቡ ይወከስ፡፡ ዝቃወም እንተሎ ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍርዲ መአገዲ እንተዘይኣምጽኡ ሓራጅ ኣየቋርጽን።

ቦታ ጨረታ፦ ላ/ቤ/ፍ ቁ.27
ዕለት ጨረታ፦ 23/2/2018
ሰዓት ሓራጅ፦ ካብ ሰዓት 3፡00 - 4፡00 ድ/ቀ

ቤ/ጽ/ዋ/ፈጻሚ ፍርዲ

ምልክታ

ማሕበር ሓሌብ ምክፍፋል ቢራ ሓ.ዝ.ብ.ማ ብዕለት 03/01/2018 ኣብ ድባርዋ ዘካየዶ ዘይምዱብ ኣኼባ፡ ንኣቶ ሳምሶም መልኣከ ተኸስተ ክሳብ ዕለት 01/01/2023 ካያዲ ስራሕ ገይሩ ከምዝመዘዘ የፍልጥ።

ሓሌብ ምክፍፋል ቢራ
ሓ.ዝ.ብ.ማ ድባርዋ

ወ/ሮ ኣስፋሽ ኣይንኣለም ሃብተገርግሽ፡ ኣቶ ጸጋይ ኪዳነ ተስፋጋብር ዝተብሃልና፡ ናይ’ቲ ኣብ ዞባ 5 ምም 06 ጎደና 854 ቁ.20 ዝርከብ ብኮምሽን ኣባይቲ ብቁ/ም/ወረቐት 117636 መወከሲ ቁ.105121 ዋንነቱ ዝተረጋገጸልና ገዛ ሊብሬቶ ኦርጅናል (ቀንዲ) ስለዝጠፍኣና፣ ዝረኸበ ወይ ብዕዳ ሒዘዮ ኣለኹ ዝብል እንተሎ፡ ኣብ ውሽጢ 30 መዓልቲ ብቁ.ተሌ 07116028 ይሓብረና። እንተዘይኮይኑ መተካእታኡ ክወሃበና ናብ ዝምልከቶ ኣካል ክንሓትት ምዃንና ብትሕትና ነፍልጥ።

ሕ/ወኪል ወልደሩፋኤል ኪዳነ

ንሕና ወረስቲ ሓውና ነፍ/ኣብራር ሑሴን ኑሩ ዝኾንና፡ ነቲ ኣብ ከባቢ ኣኽርያ ዞባ 8 ምም/05 ጎደና 676 ቁ.ገዛ/28 ዝርከብ ብቁ/ምስክር ወረቐት 115341 መወከሲ ቁጽሪ 137897/98-138832 ብስም ሓውና ዝተመዝገበ ገዛ ናብ ስምና ኣሕሊፍና ክፋሉ 150 ት/ሜ ከኣ ብውህብቶን መሽጣን ናብ ስዕዲ ዓብደላ ዑስማን ከነማሓላልፎ ስለዝደለና፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ኣብ ውሽጢ 30 መዓልታት ሕጊ ብዝእዝዞ መሰረት ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍርዲ ናይ መአገዲ ትእዛዝ ሒዙ ናብ ቤት ጽሕፈት ፓብሊክ ኖታሪን ቤት ጽሕፈት ካድስተርን ይቕረብ።

ሰሚር ጥዑም

ሓዳስ ኤርትራ መበል 27 ዓመት ቁ.131 31 ጥሪ 2018 - ገጽ 12

Sabur Printing Services

ብርሃነ ምሕረትኣብ

ፋርማሲ ቅሳነት

ተረኛ ፋርማሲ ጎደና ቁ.ስልኪ 31/1/2018 ጎደና ሓማሴን ቁ.45፡ ከባቢ ማይ ኣባሻውል 110911

ዕለት

ፋርማሲ ቁ.1 መዓልታውን ለይታውን ኣገልግሎት ትህብ ቁ.ቴሌፎን 127565

ዳይረክተር ማእከላይ ወኪል ስለያ

ኣመሪካ (ሲ.ኣይ.ኤ) ማይክ ፖምፒዮ፡
ቻይና ብኹሉ መዳይ ንኣመሪካ እተስግእ
ዝዓበየት ሓይሊ ምዃና ገሊጹ።

“ቻይና ንኣመሪካ ዝዓበየት ስግኣት’ያ”

ዳይረክተር ሲ.ኣይ.ኤ

ማይክ ፖምፒዮ፡ ቻይና ኣብ ዓለም
ዘለዋ ጽልዋን ሓይሊን እናዓበየ ኣብ
ዝመጸሉ ዘሎ እዋን፡ ስግኣታት ሃገሩ ብኡ
መጠን እናወሰኸ ይመጽእ ምህላዉ
ኣረዲኡ። “ካብ ሩስያ ንላዕሊ ንኣመሪካ
እትሰግእ ሃገር ቻይና’ያ” ብምባል ድማ
ሃገሩ ነዚ ኩነታት ብዕቱብ ክትርእዮ
ተገዲዳ ምህላዋ ገሊጹ።
ቻይና፡ ንብረት ኣእምሮ፡ ንግዳዊ
ሓበሬታን ካልእ ምስጢራዊ ሰነዳትን
ኣመሪካ ብብልሓት ትዘምትን ኣብ
ረብሓኣ ተውዕሎን ምህላዋ ዝገለጸ
ዳይረክተር ሲ.ኣይ.ኤ፡ ነዚ ዝምታ ኣብ
ኣመሪካ ጥራይ ዘይኰነ ኣብ ኤውሮጳን
ካልኦት ሃገራትን ብሰፊሑ ከም እትሰርሐሉ
ከሲሱ።
ቻይና ብቑጠባ እትግስግስ ዘላ ሃገር ከም
ምዃና መጠን፡ ንጽልዋን ውሳነን ኣመሪካ

ኣብ ዓለም ክትብድህን ንምስጢራዊ
ሰነዳታ ሰርሲራ ክትዘምትን እትኽእል
እንኮ ሃገር ምዃና ብምግላጽ፡ ሃገሩ ነዚ
ኩነታት ብትኩርነት ክትከታተሎ ከም
ዘለዋ ኣነጺሩ።
እቲ ኣኽራሪ ደጋፊ ሰልፊ ሪፓብሊካን
ምንባሩ ዝጥቀስ ፖለቲከኛ፡ ሩስያ ኣብ
ስለያዊ ንጥፈታት ኣመሪካ ክትዋፈር
እንከላ፡ ቻይና ግን ኣብ ቁጠባዊ መዳይ
ሓበሬታታት ትዘምት ምህላዋን በዚ ድማ
ዕብየታ ተረጋግጽን ምህላዋ ኣፍሊጡ።
ኣብ ዝሓለፈ ፕረዚደንታዊ ምርጫ
ኣመሪካ ምትእትታው ኢድ መሓውራት
ስለያ ሩስያ ከም ዝነበሮ ዝጥርጥር እቲ
ኣመሪካዊ ፖለቲከኛ፡ ኣብ ወርሒ
ሕዳር ናይ 2018 ኣብ ዝካየድ መጻረዪ
ምርጫ’ውን ተመሳሳሊ ምትእትታው
ክህሉ ከም ዝኽእል ኣሚቱ።

ሕጹይ ተወዳዳሪ ፕረዚደንታዊ ምርጫ
ኬንያ ዝነበረን ኣብቲ ምርጫ ካብ ምስታፍ
ዝተቘጠበን ራይላ ኦዲንጋ ንነብሱ “ናይ
ህዝቢ ፕረዚደንት” ዝብል ስም ኣጠሚቑ፡
ትማሊ ኣብ ቅድሚ ኣሽሓት ደገፍቱ
ኣብ ናይሮቢ ‘ቃለ-ማሕላ’ ከም ዝፈጸመ
ማዕከናት ዜና ሓቢረን።
ንውጽኢት ፕረዚደንታዊ ምርጫ
ኬንያ ከም ዘይኣምነሉ ብተደጋጋሚ
ክገልጽ ዝጸንሐ ራይላ ኦዲንጋ፡ ናይ ገዛእ
ርእሱ ቃለ-ማሕላ ከም ዝፍጽም ከጠንቅቕ
ምጽንሑ ይፍለጥ። ዝሓለፈ ወርሒ ቃለ
ማሕላ ክፍጽም መደብ እኳ እንተነበሮ፡
መደቡ ኣሰጋጊሩዎ ምጽንሑ ድማ

ይግለጽ።

ኣብቲ ኣብ ኣደባባይ ኬንያታ(ናይሮቢ)
ዝተኻየደ ምትእኽኻብ ኣባላት ተቓወምቲ
ሰልፊ፡ ግጭት ከይውላዕ ተሰጊኡ ምንባሩ
ዝጠቕሱ ምንጭታት’ታ ሃገር፡ ምክትሉ
ኰይኑ ቃለ-ማሕላ ክፍጽም ዝተሓስበ
ካሎንዞ ሙስዮካ ዝተባህለ ኬንያዊ
ፖለቲከኛ ከም ዘይተረኽበ ሓቢሮም። ነቲ
መደብ ከም ዘይድግፎ ንምግላጽ ዝወሰዶ
ስጉምቲ ክኸውን ከምዝኽእል’ውን
ኣረዲኦም።
ዝሓለፈ ዓመት ኣንጻር ፕረዚደንት
ኡሁሩ ኬንያታ ዝተወዳደረ ራይላ
ኦዲንጋ፡ እቲ ንኻልኣይ ጊዜኡ ዝተኻየደ

ፕረዚደንታዊ ምርጫ ግቡእ ስርዓት
ቁጽጽር ዘይተኸተለ ምዃኑ ብምግላጽ
ንኸይሳተፎ’ዩ ወሲኑ። ንሱ፡ ኡሁሩ ኬንያታ
ኣብ ፕረዚደንታዊ ምርጫ’ታ ሃገር ድምጺ
ንኽሰርቕ ዘኽእሎ መሓውራት ዘርጊሑ
ምጽንሑ’ዩ ዝኸስስ።
ኣብ ፕረዚደንታዊ ምርጫ ኬንያ
98 ሚእታዊት ድምጺ ብምርካብ ከም
ዝተዓወተ ዝተገልጸ ፕረዚደንት ኡሁሩ
ኬንያታ ንኻልኣይ እብረ ነታ ሃገር
ይመርሓ ምህላዉ ይፍለጥ።
እንተዀነ ነዚ ውጽኢት “ትርጉም
ኣልቦ” ክብል ዝነጸጎ ቀንዲ መቐናቕንቲ
ኬንያታ ዝዀነ ራይላ ኦዲንጋ፡ ንኡሁሩ
ኬንያታ ከም መራሒ ኣፍልጦ ከም
ዘይህቦ’ዩ ዝገልጽ። ዝሓለፈ 12 ታሕሳስ
ድማ ናይ ገዛእ ርእሱ ቃለ-ማሕላ ክፍጽም
ከም ዝወጠነን ጸኒሑ ነቲ መደብ ከም
ዘሰጋገሮን ኣይርሳዕን።
ዝሓለፈ ሰሙን ነቲ ኣብ መንጎ
ቀንዲ ተቐናቐንቲ ፖለቲከኛታት ኬንያ
ዝተኸስተ ወጥሪ ንምህዳእ ፕረዚደንት
ናይጀርያ ነበር ኦሊሰጉን ኦባሳንጆ
ብውድብ ሕቡራት ሃገራት ተላኢኹ
ናብ ኬንያ ከም ዝኣተወን እንተዀነ ነቶም
ተቐናቐንቲ ፖለቲከኛታት ክሽምግሎም
ከም ዘይከኣለን ጸብጻባት ይሕብሩ።

ራይላ ኦዲንጋ ‘ፕረዚደንት እየ’ ብምባል

ቃለ-ማሕላ ፈጺሙ

ንጉስ ዮርዳኖስ ዓብደላ ካልኣይ ኢራን
ኣብ ሃገራት ናይቲ ዞባ እተካይዶ ከም ዘላ
ንዝገለጾ ምትእትታው ኰኒኑ።
ንጉስ ዓብደላ ካልኣይ ኣብ ዳቮስ
-ስዊዘርላንድ ኣብ ዝተኣንገደ ኣህጉራዊ
ቁጠባዊ ዋዕላ ኣብ ዘስምዖ መግለጺ፡ ኢራን
ንርግኣትን ሰላምን ናይቲ ዞባ ዝዘርግ
ኣሉታዊ ተራ ትጻወት ከም ዘላ ከሲሱ።
ተግባራታ ደው ክተብሎ ከም ዝግባእ
ድማ ገሊጹ።
ንሱ ከም ዝሓበሮ፡ ኢራን ኣብ
ዒራቕ፡ ሶርያን ካልኦት ሃገራት ማእከላይ
ምብራቕን ተካይዶ ዘላ ምትእትታው ነቲ
ድሮ ተነቃፊ ዘሎ ዞባ መሊሱ ናብ ዝኸፍአ

ንጉስ ዮርዳኖስ ንምትእትታው

ኢራን ይዅንን

ግጭት ዘጥሕል እዩ።
እንተዀነ ኣፈኛ ሚኒስትሪ
ጉዳያት ወጻኢ ኢራን ባህራም
ጋሰሚ ኣብ ዝሃቦ ምላሽ፡ እቲ
ብንግስነት ዮርዳኖስ ዝቐርብ
ዘሎ ክስታት “ነቲ ኣብ
ባይታ ዘሎ ሓቂ ዝጻረር’ዩ”
ብምባል ነጺጉዎ። ሃገሩ ኣብቲ
ብግጭታት ዝሕመስ ዘሎ ዞባ
እወታዊ ጽልዋ ከም ዘለዋን
ሰላምን ምርግጋእን ክሳብ
ዝነግስ ኣበርክቶኣ ከም እተሐይሎን
ገሊጹ። ኢራን ኣንጻር ዳዕሽን ካልኦት
ሽበራውያን ጉጅለታትን ዓበይቲ ዓወታት

ብምምዝጋብ፡ ነቲ ዞባ ካብ ሽበራውያን
ናጻ ንምውጻእ እተካይዶ ዘላ ወፍሪ
ከይተሓለለት ከም እትቕጽሎ ኣነጺሩ።

ሓዉ ንመራሒ ሰሜን ኮርያ ኪም
ዮንግ ኡን ዝነበረ ኪም ዮንግ ናም ዝሓለፈ
ዓመት ቅድሚ ምማቱ ምስ ሓደ ኣባል
ክፍሊ ጸጥታ ኣመሪካ ክኸውን ዝኽእል
ውልቀ ሰብ ተራኺቡ ምንባሩ መርመርቲ
ማሊዥያ ገሊጾም።
ንምስጢራዊ ኣማውታ ኪም ዮንግ ናም
ክምርምሩ ዝጸንሑ ሰብ መዚ ማሊዥያ፡
እቲ ውልቀ-ሰብ ኣብ ደሴት ላንግካዊ
ኣብ ዝርከብ ሆቴል ምስ ሓደ ኣመሪካዊ
ተራኺቡ ከም ዝነበረ ኣረጋጊጾም።
ካብ ናይ ውልቂ ኮምፒዩተሩ ሓበሬታ
ከም እተሰጋገረ ዝእንፍት ኣሰር ከም
ዝረኸቡ’ውን ኣረዲኦም።
ኪም ዮንግ ኡን፡ ዓሚ ለካቲት ኣብ
መዓርፎ ነፈርቲ ማሊዥያ እናተጸበየ
እንከሎ ሃንደበት ብዝወረዶ ናይ ከሚካል

ኣብ መንጎ መንግስቲ ኮሎምብያን
ዕጡቕ ተቓዋሚ ጉጅለ - ኢ.ኤል.ኤንን
ክካየድ ዝጸንሐ ዝርርብ ሰላም ከም
እተቛረጸ ይግለጽ ኣሎ።
እቲ ዝርርብ ዝተቛረጸ፡ ዝሓለፈ ሳልስቲ
ኣብ ሰለስተ ከተማታት’ታ ሃገር ሸውዓተ
ኣባላት ፖሊስ ዝቐተለ መጥቃዕቲ ቦምብ
ድሕሪ ምክያዱ እዩ።
ፕረዚደንት ኮሎምብያ ጁዋን ማኑዌል
ሳንቶስ፡ በቲ መጥቃዕቲ ዕጡቕ ጉጅለ
ኢ.ኤል.ኤን ተሓታቲ ምዃኑ ብምግላጽ
ነቲ ተግባራት ከም ዝዀነኖን ከም ሳዕቤኑ
ነቲ ክካየድ ዝጸንሐ ዝርርብ ሰላም ደው ከም
ዘበሎን ምንጭታት’ታ ሃገር ሓቢሮም።
እቲ መጥቃዕቲ ነቲ ንሓያሎ ኣዋርሕ
ክካየድ ዝጸንሐ ዝርርብ ሰላም ክዕንቅፎን

‘ኪም ዮንግ ናም’ ምስ ሓደ

ኣመሪካዊ ርክብ ነይሩዎ ተባሂሉ

መጥቃዕቲ ህይወቱ ከም ዝሓለፈት
ጸብጻባት ይሕብሩ።
ነቲ ግዳይ ‘ቪኤክስ’ ብዝተባህለ ከሚካል
ዝዓፈናኦ ኢንዶነዥያዊት ስቲ ኣስያህን
ቬትናማዊት ዶኣን ሁዎንግን ኣብ ትሕቲ
ቀይዲ ከም ዝርከባን፡ ብኻልኦት ሰባት
ተላኢኸን ነቲ ተግባራት ከም ዝፈጸማኦን
ይገልጻ። ንሳተን ነቲ ግዳይ ገጹ ብከሚካል
ዝተኣልከ ጨርቂ ክሽፍናኦ እንከለዋ፡
ዕላማኡ ኣብ ተለቪዥን ንዝፍኖ ኣዘናጋዒ
ጸወታ ደኣምበር፡ እቲ ጨርቂ ብቐታሊ
ከሚካል ዝተሰመመ ምንባሩ ይፈልጣ ከም
ዘይነበራ’የን ዝገልጻ።
እተን ደቀንስትዮ ብቕትለት ሰብ ገበነኛ
ምዃነን እንተተረጋጊጹ ብናይ ሞት ፍርዲ
ከም ዝቕጽዓ ኣኽበርቲ ሕጊ ማሊዥያ
የረድኡ።

ኮሎምብያ - ዝርርብ ሰላም

ተቛሪጹ
ነታ ሃገር ዳግማይ ናብ ኲናት ሓድሕድ
ክሸምምን ዝኽእል ምዃኑ እቶም
ምንጭታት ኣረዲኦም።
መንግስቲ ኮሎምብያ ነቲ ንልዕሊ
50 ዓመት ዝቐጸለ ኲናት ሓድሕድ’ታ
ሃገር ንምብቃዕ ምስ ሓያለ ዕጡቓት
ጉጅለታት’ታ ሃገር ስምምዕ ሰላም ከም
ዝኸተመን ምስቲ ዝዓበየ ሓይሊ ‘ኢ.ኤል.
ኤን’ ድማ ዝርርብ የካይድ ምህላዉን
ይፍለጥ።
እንተዀነ ኣብ መንጎ መሪሕነት ናይቲ
ጉጅለ ናይ ሓሳብ ፍልልያት ተኸሲቱ
ከም ዘሎ ዝጠቐሱ ምንጭታት’ቲ ከባቢ፡
ኣብ ደቡብ ኣመሪካ እትርከብ ኮሎምብያ
ዳግማይ ናብ ግጭት ከይትምለስ ስግኣት
ከም ዘሎ ይገልጹ።